

CUTTACK ORIENTAL SANSKRIT
INSTITUTION.

This Institution will be opened for the Sanskrit education of the young Orissa. Two Pandits, well versed in Vedic Sanskrit literature and philosophy, will be entertained. Government title holders will be preferable. Candidates are invited to submit their applications with copies of testimonials to the undersigned up to the 30th November 1906. Pay will be settled in consideration of qualifications and merits in teaching.

Cuttack } Shyam Sunder Sathia,
19-10-1906 } Secretary
 Cuttack Oriental
 Sanskrit Institution.

ବ୍ରଜପତନ

ଗରବର୍ଷ ପଥ ମୃତ୍ୟୁଅଶ୍ଵ ନୃଥକଜାରପୁ
ମୋଶାଳାରେ ଏବର୍ଷ ଠକି ଜାହିର ଶୁଦ୍ଧା-
ଶୁମ୍ମା ଶୁଦ୍ଧାର କା ୨* ରଖ ଅଛୋବର
ଗୋଷ୍ଠାଶୁମ୍ମାବୁର ଅନୁଶ୍ଚାନ ହେବ । ସର୍ବ-
ମାଧ୍ୟମବଳାରେ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ସେ
ସେମାନେ ବନ୍ଦୁ ବାନିବଦତ ଉପହୃତ ହୋଇ
ହନ୍ତପ୍ରେସର ମୋପୂଳଙ୍କ, ମୋପୁଦଣ୍ଡ,
ମୋଟାପଦାନ ଓ ମୋଷେବାଦ, ବାର୍ତ୍ତା, ସମ୍ମାନ
ତୁମ ପଞ୍ଜିଲାର କରିବେ ।

କଟେକ	ଛ ଅର୍ଥମ ଉକ୍ତ ସେହେଠେ, ଛକେଠୋରିଯୁ ଗୋରାଣୀ ସବୁ
୧୩୧୦୭	

ଏତେବୁବୁ ସଂକଷିପ୍ତ ରାଜାର ଦିଅଥା
ଭାରତ କି ଆମେ କହୁ ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ କହୁ ଯହିରେ
ପ୍ରୋଟିବ ସ୍ଵଦେଶୀ ‘ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ’ ଖୋଲି
ଥାଏଁ । ଚନ୍ଦ୍ରକ ନାମ “ମଜଳିଷ କୁରୁତ” ଅଟେ ।
ସରବରରେ ପେପର ସ୍ଵଦେଶୀ କୁରୁତ ମିଳେ
ଗାହାତାରୁ ଏହା ଶତଶଶୀ ଚନ୍ଦ୍ରକର, ଏମନ୍ତ
କି ଥରେ ଆୟାଦନ କଲେ ମଜଳିଷ ପ୍ରପାଦୀ ର କରାଇ
କିଏ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇ କି ଆମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରକ ମୁହିକ
ସ୍ଵଦେଶୀ ରମାଶ ଓ ସ୍ଵଦେଶୀ ମଜଳିଷାର ପ୍ରପାଦୀ ।
ଅତେବକ ଆମେ ଉତ୍ତକ-ପ୍ରାତାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
କରୁଥିଲୁ ଯେ ରୁଘରିଲିତ ବିଷୟ ମୁହିକ ଏବଂ
ଆର ପରାମା କର କଞ୍ଚାକର ଚରପ୍ରାୟୀ କାମନା
କରିବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇ କି ଆମ୍ବକ ଏହି କଞ୍ଚାକ
ଜମନ୍ତେ ହେତେକ ଜଣ ଏଯେବା ଅଦ୍ଵୟକ ଯେ
କେହି ଏଯେବ ହେବାକୁ ଲହା କରାନ୍ତି ଆମ୍ ନିଳା
ଟରେ ଚନ୍ଦ୍ରକରେ ସହିଷ୍ଣେଷ ଦିବରର ଜାଗି
ପାରିବେ ।

ପ୍ରାଚୀରଦ୍ଧି ।	
ବେଳଗୋଟି ଭବାର ମଲିୟ ସକଥା	୩୦ /
ବେଳ ତ ୧୦ ବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯ ଏୟା କହିଲେବୁ	୩୦ /
ପକାର ଜେ ୨୦ ବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯ ୨୦୦ କହିଲେବୁ	୩୦ /
ପକାର ଜେ ୨୦ ବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯ ୨୦୦ କହିଲେବୁ	୩୦ /
ପକାର ଜେ ୨୦ ବାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯ ୨୦୦ କହିଲେବୁ	୩୦ /

ମେଲେଜର
ପ୍ରକାଶନ ପରିଷଦ
ମେଲେଜର
ବିଜ୍ଞାନ କଟକ ।

ବ୍ରଜପତି ।

ହୋଇଥା ଡାକ୍ତରଙ୍କାଳି ନମରେ କଣେ
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ କମାରୁଶ୍ରୀ ଅବଶ୍ୟକ । ମଧ୍ୟକ
ଦେଇଲ ପଦର ଟକା । ପ୍ରାର୍ଥିମାତ୍ର ପ୍ରଶଂସା
ପର ସବ ଶାଶ୍ଵତ ନିଃସିଦ୍ଧ କିବାରୁ ଅବେ
ଦଳପଥ ପଠାନ୍ତି ।

ବଜ୍ରା ଦିଃ କାମଶ୍ଵା
ଘୋଃ ଦେବଗତ୍ତ
ସମ୍ମାନ

ସହର କଟକ କାଲୁଗଜାର ମଠବାସୀ
ରଘୋନିଧି ଗଣେଶର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗୋପାର୍ଚ୍ଛ କେଳଇ
ସକ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସ ଗା ୨୭ ରାତରେ ପର-
ଲେବ ଗମନ ଦରବାରୁ ଉକ୍ତ ମଠର ମଞ୍ଚ-
ରଷି ଦେବୋତ୍ତର ଆଦି ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅସ୍ଥାବର
ସଙ୍କରି ସମ୍ମନେ ଯେଉଁ ଅନୋହନ ଉଠିଥିଲା
ତାହା ସମସ୍ତ ରହିବ ହୋଇ ଉକ୍ତ ମଠର ସମସ୍ତ
ସଙ୍କରିମାନଙ୍କରେ ବାକର ଚେଲା ଓ ତପୋ-
ନିଧ ଦରବାରୁ ପ୍ରକଟ ଗୋପାର୍ଚ୍ଛ ତ୍ୟାଗ
ଦୂରେ ମାଲିକ ଓ ସହିତବାସୀ ହୋଇ ସମସ୍ତ
ସଙ୍କରିମାନଙ୍କରେ ବଜଳିବାର ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଓ
ଉକ୍ତ ମଠ ରଙ୍ଗେଟ ସମ୍ମନେରାକ କୁରୁ ତପୋ-
ନିଧ ଗଣେଶର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗୋପାର୍ଚ୍ଛ ସହିତ
ବାକର ଅନ୍ତମକୁରାର ଗୋପକଳ୍ପ ମହାନ୍ତିବହୁବି
ସ୍ଵପନେତ୍ର କେଳ ତପୋନିଧ ଦରବାରୁ ପ୍ରକଟ
ଗୋପାର୍ଚ୍ଛ ଓ ପାତରଚେଲ ତପୋନିଧ ପଢ଼ିବାର
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗୋପାର୍ଚ୍ଛ ଓମେରଙ୍ଗ ବକୁଳେ ଯେଉଁ
ପଞ୍ଜିହାରୀ ମୋଦିମା ଚନ୍ଦ୍ରମା ବାହା ସବୁ
ସାଧାରଣମାତ୍ରେ ଅବଶି ଅନ୍ତରୁ ଉକ୍ତ ମୋଦି
ଦମାରେ ମହାମାତ୍ର ହାରହୋଟ ଅଦ୍ୟାତରରେ
ମଞ୍ଚସଳ ଅଛି ଅଗର ହେବାରୁ ଉଲଜମାନ୍ତର
ଗା ୧୫ ରାତ୍ରି ସୋମବାର ଦିବସରେ ଦରପେଇ
ହୋଇ ପ୍ରଥମେ କାର୍ଯ୍ୟକିର୍ତ୍ତ ଅଇନର ଦ ୧୦୭ ପା
ମର୍ମିନ୍ଦୁରାରେ ଯେଉଁ ଶାନ୍ତିବସା ଚିମିନ ମୁଖୀ
ଲିବା ହୋଇଥିଲା ଗାହା ରହ ରହିବ କବା
ଯିବାର ହୁକୁମ ସାଦର ହୋଇ କଲାର କରିଥାଏ
ଶ୍ରୀମତ୍ ମେଲେଙ୍କୁର ସାହେବମାହିବ ବକୁରକୁ
ହୁକୁମ ପଠାଯିବାର ଅଦେଖ ହୋଇଥାଏ ଓ
ଆମ ଦପାର ମୋଡ଼ଦମାରେ ପରେ ହୁକୁମ
ଦ୍ୱାରା ଦେବାର ଦିବାନ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ସବୁ
ସାଧାରଣୀୟ କିମାର୍ଟ ପରିଗ୍ରହ କରିଗଲା ।

୧୯୬୦/୦୭ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟ ବିଷୟ
ପରିବହନ କଟିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଲାଯାଇଛି।

ଉଚ୍ଚଲ ଦୀପିକା ।

ଗତ ତାଙ୍କ ରିଖରେ ଶେଷ ହେବା ସ୍ପାର୍
ଦରେ ଲାଭରେ ଘେଲେଇ ବେଗରେ ୫,୮୯
ମୂଳ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ଦୁଇ ସ୍ପାର୍ଦରେ ମୂଳ
୫,୨୯୫ ଥିଲା । ଅଜେବ ବୃଦ୍ଧ ସାମାନ୍ୟ ଅଟେ
ଏକ ତାହା ବିମେର ଓ ପଞ୍ଜାବ ଏହି ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରଦେଶରେ ଦିଅଥିଲା ।

ଗତ ପା ୨ ରିଖରେ ଶେଷ ହେବା ଧ୍ୱଣି
ଦର ଦୂର୍ବଳ ସାହାଯ୍ୟ ଗାଲିକାରୁ ପ୍ରତାପ ହେ
ପୃଷ୍ଠାଦର ୫,୮୨,୨୨୭ ଲକ୍ଷ ଏମତ୍ରାବରେ
୫,୩୩,୩୨୯ ଲକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ଏଥିରୁ
ହେବାର ଯେ ଅଧିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଣ
ପଡ଼ିଥିଲା । ଆଜମିର ରାଜ୍ୟଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ବିମେଲର
ଦିବେଶୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦାତ ପ୍ରାୟ
ଦର ହୋଇଥିଲା । କେବଳ କଞ୍ଚିତ୍ ସ୍ଵର୍ଗ
ପ୍ରଦେଶରେ ଅଧିକ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଥି
ଥିଲେ ।

ଗତ ବୃଦ୍ଧବାର ସାପାକଳୀ ଅମାବଷ୍ୟକ
ଉପଲବ୍ଧରେ ଏ କଣ୍ଠରେ ଯେ ବୈଷନାର
ହୋଇଥିଲା ଗାହା ଗତ କେତେକ ବର୍ଷଠାରୁ
ଉଜ୍ଜ୍ଵାନ ଥିଲା ସାତଦେଇଥ ବୃତ୍ତଳ ସମସ୍ତରେ
ଏପରି ଛନ୍ଦକା ସ୍ଥଳର କଥା ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।
କାଳୀପ୍ରକଳମା ଡିନୋଟି ବଡ଼ ଟ୍ରେଟି ଘେଟ୍
ଥିଲା । ଗତ ଶୁରୁବାର ସାପାକଳରେ ବାଠ
ଯୋଗୀ ଆଗରେ ମଳକ ହୋଇଥିଲା ।

କର କା ତ ରଖ ମନ୍ଦିରରୁ ଯଜମାନ
କା ୧୦ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବର ଅଧିକାଶ
ପ୍ରାଚୀରେ ନିଯମିତ ହୃଦ୍ୟ ଥୋଇଥିଲା । ସମ୍ମାନ,
କଳୋବ, ଦେଲାର ଓ ମଞ୍ଚର ସବତ୍ତବ-
କଳରେ ଅଭିଭବ ୨୦ କା କଢ଼ିବି, ଅଧିକ ଜଳ
ଦୋଷଥିଲା ଏବଂ କଲୁଚିପ୍ରାକ, ସିଙ୍ଗ ଏବଂ
କଷ୍ଟପର ବାହୁ ଓ କଟକ ସବତ୍ତବକଳରେ
ଅଭିଭବ ୨୦ କା କଢ଼ିବି ଉଠା ହୃଦ୍ୟ ଫୋର
ଥିଲା ।

ଗନ୍ଧାମ ଜିଲ୍ଲାର ବିଚୁଲିଘନଗି ବା କଟେଦା-
ଘରୁ ଭରଳାର ପିଲା ନିଲମରେ ତରିବାର
ଏଥୁପୂର୍ବେ ସାହା ପ୍ରକାଶ କହାଇଥିଲ ବାବା
ଠିକ କଣ୍ଠିଲ । ଏବେ ଏ ବଜଗ ନିଲମ
ଦେବା ଓ ଦୁହରାର ପିଲା ଲଙ୍ଘନ ତରିବାର
ଚାଲାରେ ତରିବାର ପ୍ରକାଶକୁ ରେ ପ୍ରଗତିରାନ
ହୋଇଥିଲ । ବହୁମି ମାତ୍ରାକୁ ପରେଶାନଗରେ

ଦେଲେବେ ଡେଣ୍ଟା ସତି କୁହେ । ଗନ୍ଧାର
ଉଲ୍ଲାର କୌଣସି ବଜା ବା ଚନ୍ଦେଶ୍ଵର ବରଦ
ଦିନଥିଲେ ସତଃକା ସ୍ତରାଳ ମଧ୍ୟରେ ରହ
ଗାଉଥାନା ।

ଉତ୍ତିଷ୍ଠାର ଅଶାନ୍ତି ଅଦ୍ୟପି କାହାର ବହୁ-
ଅଛି । ସମେତର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଗୋଟିଏ ବନର
ଆଜାହରେ ମୁଲୁମୁଖରେ ପଡ଼ଇ ହୋଇଥିଲା ।
କାଳାନର କାଏବ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଓ ସିବାନ୍ଧୁ
ପଲର ସେଇପଢ଼ିଲା ଉପରେ କମ ପଡ଼ିବାର
ଜିହ୍ୟେ ଅଦତ ହୋଇଥିଲା । ପୁଣ୍ୟ ଅନୁ-
ସକାଳ ଦର ଅଚେଳକ କର ଓ ଦିନମାଇଠ ଧରୁ
ଥିଲା ଗୋଟିଏ କାହାତାର ଗୋ ଓ କି
କର ଏବ ପାଇସେର ଦିନମାଇଠ ଧର ପଢ଼ିଅଛି ।
ତଳିମାସ କା ୩ ରିଣୋତାର କା ୫ ରିଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶତାଧିକ ଲୋକ ପ୍ରାଣଦୟ ପାଇଥିଲା ।

— X —

କରିବିମାନଙ୍କ ସମ୍ପଦୀୟ ଥିଲେ ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଏବର୍ବନ୍ଧମେଣ୍ଡର ବିଜ୍ଞାପନାବ ଅନୁମାନେ ଦକ୍ଷା-
ମାନ୍ୟ ଏବର୍ବନ୍ଧରଙ୍କେବିଳାରୁ ଶମତା ପ୍ରାପ
ହୋଇ କରିପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବରୁ ବେଶ୍ଟ କରି
ଏବର୍ବନ୍ଧ ବାହାରୁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଟ ବ
ତେଣାର ଉନ୍ନିଶତର ଏକ ଉତ୍ତରା ପିଲାତେଶ୍ୱରୀ
ମାହାର ନୟନ୍ତର ଧୋଇଛିଲ ଏହା ସେମା-
ନକ ଅଧିକସ୍ତ ଦେଖିଯି ବଜାର ଅପରାଧମାନ
କିମ୍ବା ପ୍ରାଣଦର୍ଶ ନିମଳେ ଯେ କମ୍ପ୍ଲେ ଭାରତର
ତତ୍ତ୍ଵ, ହମ୍ରାଧିକାର, ମେହନାଧିକାର ଅଥବା
ବାଲେସର ଜେଲର ସମ୍ପଦସ୍ତ ମାନଙ୍କ ଗମରେ
ପଠାଇବେ ସେହି ସମ୍ପଦସ୍ତମାନେ ସେ ସମସ୍ତ
ଭାରତର ଭାବିଲ ଦୁଇବେ ।

ଏ ଜଗର କୁହିବଳାଇର ଶ୍ରୀନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡମ
ସୁନ୍ଦର ପୁଣ୍ଡିଙ୍କ ଠାକୁର ବାହେ ଦେଖିପିଲା—
ବା ଚାରୁଟ ପାଇବାର ବୃତ୍ତିଗାସହିତ ଶୀକାଇ
କରୁଥିଲୁଛି । ଏହାର କାମ ମଜଳିଷ ଚାରୁଟ,
ଏବଂ ବାବସରେ ଗୋ ୧୦ ଟା ଅଛି କେବେ
ଟ ୦/ । ସର୍ବତା ଅନୁରୋଧରେ ଯେଉଁମାତ୍ରେ
ଦିବେଶୀ ଦିଲା ବିଦ୍ୱାନର କରାତ୍ରି ସେମାତ୍ରେ
ଏହି ସୁଦେଶୀ ପିଲାର ଉତ୍ତରପୁଣ୍ଡିଙ୍କା ଶୀକାଇ
କରିବେ ଏନେହି ଜାହିଁ । ବାସୁବନଙ୍କ ମଜଳିଷ
ଚାରୁଟ ହୁଳାନ ସାଠେକ କରିଥିଲୁଛି । ଏହିପାଇଁ
ପୁଣ୍ଡି ମଦାଦୁଲ୍ଲାଲ କ୍ଷମଦାତ ଦେଇ ସୁଦେଶ
ପ୍ରେମୀ କୁହିପେନିମାନଙ୍କ, ଏ ବିଦ୍ୱାନ
ନମନେ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲୁଛି ।

କାହୁଲର ଅମୀରକର ଭବତତ୍ତ୍ଵନିରଣ୍ୟର
ବାଜିମା ଚାହିଁଥିଲା । ଅପଗାନସୀମା ଛଣ୍ଡି

କୋଣରତାରୁ ଅଗାମୀ ଜନତେଷମାସରେ ଏ
ମହାଶୟ ବାହାର ଚିତ୍ରପୃଷ୍ଠା ବା ୨୭ ଉଷେରେ
ଦେଖାକୁ ସ୍ଵତ୍ଥାବଳ ହେବେ । ଶ୍ରୀକରଣର
ପ୍ରଧାନ, ପ୍ରାନମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେବତା
ବାର, ଅଶ୍ଵା, ଅଲଗଡ଼, ବାତପୂର, ମୁଆଲ-
ସ୍ଵର, ଦିଶୀ, ଆଜନିର, ସୋହାଗପୂର, ବୋମାଇ,
କବର, କୁଏଟା, ଗମଳ, ସୁଲକ ଓ ବାହାବଳ-
ପୂର ସନ୍ଦର୍ଭର କରିବାର ପ୍ରିର ଦେବାରାଞ୍ଜି
ଏଥମଧ୍ୟରେ ବୋମାଇରାଗୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧବାଟେ କର-
ଚିଛୁ ଯିବାର ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି । ଅଗ୍ରାର
ଛର ବୋଧକୁ ଏ ଏହାହିଁ ପ୍ରଥମ ସମ୍ବୁଦ୍ଧମରା
ହେବ ।

ଗତ ଦୋଳଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଲୁହନେଥରର
ପ୍ରକୃତି ସେବକ ଓ ବନ୍ଦୁ ସେବକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦ ହେଉ ସୁଲଭତର
ସବାଦ ଦୟାଯିକାଙ୍କ ପୁଲାଶ ଉଦ୍‌ଦ୍ଵାରା କରି ପ୍ରକୃତି
ସେବକ ଦଳର ଜୟଶକ୍ତି ଅପରାଧୀ ଦୋଲି
ଶୁଣିବ ଏହି ଲୋରାଧାର ହାତମ ବିଶ୍ୱର କର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇ ମାଁ ସ କାରବନ୍ଧୁ ଏବଂ
ଠେକ୍ କା ଅର୍ଥଦ୍ଵାରା ଅବେଳା କରିଥିଲେ ।
ଆସମିନାନେ ଜଳଷାହେବକ ନିକଟରେ ଅଫିଲ
କରିବାରେ ଶାନ୍ତେବ ମହୋଦୟ ସୁଲଭପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମସ୍ତ ଅଳ୍ପ ଦେବାଚ ଜଣେ ପରିପ୍ରେସକ
ତାହାଙ୍କର ଅନେକ ପୁରୁଷା ବରିଅଛିରୁ ଏବଂ
ତହୁଁପଣେ ଶୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟଦଳ ଦାସ ସି, ଥି,
ଇ, ଭୁବନେ ଅନେକ ଧଳାବାଦ ଦେଇ ଲୈଖି
ଅଛିରୁ ତ ଦାସ, ମହୋଦୟ ପୁରୁଷରେ ଉଡ଼ିଗା
ବାପିକର ସମ୍ମୋହା ବଢ଼ିଭାଇ ଅଟକ୍ରମ
ବିପରିଭ୍ରାନ୍ତର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସେ ସବାର ଥିଲୁ
ବର ହୁଅନ୍ତି ।

ଅର୍ଥିତ ବିଜୟାବଦୀ ବା ଦସଦରକ
ଦୁଇଦଳ ମନେ କର ମାତ୍ର ବାହୀମାତ୍ରେ ବିଲଙ୍ଘ
ଲୁଗା କଣ୍ଠବାରୁ କୁଳିଧର ବିଲଙ୍ଘମହାତ୍ମମାନଙ୍କ
ଦେଖି ଫର୍ମାଇଛନ୍ତି । ଏହି ସାଇ ବନ୍ଦୁକାଳରୁ
ପ୍ରତିକରି ଅଛି । କଣ୍ଠବାର ମାରବାଡ଼ିମାତ୍ରେ
ସତ ୧୯୦୩ ସାଲରେ ୨୦ ବକାର ବସ୍ତ୍ରା ଏବଂ
ସତ ୧୯୦୪ ପାଇରେ ୨୨ ହଜାର ବସ୍ତ୍ରା
ବିଲଙ୍ଘ ଲୁଗା ଶୈବାର କୁଳି ପଟ ବା ଫରମା
ଦେଇଥିଲେ । ସଲ ୧୯୦୫ ଅର୍ଥାତ୍ ଶତବିଂଶ
ସଦେଶୀ ଅନ୍ତରୀଳରେ ଏହି ବିଲଙ୍ଘ ମହାଜନଙ୍କ
ସହିତ ଟିକିଏ ନବଦେହ ହେବା ହେବୁ ବିଲଙ୍ଘ
ମାତ୍ର ବିଲଙ୍ଘ ଲୁଗାର ଫରମାବ ଦେଇ କଥିଲେ
ମାତ୍ର ଏବଂ ଅଥବା ଲଭ ଦେଇବା ଦିନ ୧୯୦୫
୨୦ ହଜାର ବସ୍ତ୍ରା ଫରମାବ ଦେଇଥିଲା
ଅମାବଦିରେ ପ୍ରକାଶ । ଏମୁଁ ପାଇମାତ୍ର

ଦେଖିବେ ସେ ମାରବାଉମାକେ ବିନ୍ଦୁ ଲୁଗା
ବିନ୍ଦୁର ଲୋହ ଗଡ଼ ଓ ଧାରମେହିଦେହ ଦେଖା
ଲୁଗା ପ୍ରତି ବଜ୍ରକ ହିଙ୍କର ଶାଶ ଦେଖି ପରମାନ
ଜଣା ତରଥୟାଇ । ସେବେ ଲୋହର
ସୁଦେଶ ପ୍ରେମ ଏସିଲ ଓ ହେବ ଚେତେ
ବିନ୍ଦୁ ଲୁଗାର ବୀକଦାର କ୍ଷମାଲବ ଜଣା
ପଢ଼ିବ ।

ବନ୍ଦଳର ଅତ୍ର ଜଣେ ବିଜ୍ଞାତ ବ୍ୟକ୍ତି
ବାହୁ ପଠନବିହାସ ସରବାର ବି, ଥି, ଯେ,
ଏଥୁମ୍ଭରେ କେତେ ଧ୍ୟାନ ଦିଇଲାର ଅବ୍ୟାକ୍ଷର
ଦ୍ୱାରା ସହିତ ପ୍ରବାଧ କରୁଥିଲା । ଯେ
୨୪ ପରିମା କିଲୋ ଲେଖାଣୀ ଶ୍ରାମରେ
ସତ ଟଙ୍କେୟ ସାଲରେ ଜନ୍ମିତିର କର କର
କଥାରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ କଲେଜରେ ପଢି
ସେଠୀରେ ଥିବା ଗାନ୍ଧାର ପିବାରର ଦୋଷା
ରରେ କରଇ ଫେଲ ଅଛୁ କାଳରେ ବ୍ୟକ୍ତ
ସାହୁରେ ଏମନ୍ତ ଦୁଃ୍ଖର୍ତ୍ତି ଦେଖାଇରେ କ୍ଷେ
ବନ୍ଦଳାର ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃ ବନ୍ଦି ସରି ଗାନ୍ଧାର
ଜଣେ ସବ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ କଲାକୁ ବିରଥିଲେ
ସେ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପିତେଜାର କମେ ଯେବେ
କଟିଅନ୍ତର କଲାକାର ମିଉନିଷନ୍ କରିପାର
ବେସର ଏହି ବଜାୟ ବାବଦ୍ୟାପକ ସବ୍ୟର
ସବ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଅନ୍ତରେ ମାତ୍ରିକୁଟି
ହୋଇଥିଲେ । ସାଧାରଣ ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଗାନ୍ଧାର ଘରେ ଚେଷ୍ଟା ଓ ଦୟାଦ ଥିଲ ଏହି
ଗାନ୍ଧାର ଜଣେ ଅଗ୍ରମୀ ହୋଇ ଲେବେ ମର
ଥିଲେ । ଏହା ମହାନ ବନ୍ଦିର ଅଧିକାରୀ
ଅବ୍ୟାକ୍ଷର ପରିବାପର କଷ୍ଟ ଥିଲେ

ବୁଦ୍ଧ ପରମପ୍ରେତର ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି
ଏ କିମ୍ବା ବହେ ପ୍ରଗମନରେ ଅବଳା ଶ୍ରାବନ୍ତିକ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦାଃ ଥାଇ ବେ ବେଳୋକେ
ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନ ୫୦୦ ଜ୍ଞାନର ଲେବ ବିଜ୍ଞାନର
କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚବଳଯୁକ୍ତ, ଏବେବୀ
ପଦଙ୍କ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଜ୍ଞାନର ଲେବ
ମାତ୍ରେ ସତର ଅରାଦବୁ ହାତକୁ ନିରାକରୁ ଦତ୍ତ
ବିଦ୍ୟା ସ୍ନେହ ଦିବନ୍ତି । ଜ୍ଞାନବାଟ ଯାବା ଅଛି
ଗାହା ଅଛି ସକାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଦର୍ଶକାନ୍ତରେ
ଜଳ ଓ କାହାଥି ହେବୁ ଏକପ୍ରକାର ଦୁର୍ଗମ
ଅଗେବ ଅଭିଗ୍ରହକରୁ ଗୋଟିଏ ସତର
ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନ ଦାଃ ବୋରଡରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦରିଅନ୍ତରୁ । ଆମେମାନେ ବୋଧିବୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କାହିମାନେ ଦିଶେ ଲେବେଲବୋରତ ଓ ତମି
ବୋରତରୁ ଅବେଦନ ପଠାଇଲେ ପ୍ରମାଣ
କରିଅପାର୍ତ୍ତ ମୋର ପରେ । ହାତକୁ ଅନ୍ତର
ସତର କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ବୋରତ

ଅପ୍ରକାଳ ତାର୍ଥର ଅଛେ । ଲେଖେ ଅବେଳା
ନିଷ୍ଠାଗୀର ତହର ପ୍ରସ୍ତୁତମାସିତା ପ୍ରଦିପ
କରିବାକୁ ହତ୍ତିର କିମ୍ବାକିମ୍ବା

ମାନ୍ଦୁ । କିବେ ବୃଦ୍ଧିତରୁ ଅକଳଙ୍କାର ଗାଁଯା
ପାପୁ ସ୍ଵାଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଚୁଟକ ହେଲ
ବେହି କାର୍ଯ୍ୟକଲୟ ପିତାମହ ଉପରିଷରେ
ଏତୋ ମହାମାତ୍ର ବନ୍ଦର୍ମଣୀ ୨୨ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ
ଶ୍ରୀ କରୁତା ପ୍ରଦାତ ଉତ୍ସମ୍ବେଦି ବର୍ତ୍ତରେ ଯେ
ଅକଳ୍ୟାନ୍ ତଥା ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସମ୍ବେଦି ବର୍ତ୍ତରେ
କୁପ୍ରଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖ ଦେବା ପ୍ରଲେ ଚହିଁ ର
କୁବିତ ଆଶର ଗବ୍ରୁମେଖ ସବୁ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତୀପାଇଁ ଅର୍ଥାୟବର ଅହର
ତୋରମାତ୍ର ନୁହେ । ସାହା ବିଠାରୁ ଘଜିଥ ଅଦୟ
ଦେଇଥିଲୁ ଗାଁହାକର ହିଗାରେଟ୍ ବ୍ୟୟ କରିବା
ଅପେ ବର୍ତ୍ତବା ଦେଇଥିଲୁ । ପରମ୍ପରା ଦେବଙ୍କ
ପଦ୍ମବା, କିମ୍ବଦେଖ ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରବୃତ୍ତି କୃଷ୍ଣଶାଖା
ଦାନ ପଞ୍ଚରେ ପଥେଷ୍ଟ ନୁହେ । ତେ ଯେ କୃତି-
କାର ବର୍ଷର ଜାତାତ ଦେଇଥିଲୁ କେହିଁ କୃତିର
କୁବିତ ପଥର ଦେବ କହିଁର ଅନ୍ତରଜାତ
କରିବା ଏବଂ ଦେଖିଯ ଦେବକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ତଣ୍ଟା
ଦେଇ ସେମାତରକୁଆସ କହିଁର ଅଳ୍ପ ପ୍ରଚା-
ରାକର୍ତ୍ତ୍ତୁ ଦେଖିବା ଏକାନ୍ତ କୃତିତ ଅଟେ ।
ଦିଗାନ୍ତପୁଣି ଏବଂ ଶର୍ଷ ପ୍ରଜାମାତ୍ରକ କହେଣିଯୁ
। ଲାଜ ସର୍ବ ଗ୍ରହଣ ଦେଇପାଇବେ କାହିଁ । ସେ
ଜାତକର ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ତର୍ବାହିରେ ଯାହା
ଶର୍ଷ ସେପଥ କୃତିକାର୍ଯ୍ୟର ଶର୍ଷ ଦେଖିବାରେ
ସେମାତର ନାମକ ଦେବ । ମହାମାତ୍ର,
ମହୋଦୟପୁଣି ଏହି ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଭ୍ରତ-
ସଙ୍ଗର ଏବଂ ଅଧି କୃତି ହେତାହା କାହିଁରେ
ଫଳାର ଶ୍ରୀକାରର ଅପେକ୍ଷାଉପର ଦରିବୋ

ବୋଲି ଲେଖିଥିଲୁ । ସବ୍ୟୋର୍ ଅମୃତ
ଦାର ପହିକା ସନ୍ଧାର୍ ଲେଖିଥିଲୁ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର କଥା କଲାକାରୀରେ କିନ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଥିରୀର ସ୍ଵଦେଶରେ ବିଦିତ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା
ଦୟାକର ଉତ୍ସବ କସାରଙ୍ଗ ପାଇ ଏହା ଜାଣ
ବିଦେଶରେ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାକର ସମ ଲାଭ କରୁ
ଅଛି । ପରେ ଯେଉଁମାଠେ ପୁରୁଷୀ ଜାବ
କର ଆଶିଲୁ ହେମାନ୍ତକୁ ଧୂରିବ ଜ୍ଞାନାଳ୍ପାଦ
ନ ଦେଇ ବିଲାକୁ ଶିଖିବ ଅନ୍ତରଥିଲୁ ।
ଯନ୍ତ୍ରକ ବଚକଙ୍କ ପ୍ରତିର ସଦାକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିମା
ଦେଖିଯି ଲେବକୁର ଉଦ୍‌ଦେଶ ସହଜକରେ ।

ବନ୍ଦେରରେ କେତେ ସେତାମରବନ୍ଧପ୍ରତ୍ୟେ
ଗାମରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁ ଅଛି । ସେହି ପିଲା ଗର୍ବ
ଦୂର୍ଗାହାଳୀ ଉଷ୍ଣକାଳରେ ବନ୍ଦହାଳ ନିବାଜଣ
କୃମକୁ ଏବଂ ଆମେଦିକପାଇଁ ପ୍ରକରର ଅନେକ
ପଦ୍ମବିନାଶ, ବଳ, ଜିମ୍ବାର ପ୍ରଦ୍ଵାର ନିବାଜକୁ
ପଠାଇଥିବାକୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ମୋତରଣେ
ସମ୍ବନ୍ଧିତାକାଳ କବନ୍ଦକୁ ମ୍ୟ ପଠାଇଥିବା ।
ଧାରେ ଦେଖାଯାଇ ଓ ବନ୍ଦପାଇଁ ଏବଂ
ସୁର କର୍ତ୍ତା ବିଦ୍ୟାପରେ ସେବନମାତ୍ରେ
ଦେଖିବା ପରେ କବନ୍ଦକୁ । ବନ୍ଦୁ ଲିର୍ବେଂଗୀ
ରେ ନିରାପଦ୍ୟ ପରି ବନ୍ଦ କରି ପ୍ରଦ୍ଵାର
ଦାର୍ଢି ଏବଂ ବନ୍ଦରେ ଦେବତା ପ୍ରଥମ ଦେଖି
କାର ଅଣା କରିବା ଦୂର କିମ ଅଳ୍ପ କିମ୍
ନୁହେ । ସୁର ପର୍ବ୍ର କରିବାର ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଟିକ
ଅର୍ଥ ଦୂରେ ଦେଖି ସବୁ ସମ୍ମାନାଳେ ଦୁଃଖ
ଦେବଥିବାକୁ ଏବଂ କେବେଳକ ଦେଖିଯାଇ ଗଲା
କିମ୍ବୁ କିମ୍ ଲୁଟିଆଇଥାଇ । ସବୁକେ ଏହି
ପ୍ରଥମ ଲୁଟିଯିବା ଲୁଚିତ : ବାସ୍ତବରେ କରିବାର
ଦୁଃଖା ବଜ ଉଠୋଇ ଏବଂ ଅବେଳା ମୋତ
ଦେଖିପାବନ୍ତି ଥାହିଁ । ଧକ୍ଷିବନମରେ ଥାଠ
କିମ୍ବୁ କିମ୍ କରିବାରେ ଏଥର ଦେଖିପୁନରେ
ଅବେଳା ପାଇବା ମହିମ କରି କରି ତର ତେହୁ
ବା ମେହ କରା ଦୂର୍ବଳ ପାରିବେ ଏବଂ କେହି
ବା କରାନ୍ତିରେ କରିବାରେ ଏଥର କରିଥିବା
ମହିମକର କରାନ୍ତି କଞ୍ଚକର ; ଏତେ କର
ପାଇବୁ ଦାର୍ଢିବା ଦୂର୍ବଳ କୁଟୀପାଇବା ହୁଏ
ମାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବୁ ଶେରମେଳ କରା ଦାର୍ଢି
କରିବାରେ ଅଧେ କାହିଁ ।

ଭାବୁର ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ମାରକ ମୁଦ୍ରଣମାତ୍ରମାତ୍ରକୁ
ପ୍ରକଳିଥ ସୁରୂଯ ବହା ଦୋଷ କ ଏହା ଏ ସମ୍ମାନ
ମୁଦ୍ରଣମାତ୍ର ବିମେରେ ବଜାର ସର୍ ଅନାଞ୍ଚାଳୀ
ଥେବୁଣୀ ବରି କଳିକ ମାଧ ଗା ଏ ରଖିଲେ ବିମ୍-
କାଠରେ ଛୁପାଇବ ଦୋଷ ଭାବୁର ବକ୍ତାଙ୍କ

ମହାମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସାମାଜିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵେଶ
ଅବେଳକ ପଢି ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଅବେଳକ
ପଞ୍ଚଟ ଅବ୍ୟାକୁ ଉପର ଥିଲ ଏବଂ ତହିଁରେ ମସି
ଲମାକମାଳକର ସ୍ମାରିକ ପଢି ଗଚଳକୁ ଓ
ଲଙ୍ଘନ ଆପନର ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକାଶକୁ ଉପରୁ କିମ୍ବା
ବୋଇଛି ମରନ୍ତିରେଖାଲିଖି ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁପତି
ସମ୍ମାନ ସମ୍ମାନିତ ଦେବା ଏବଂ ଉପର
ସବକାଳୀ ଖୁବିଲ ଧାରାବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କୁଳ ।
ମହାମାତ୍ର ମହୋତ୍ସବ ତହିଁର ଉତ୍ସବରେ
ଅବ୍ୟାକୁ ମୁକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦତ୍ତ
ସେମାଳକର ପ୍ରାର୍ଥନାମାତ୍ର କରିବ ବରକାର
କହିବା ସଙ୍ଗେ ଦୁଃଖାଲ ଦେବେ ଘରଜୟ
ମବଳ ସମ୍ମଦ୍ରିସର ନେବବର ସହିରେ ପରାମର୍ଶ
ଦେବ ଗର୍ଭିମେତ୍ର ଭାବା କରିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଦୟାଦାସୀର ଏତମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର ଧରକା ସ୍ଵର୍ଗ
ସମ୍ମାନ ଦିଦି । ଦୀପା ପ୍ରତି କୁଣ୍ଡ ରଖିବାକୁ
ଦେବ ଶୈଖା ସବଳ ଭୁବନକ ମୁଳ ପଟେ ।
କର୍ତ୍ତମାନ ମହୋତ୍ସବର ଶୌକିନିତା ଓ
ଲ୍ୟାପ୍ସଙ୍କର କଆରେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମାନ ଦୋଷ -
ଅନୁମତି

ବ୍ୟାଙ୍ଗପୁର ହିରେବିଜୀରେ ଦେଖାଏନ୍ତିରେ
କାମଶ୍ଵା ବନ୍ଧାର ହେବେବ ପୁଲା ଅନ୍ଧାଳୁ
ରୂପରୁଷ ପଞ୍ଚମାନରେ ଥାର୍ମକୁମ୍ବା ଶାରର
ପାହ ପୁଲା ଅଟ୍ଟନ୍ତି । ବେମାକେ ଅନ୍ଧାଳୁରେ
ଜଣା ହେବା ଜଣା ହେବା ବନ୍ଧ ବେଠି
ହାର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ ତ ସ୍ଵରେ । ସଖିର ଥାର୍ମକୁମ୍ବା
ପ୍ରାପନ ଦ୍ୱାରା ଦିନୀବିରେ ସେହି ପାହ ପୁଲା
ମାବେ ବେଠି କି ପରକା, ହେବୁଟର ସେମାନେ
ପ୍ରତି ହେଠ ଉଦ୍‌ଦିନ ପୋଇବ ପୁଲାକୁ ଜ
ହେବ ପୁଟ୍ଟାର ପୁଲା ଜୀଥରେ ବାହାର ନେଥୁ
ଜଣାକର ଅଛା ଦରରେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦୋଷାତ୍ତି ।
ବନ୍ଧକ ସହିତେବା କହନ୍ତି କି ଅନ୍ଧାଳୁ ବର-
ତାତ୍ତ୍ଵ ଜୀବନାହାର । ବୀରମାନାମରେ ଜଣାକର
ଲକ୍ଷ ପର ଦେବି ତାହ ଏହି ବେଠି କ
ରସବା ଦୋଷରେ ଜୀବିତ ଜଣାକର ଅନ୍ତେ
ଅଟ୍ଟନ୍ତି ଅନ୍ତର୍ବ୍ୟାଙ୍ଗ କରିବ କୁକୁ ଦିଶ ଅଟ୍ଟନ୍ତି ।
ଏହି କୁକୁପୁରକୁ ବହିପୁରାକୁ ଅବଧାରିତ ହେଲା
ଜାବକ ସହିତେବା ଅନ୍ଧାଳୁର ଜୀବୁଟି ହେବ
ଜଳକ, ଅନୁରୋଧ କରିଅଲ୍ଲୁ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଅନ୍ତାର୍ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଦେଖିବ ଦିନିକର ପିଲାଦୟ ଏ
ବିଷୟର ସହିତ୍ତର ବହିକେ । ଅନ୍ଧାଳୁର କରିବ
ତରହାନମ୍ବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେଠ ଉଦ୍‌ଦିନ
ଏହି ତହିଁ ଜମନ୍ତେ ହେବା ତହିଁ ପଢ଼ି ପାରିବାର
କିଆକ ଦୋଷର କିମ୍ବା ତ ଆହଁ ଅମ୍ବେମାନେ କହ
ଠାର୍ଯ୍ୟ ସେପର ମେମନ୍ଦରେ ମନ୍ତ୍ର ଅଟ୍ଟନ୍ତେ

କଥିମନ୍ଦରଙ୍କ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତା ହସନ୍ ଓ କବି
ଏମ୍ପ୍ରକାଶ ରୂପରୂପ ଟେଲି ଏକ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଂଗ୍ରହ
ଯାକୁ ଆମୀରକୁ ଦେଖି ଉଠିବାପରିବଳ କୁଣ୍ଡେ
ଅନ୍ତର୍ଜାଲରେ ମାନ୍ଦ୍ରା ପ୍ରକାଶ କବିକା ଅଧ୍ୟାତ୍ମି
ଅଚ୍ଛତା

ପାଠ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୂଷଣ କରିବାକୁ ସେବନ
କରିବାକୁ ମାତ୍ର ଏବନକି ଏ କଲେଖନ
କି ପାଠ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ମୁଖୀୟ ମଧ୍ୟରେ
ଏହାର ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟରେ ଦୁଃଖରେ ପଢ଼ିବାକୁ
ବେଳେ ଅବ୍ୟାପନର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତ ଏ କଲେ
କଲେ ମଧ୍ୟ ବଜୀୟ ମୁଖୀୟରେ ପାଠ୍ୟ
କିମ୍ବା ଏବନକି ଏହା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୂଷଣ ଏଗ୍ରଭାବରେ
ବିରାମ କରିବାକୁ । ଯାହା ଏଠାର ଉଦ୍‌ଦ୍ୟାନରେ
ବହୁମାତ୍ର ପଦ୍ଧତି ମର୍ଦ୍ଦି କୁଣି ଆରାଶାର ଚାଟା
ପଥ କରି । କେବଳେ ଯେତେ କେନ୍ଦ୍ରାବ୍ୟକ
ବେଳେରେ ମୋଟାଏ ଧ୍ୟାନରେ ଆନନ୍ଦଗାନ୍ଧି
ମନେ ଉପରେ ।

କରିବାରେ ଦେଖି ସହିତ ଛାପିଲା
ଗର୍ବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରାଯାଇ ଥିଲେ
ଦୋଷର ବଳ ଦେବାମନ୍ଦିର ଏହି ଜୀବ କର
କୋଣ କି ଶୁଣ ? ଧର୍ମପୁରୁଷଙ୍କେ ଏକ ଧରନ
ଧର୍ମର ପ୍ରାୟ ଏକବଳ ଦେଖି ଉପରେ
ବୋଲିଥିଲେ ଏକ ବହୁ ମନ୍ଦରେ ଅବେଳା
ମୁଖ୍ୟମାନ ପଥ ଥିଲେ । ୧) ମରାତ୍ମା ମୌରିକ
ମନ୍ଦିର ପ୍ରୟେଷ ସହିତର ଆବଶ୍ୟକ
ବିମନରେ । ଏଥିରେ ଏହି କରାନ୍ତାର ବିଷ
ବିଜୟର ଫଳଙ୍କରେ ଯାହିଁ କରାଯାଇଲେ
ହିନ୍ଦୁକ ଧର୍ମ ବହିରକ ଅଚ୍ଛାନ୍ତି । ଏହି ଏକନାନ୍ଦିନୀ
ଗାର୍ଜା ଏହି ମୁଖ୍ୟମାନର ମାଜେ ବଢ଼ି ଦେଖିଲେ
ଆଜିରତି ପ୍ରତି ଏକାନ୍ତର ବିଷଵ ଗାନ୍ଧାର
ନବାବ ପରିଷାର ପଢ଼ି ଧର୍ମ ମନ୍ଦିରରେ
ଏହି ମୁଖ୍ୟମାନର ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ଉଦ୍ଘାତ
ପାଦ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ମୁଖ୍ୟମାନ ମୋହି ଦେଇ-
ଦୁଇଲେଟ୍ ମରାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରାୟ ହମ୍ମେ ଅଧିକାର
କାରୀର ଦେବି ହୁଲେ ଏହି ଧର୍ମ ମନ୍ଦିରରେ
ଯାହୁଠି ପଦର ମହ ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିକାର କରିଲେ
ଏହି ସମ୍ମାନୀୟ ମୋହି କରି ଓ କରିଲେ ।

ବିଦେଶେ ପାତ୍ରକାନ୍ତି ଓ ଯାତ୍ରୀଭାବରେ
ଏହି ଏକାଧିକ ସତ ରେଖା ଆମଙ୍କେ ଯିବେ
ବଢ଼ିଲା ଓ ଯାଇଥିବା କୌଣସିଲେ
ବହିର୍ଭାବରେ ବିଦେଶେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଇଅଛା—
ବିଦେଶ କରୁଥାଏ ହଠ ରେଖା ଦିନ-ରାତରି
ମନୋଦୀବିଦ୍ୟା ୧୧୫ ୧୯୫୭ ମାର୍ଚ୍ଚି
ପରି ୧୧୬ ୧୯୫୭ ମାର୍ଚ୍ଚି

980-200-30

ଏ ନିରାକାର ହେଉଥାଏ କିମ୍ବା କଷାଯା
କଲୁହିର କଣ୍ଠେ କଷକଳାପରେ ଉଚ୍ଚ ଶୋଭାରେ

କଥା ସମ୍ବନ୍ଦରେ କଟିବ ପ୍ରିକିଂକଲ୍ଯାନର
ହୋତାରେ ବୋଲିଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଦର ସବୁଷଙ୍ଗେ
ଆଜ୍ୟକ ସମ୍ବନ୍ଦର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଉତ୍ସମାରେ ପ୍ରାୟ ଏକ
ପତି ଲେବ ଉପରୀଚି ହୋଇଥିଲେ । ଶାସ୍ତ୍ରକ
ସ୍ଵର୍ଗତତ ଦାସ୍ସ, ଅର୍ପଣ, ସର୍ପତ ମନୋମାଳା
ବୋଲି ବୋଲିଏ ହୁଏ ହୁଲି ଦେଖାରେ ରୁହାର
ଦେଲେ ସେ ମୌଳିକ ଅବହୁତ ସମ୍ବନ୍ଦର କଲି-
ପତାର, ଚର୍ବି ପ୍ରେରିଜେନ୍ୟ ମାତ୍ରମେଣ୍ଟ
ପ୍ରଦରେ ଆମ୍ବଲ ହେବାରୁ ଗାହାର, ମଝରବାଦ
ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏହି ଅଧିକେଷିତର ଉବେଶ୍ୟ
ଅଟେ । ମୌଳିକ ସହେବ ଦେଖେବ କହି
ପୁଣେ ଏ କଗରର ଜଣେ ତେଣୁଟି ମାତ୍ରମେଣ୍ଟ
ଥିଲେ । ଗାହାର ସହିତ ଏଠାର ଅନେକବଳର
ଅଳାପ ଅଛି ଓ ଗାହାର ତାର୍କି ଓ କଞ୍ଚା-
ଗାର୍ଭରୁ ଜଣାଅଛି ସେ ସେ ସମ୍ଭାବିତ ନାଶକ
କରିବେ ସରତାର ବାର୍ଷି କରୁଥିଲେ । ଏହି
କିମ୍ବେ, ସେ ଏଠା ମହିମାନମାତରର ଶିଥା
ଓହିମାତର କମନ୍ୟ ସହିବା ଥିଲେ ଏବଂ
ସମ୍ବନ୍ଦର ସହିତ ସହାଯାତ ଓ ସରଳ ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିଲେ । ଗାହାର ପତୋନିତ ସମ୍ବନ୍ଦର
ଓ ଅନୁଭବ କଥା ଅଟେ । ପରେ ମୁକୁତି ମହି
ନୁହ ରେଖିବକ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ କି ମୌଳିକ
ଅବହୁତ ଦଳମହିର ଏହି ପତୋନିତ ପତାରେ
ଗାହାର, ମଝରବାଦ ଓ କର୍ମଚାରୀ ଗର୍ଭିନ୍ମେ
ଏକ ଧର୍ଯ୍ୟବାଦ ହେବା ଉଭ୍ୟବ୍ୟ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
କିମ୍ବେ ସେ ମୌଳିକ ଅବହୁତ ସମ୍ବନ୍ଦର
କଲିପେସ ହୁଏବ ଦୟା ଧର୍ଯ୍ୟ ସୌଜନ୍ୟବା
ମୁଜାହିଦ ଶିଖ ଓ ଉତ୍ସବ ବାମପାଦ ପ୍ରଦାନ
ଦ୍ୱାରା କର କହୁଲେ କି ମୌଳିକ ମହିନ୍ୟ
ତୃତୀୟ ଲେବ କି ସ୍ଵାଧୀ ଘରି ଏଥିପୁରୋ
ଅତ୍ୟ ବାହାର ମମନ୍ତ୍ରେ ଏହା ହୋଇ ନ
ଥିଲା ପ୍ରତିକିମ୍ବା ଏ ସରଳ ପ୍ରସ୍ତାବର
କରିବେ । ବରତର ସେ ତୈରିପି ପ୍ରାଣର
ଦୁଷ୍ଟମାତର ହୁଏ କା ଅଧିକ ସମ୍ବନ୍ଦର
ଭୁବନେ ଅମ୍ବାନାନ୍ଦର ଅତିକ ପ୍ରତାପ
ଦରିବୀରିତିର ବାହା ହେଲେ ଏ ଦେଖିଲୁ
ଦେଇମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲୁଛି ସେମାନେ
ମାତ୍ରାବୁପେ ତାର୍କି କରିବାର ଅଧିକ ଉତ୍ସା-
ହୁତ ହେବେ ଏକ କବ ସବକମାତର ମହି
ମାତ୍ରାର ଦୁଃଖବଳର ଦେଖି ଶୋଭନା କର
ଦୁଃଖ ସେଇର ହେବାରୁ ଜେଣ୍ଟା ଉବେଦେ ।
ଦୁଃଖ କି ପୁଲ ବୋଲି ଏବେ କି ହେବା କର
କଥା ଦୁବେ । ପୁଣେ ମହିମାନମାନେ ଶିଖ,
କରିବେ ହେବା କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏଥରକି

କୁଟୀରୁ ସେମତକ ମଧ୍ୟରେ ଶିଖା ଉପରି
ଦେବାହୀର ଚୋମାଗଳକ କିନ୍ତୁ ପୁଣିଅଛି ଏହି
ଜାଗର ଦେବାର ତଥା ଦେଖାଇଥିଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି ।
ଅତିଏବ ଜାଗର ଦେବାର ଏହା ଗୋଟିଏ
ଜିବର୍ଷକ ଜୀବୋ ଜିବସାଧାରଣ ଏବଂ ଜିବର୍ଷ
ମେଲାଗଠାରେ ଏହା ଦଶାରା ଭାବର । ଏହି
ଥର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖି ବନ୍ଦର୍ମିମେଷ ରୁଦ୍ଧିଆରିବେ
ଯେ ସେ ଆମାର ଭାଷ୍ୟକୁ ବିବେଚନ କର
ଭାବପଦ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି ବାବା ଠିକ୍ ଦୋଷ
ଅଛି ଏବଂ ସମ୍ବାଦମାନେ ଦେଖାଇ କାଳ
ଦରାଇ ହିଲୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନ୍ତର ଏହି ସୁଶିଖା ଓ
ଫେଲଗା ଲାଭ ପ୍ରତି ଅଗ୍ରହର କେଉଁଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ବାର ଜିମାନିତରଙ୍ଗ ମିଳ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦ
ହନ ବଳେ ଏହି ବାହି ବୁଝିବିଲୁ, ଆମିର
ପ୍ରଦ୍ଵାରା ଯୋଗଜାନକ ଦରାଇ ଥାଏଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲା ।
ଧରାରେଖରେ ମନ୍ତ୍ରର ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ୱ ମନ୍ତ୍ରି ଲୁହା-
କରକର କଥାର ଯୋଗଜାନରେ ମହିନେ
ତୁ ଏ ଦେଖିଲୁ ହିଲୁ, ମୃଦୁଲାଙ୍ଗ ଶ୍ରୀମାନ୍
ପ୍ରଦ୍ଵାରା ମନ୍ତ୍ରର ଦେଖିବିଲୁ ଅଳ୍ପ ବିଷୟରେ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ଥିଲା କିମ୍ବୁର ଯାହା
ଅଛି । ସେ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଏକମେଳ ହେବା
ଅବଶ୍ୟକ ବର୍ତ୍ତନ୍ୟ ଅଟିପା । ଏହି ଶ୍ରୀମାନ୍ ଦେଖି
ଅଛିଲୁ ଯେ ସେମାନେ ଦେବାର ଘର୍ମିମେଷର
ହୋଇ ଦେଖାଇବାର ବ୍ୟାସ, ଗର୍ବ ଏବଂ
ଜିଅଛି ଲାହା । ଏହା ଅଛି ବା ଏକଥିଲୁ
ଦେଖିଲୁ ହାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଦେବା ।
ସେହି ଜ୍ଞାନବିଦ ଦୂରଭିତ୍ତି ସାହାଯ୍ୟରେ
ସୁର୍ଯ୍ୟମନ୍ତ୍ରକର ଉଚ୍ଚର ଦେଖେ ସେ ସୁର୍ଯ୍ୟକରି
କର ପ୍ରଥମ କରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ସୁର୍ଯ୍ୟ
ଦିବଶ କି ସୁର୍ଯ୍ୟ କେ ଦେଖି କଲା ଅଗ୍ର ଦେଖି
ଶିବକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ଥାଏନା । ଦୂରର
ହାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଶଂସା ଦେଇବା ଏବଂ ଭହିଗୀର
ପ୍ରଥମକାନ୍ତ ଦେବା ସୁର୍ଯ୍ୟକିମ୍ବିନ୍ ଜାହେ । ଏହି
ଦେଖିଲୁ ସମାଧିକ ଧରନାର ଦୟାରାର
ସବା କାହା ଦେଖିଲୁ । ଅମ୍ବେନାମେ ଏହି
ଧରାରେ ମୃଦୁଲାଙ୍ଗ ସମ୍ମାନ ଅନ୍ତରାକାଂ
ପଞ୍ଜ ଦାୟକ ସହିତ ସମାଜ ଏବଂ ସହାନୁକୂଳ
ଦେଖି ବଢ଼ି ପ୍ରାଚି ଦେଖିଲୁ ଏବଂ ଆଜା କମ୍ପଟି
କରିବ ତୁ ଦୂରାହୁର ଦେବାର ବାମନା କାହାଁ

ସାପ୍ତ ହିନ୍ଦୁମାତ୍ର ।

ବ୍ୟୋମ ରେଲେଖ

ବାରୁ ଉପରୀତ ଯେଉ କେବଳପଦା ହାତ୍ମାର ଦିନ
ଅବେଳାର ମାନ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପରୁ ହେଲେ ଏ ଏହି
ଶୈଖିର ମାନ୍ୟତା କାହାର ମାନ୍ୟତା ।

ଅଥବା ମହାମାର କାଳ ପାଦିବୁର ଶାଖାର ଦେଖଇ
ଏହିଏହିକ ନାହିଁଥିବ ବିଂ ଓ ଗ୍ରେଣାର ମନ୍ତ୍ର-
କ୍ଷେତ୍ର ଯାନନ୍ଦ ପାଦିଲେ ।

ପ୍ରାଚୀନ ସମ୍ବାଦ

ଅମ୍ବାଳକର ପମ୍ପକର ଶୀଘ୍ର ଦିଇନ ସାହୁଙ୍କ ଗଛ
ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ପାଇଁରୁ ଫେରିଥିଲା ।

ଏହି ଏ ନେତ୍ରରେ କୁଣ୍ଡଳାଟ ଦର୍ଶନ ପ୍ରଥମ ହେଉ-
ଥିଲା ।

ଏ ସମ୍ପଦରେ ଏ ନିରାକାର ଅଗ୍ରହ ହିଁଲ ଓ ଏହା
ଜୀବ ଚରଣରେ ସାମାଜିକ ମେତା ବାହୁଦାର ଦେଶ
ପାଇସି ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁତା ସୁଧା ବାହୁଦାର

ମୋତସବର ଏହି ପାଦଚର ଦେଖି ହେଲାର ତୁମା
ଯାଇ ଥିଲୁ ।

କରୁଣାବିଜ୍ଞାନ ସାହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିଚୟ

ମରୁ ନିରାକାର ଗୀତ ପାଇଁ ସଂକଷିତ ରହିବାର ବିଷ୍ଣୁ-
ଜାତି ମାତ୍ର ସେ କଥକଣ୍ଠ ଆଲାଙ୍କାର ।

ବ ୧୯ ମାର୍ଚ୍ଚି ମୁଦ୍ରଣକାରୀଙ୍କରୁ ଏହି ମନ୍ତ୍ରକାର
ଯା ମାତ୍ରମେଲାପାଇଁ କରିଥିଲେ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଖି
ଲାଗିଛି କେବଳ ୧ ଟଙ୍କାରେ ବିଶ୍ଵାସ କରିବା
କାର ଅବେଦନ ପାଇଯାଇବା ।

ବାଟୀ କଲିପିଆ ଗନ୍ଧ ଦେଇଲୁଛୁରୁ ଏ ହେବାରୁଛି ।
କେତୋତ୍ତମ୍ଭେ ଖାଇଁ ଏହା ସ୍ଵରୂ କିମ୍ବା ମାତ୍ର ନେଇ
ଯାଇଲୁଛୁରୁ କିମ୍ବା ଦେଇବା ଅପରିମିତ ରେ ବେଳୁବୁଜି-
ଅଥା ପାରିବାରୀ ଦେଇବାରୀ ॥

ତେବେଳା କରିବାର ମୋହର ଏବଂ ଯା ବସୁନ୍ଦୟୁ
ଏବାବୁ ପାଦଧରୀଙ୍କ କେତେ କେ କଥାଏବାମାନେ ଯାହାର
ଅବହାର୍ତ୍ତ ହକାର କେବେଳେ ବେଳାକେ ଧରାଯିବା
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଳାକେବାରୁ ଅଜନ୍ମିତେବାମାର କାହାରୁ
ଅବୁ ଯାଏ

ବାନ୍ଦରୁଷର କବାର ଧାର ହେ ୨୦ ଲଟ ଗୁଡ଼
ପିଟ ମି କାହିଁ ହୋଇଥାଏ । ୧୫ ଥାଏ

ପାତ୍ର ମାନେନାହୁ ଆଜାଦକ ତରଳ ବୁଝି ଦେଖାଯଥିଲୁ
ମାତ୍ର ଦଶାଧୂର ଜାଗରଣ ଦୂର ଦେଇ ଥାଇଁ । ଏହି

ପଦ୍ମ କିମ୍ବାଗାନ୍ଧୀରେ ତଥାପି କେ ଯେତୁମୁହୂର୍ତ୍ତ
ବନ୍ଧୁରବୀ ଉଚ୍ଚକ ଲାଗୁଥିଲେ ତ ଅନ୍ତର୍ମାଳାରେ କିମ୍ବା ୧୯ ଲ
ଟଙ୍କା ଦେଇ ଏବଂ କିମ୍ବାରୁହିରୁ କେ ୧୦୦ ଟଙ୍କାରୁହିରୁ । ମାତ୍ର

କେବୁ ସତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାକିମଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁଛି ।
କେବୁ ସତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାକିମଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁଛି ।

ଦେବୀଏତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧ

କେବଳ ତା ୧୫ ଦିନରେ ଅର ଏକଜୀବି ମୁଖ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଅଛିଲେ ଗ୍ରେସର ଏକମେହିକୁ ଉଠାନର
କାହାଙ୍କୁ । ଅନୁଭବରେ ମୋ ୧ ଟା ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ ହୋଇଲେ
୧୦୩ ଦେବକଷ୍ଟର ବଢ଼ ଆଶରୀ ହୋଇଥିଲୁ

ମନ୍ଦିର କୌଣସିଲେ ପରିଷ କେବଳ ତଥା ପାର୍ଶ୍ଵ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ
ସମସ୍ତରେ ହେଲେବ ଜୀବିତରୁ କେବଳ କୋଣାଳାକ ଲାଗୁଛି
ଯ ସତର ହାତ କରିବ ହେଲେ ସାମାଜିକ ସମସ୍ତରେ ନାୟକ
ମନ୍ଦିର ଦା ପୂର୍ବ ପାଇଁ ହୋଇ ହେଲାନ୍ତାର
ଅଳ୍ପରୀତ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
ମନ୍ଦିର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

ପୁଲଙ୍ଘ ମାଧବାଳୀରୀଦାଶଗାୟା^୨ କୃତସ୍ଥ-
ପ୍ରତ୍ୟେ ପାଲବୁଜିମାପେହିରକ ପରାମରଣିକାରୀ ଭାବ
ପ୍ରାକବ ପ୍ରତାରବ୍ୟ ଗରୁଯା କିମ୍ବା ମାର
କେତୁ । ହିକାଳିକଟେ ପାଇଁ ପ୍ରତାପ ୨୦୯
ଶୋଭା । ସୁମଧୁରେ ହିର୍ଦୟରେ ହି ସଙ୍ଗ, କରିଥ-
ବସାଥ୍ୟକରିବୁମନ୍ତଳାଇ । ପ୍ରାଣ ଛର୍ଜିମୁଖୁଷ୍ଟିରୁଥୁବୁବୁବୁ
ଭତ୍ତାବର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାବତ୍ତା ।

ଅକ୍ଷ୍ୟାଠେଣ । ସୁର୍ଯ୍ୟ ମନୋତ ମେହନଗିରିରେ
ଶୁଦ୍ଧ ପାଲକୁତୀଥ ବନ୍ଦମାତ୍ର ମଳନେ ହୃଦୟରେ
ତଥିବ ବନ୍ଦମାତ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ରମାତ୍ର ହୃଦୟରେ ମାତ୍ର
ବାହର କ୍ଷୁଦ୍ର କାହିଁ ।

ଏହି ପ୍ରାଚୀକ ଓ ଅଧୁନିକ ସଂକାଳାନୁଯାୟୀ
ଶାଲୁକ ଅସ୍ମାଦ୍ ଦେବାର ବିଷୟ ଦେଉଥିବା
ସଂକାଳ ମତକୁ ନିଷୟ ଉଚିତ କରିବା କରିବା
କାହାର ଗେଣ୍ଡ ହିକାନୁରେ ଶ୍ରୀଶୋଧନଗାନ୍
ପ୍ରଥମ ଦେଉଥିବା ସେ କାହାଙ୍କି କିମ୍ବା ଦେବ
କାହାଙ୍କି ।

ଯେଉଁ ଦୀନ ଦର୍ଶକରୁ ଉତ୍ତଳ ପଢ଼ିବା
ପାଇବାକି ସାଥର ହେଉଥାଏ ଏକାକୁ ପରାମର୍ଶ
ପରିଷ କର କହ ଏଥର କଷୟଗତ ଅବ୍ରିବ
କରିଅଛନ୍ତି ପ୍ରାଚାଳ ମୂଳକୁ ଲାଗି, କରିବ କି
କରିପାଇ ତୁମମାନଙ୍କର ତୁମଶେଷପରିବର
ଅପ୍ରୋତ୍ସୃତ ଦେଖାଇବାକି ସୁନ୍ଦର
କାଗଜ ମ ଦେବାକୁ ବହିଦର ମହାମହିମ
ପାଥୀୟ ଶା ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସିଂହ ସାମନ୍ତି ମହାମହିମ
ପ୍ରାଚି ଅଧିକାସୀୟ କର କାନ୍ତିରେମନି
ହୁଣ୍ଡବିଜ୍ଞାନୀ, ତୁମ୍ଭେଷାତ୍ମକ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ତୁମ୍ଭୁମାନଙ୍କରୁ ହେବେବାକି ଉତ୍ତଳ
କର କିଳ କରନା ଅଛି ଓ ହରି ତୋପଳ
ଏବ ତାଳ ସୁମ୍ମ କାହାଦିଲେ ପ୍ରକଟନ ଫଳ
ପାପ ହୋଇ ଏହି ସିଂହାକୁ ଦର୍ଶନ କାମକା
ରହୁ ଦୁରସ୍ତି ଥିଲେ ଓ ଶିଖପାଦୋଷ ନିମନ୍ତେ
ଦୂରନ୍ତା କରିଅବହୁ । ସିଂହାକୁ ଦର୍ଶନକ ପ୍ରଥମ
ପ୍ରକାଶ ହେଥା :— ପ୍ରାଦୁର୍ଦ୍ଵିକାନ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧାରିତିଶିଳ୍ପ
କାଳୀ ଦୟମାନାକ ସଖା । ତୁମଗଲକ୍ଷ୍ୟାବଳୀ
ତୋପକଳା ସହିତ ସବଧାସନ୍ତ୍ରେପଦିଖାତ
ହେବେବାକି ଲବନାମେ ଦର୍ଶନପରିବର୍ତ୍ତନେ
ଦିନେଶ୍ୱର କିନ୍ତୁମା ଦିବସମାଦିତରଭାବର
ଦିନେ କୌଣସି ତୁମଜାତି ।

ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ସୁନ୍ଦରବୋଯିଲ୍ ପ୍ରମୁଖଜଳମ୍
ଚନ୍ଦ୍ରବିହାରୀଙ୍କମେଦ୍ ପ୍ରାଚୀନପ୍ରେସ୍, କଲା
ମୟୀ ପ୍ରମୁଖତାକୁ ପଞ୍ଜି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ । କୁନ୍ତିତାପମୀ
ଏଇ ଶ୍ରୀରାମପୁଣ୍ୟଗୋଗୋ ଦୟାପ୍ରାପ୍ତ ମହାପାତରା
ଶ୍ରୀରାମପୁଣ୍ୟ କର୍ମକାଳୀନ ମନ୍ଦିର ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେ, ଉତ୍ତରପାତ୍ର
ଏକବିନ୍ଦୁ ଶିଥେରପରିଷକ କାମକାଳ ଦୟବେଶୀ
ପାତ୍ର ଯଥପାତ୍ର ତାମ୍ଭା । ଅସମକାଳୀନ ସଂକଳନକାଳୀନ
ମନ୍ଦିରକାମ୍ଭା ତଥା ସମ୍ମରତେଜ ସର୍ବକ୍ଷର୍ମ ।

ଦୁଇଁ କି ସନ୍ତର ସପର ପ୍ରଥମ ଅଛି ବିଦ୍ୟା
ବସୁରୁ ଥମାନ୍ତ ଲେଖାଗନ୍ଧା ସୁର ମଧ୍ୟ ଦୁଇଁ କି
ଶନ୍ତାଖୁଲ ଉଳ୍ଳଙ୍କ ପଡ଼େ ରା ତଥା, ବନ୍ଦର, ଦୁଇଁ,
ଲିପ୍ରା ଅଳା, ଏଣ୍ଟ ତାରୁ ତଥା ପନ୍ଦିର ଦୁଇଁ
ପହେତ ଦେବାର ଦାରଗ ସଥା—

ଦୁର୍ବୋ ପଞ୍ଜିଥେ ସଯେ ରସମାନାଗାତ୍ମକ
ସୁରଖେ ମରା ଛାତ୍ର ସ୍ଵରମାତ୍ରରେ କହା
ଦୁର୍ବୋ ସୁଲେଖାତେ ପଞ୍ଜି ଗା । ଏହାଥାରେ
କି ଲୁଙ୍ଗର କଣେମୁଳ୍କରୁଷୁରୟା ଘର ଅନୁର
ଶାମ ମାତ୍ର ଧ୍ୟାନେ ହାତୁର ହୃଦୟରେ ।

ତଥାବୁରୋଦ୍ଧିତିପତ୍ରରେ କ.ବେଳୀଏ ଯେ
ବ୍ୟାପନ କ ଲୁହିଯାଇ । ଖେଲୁମ ସବୁପାହିଲାଇ
ପୁରେବାସ୍ତ୍ରମଛିବେଶାଜମାରିଦୋ ହି । ଏ
ଯୋଗୁ ସମସ୍ତ ସମୀକ୍ଷା ଦେଇ ଥାହିଁ । ଉଲଙ୍ଘନ
ଅଳ୍ୟ ପଣ୍ଡ ତାମାକ ପୁରୁଚକ, ଘାରାଳ, ପିବର୍ଦ୍ଦି
ଏହି ପ୍ରାଚୀତ ପୁରୁମାନଙ୍କରେ ସ୍ଥିତ ସାଧନରେ
ସଧତ ଦେବାକୁ ସମାଜ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏହି
ପୁରୁମାନଙ୍କ ମତକୁ ସାମନ୍ତ୍ର ନାହାନ୍ତି ଜ୍ୟୋତି
ଚରିଅବର ।

ଏହର ସୁଖ ଅୟନ୍ତି ଭାଇର ପଞ୍ଚମାରେ
ଥିଲେ ପାଦିକାମାରକୁରେ ଥିଲେ ପଞ୍ଚମାରେ
ହୋଇଥିଲେ ପଦିଗ୍ରେବର ଯେଉଁ କାହାର ଦେବ
ଅଛିଲୁ ବେ କାହାର ରେ ଥିଲେ ପଦିଗ୍ରେ ଥିଲେ
ଅପର ତାହିଁ । ସିକାରୁ ଉଠିଗର କଷମାଣ -
କାହାରକାମ ଥିଲେ ଆମିଥିଲୁ କଥା । ୧ -
ତଥାଶବ୍ଦୀ ତଥାଶବ୍ଦୀ ଶାହି ତଥାଶବ୍ଦୀପ୍ରିକ
ଦୃଷ୍ଟିପାଇ ୧୦୦ ପଳାଶବ୍ଦୀ ତଥାଶବ୍ଦୀପ୍ରିକ
ସୁତାଂଶୁଭାଇ ସୁକରଣ୍ତି ବୁଦ୍ଧି ଧ୍ୟାନ କାହାରକାମ
କୁକଙ୍ଗରୋତବାକାନ୍ତିପ୍ରାଣୀ ତଥାଶବ୍ଦୀ
କାଳ ମଧ୍ୟକାଳିତିକର ଦିକାତରକାରୀପଦ ।
ଦେଇବା ଭବ୍ୟାସନକ କିମ୍ବୁଜାନ ବାହୀ
ଲେଖଣିକ ଦିଶେ କୌଣସିଧ୍ୟଦୟାନ୍ତିପଦ
ଦିନେଷତ୍ତ୍ଵାନ୍ତି ସୁଧାରାନ୍ତିପଦ । ଏହି ସାଧନ
ଦିକାରୁ ଦିନେମନିରେ ଉପେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲା
ଅଛି । ସାମନ୍ତ ମହାପ୍ରସ୍ତର ସୁନ୍ଦରେ ସାଧନ କରି
କିମ୍ବା କାମନାକାମୀ ଅପରାଧ ହିଁ କରି

ଅଛନ୍ତି । ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦର୍ଶକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବ୍ୟାଖ୍ୟା
ର ୩୭ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଅଧିକାର କରି ଗ୍ରୂହନ ଓ ପରମା
ଜ୍ଞାନପ୍ରେସ୍‌ର ଦୟାକରେ ବିଶେଷ ପ୍ରକାଶ ଲାଭ
କରାଥିଲୁ । ପରମାପଦ ମହାପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତରମାନ୍
କାଳରେ ଅନୁଭୂତି କେନ୍ଦ୍ରିତ ପାମନ୍‌
ମହୋଦୟକର ନନ୍ଦା ବଠକା ବରୁଷଙ୍କରୁ ।
ଏମାର ଦୟାପ୍ରକାଶ କୁଣ୍ଡଳୀ ଅଟେ । ଅମ୍ବା
କହୁବାର ଏହି ଯେ ତହୁଁ ମେଳେ, ବ୍ୟାପକିତାତ୍ମକ
ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ କୁଣ୍ଡଳୀ ପରମାପଦରକା/ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵୟାଧିକୁ
ପାଠ କରି ତହିଁର ଦୋଷାତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରି
ପାରିବେ କି ? ତାହା ହେଲେ, ମନୁଷ୍ୟକୁଣ୍ଡଳୀ
କହିଲୁ ନନ୍ଦା ବଠକା ଶୋଇନ୍ତି ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ସବ୍ରାତିକ ଖୁଲ୍ଲିଏବୁ

ମୁଖ୍ୟାପ୍ରାପ୍ତି ।	
କାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ସୁତୁରେଣୀରାଜ ପତ୍ରା	ମହାଦେଶ ସରବରାର
	ବଲବଳା
	ଟ ୧୯
ପରୁଥଥ ଦାନ, ମନ୍ଦିରାଳୀ	ଟ ୧୮
ଆମ୍ବଦାରୁଗ୍ରାମ ଦେବାଳୀରାଜ	ଟ ୧୮
କେତୋଳକିରା ବାସମୁଦ୍ରା ପାଇଁ, ସୂର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୧୮
ଅନୁଭବ ହୋଇବେଳ, ଗୀତ୍ସ୍ଵାନ, ହାତ ହୁଲାଙ୍ଗ ଦଶଗଲ	ଟ ୧୯
କାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଉମାଶବ୍ଦରୀରାଜ ମୁଦ୍ରା ପତ୍ରା, କଷ୍ଟପାତା	ଟ ୧୯
ଦତ୍ତ କଳମାଳା ପଦ୍ମା ମନ୍ଦିରାଳୀ ସାତ ସୂର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୧୯
ବୃଦ୍ଧବରତକି, ଦେ ମା ଛା ଶଳ ଶାତ୍ରୁଗୁରୁ	ଟ ୧୯
ବଳୁତର ଯେତ୍ର, ଦେବାଳୀ ପାଲାଶଗୁରୁ	ଟ ୧୯
କରୁଥ କୁଣ୍ଡଳୀ କରେନ୍ଦ୍ରା	ଟ ୧୯
ଶ୍ରୀରାଜପାତ୍ରାର ପ୍ରକାଶ କରୁଥ କରୁଥ	ଟ ୧୯
କଟକୁଟୁ ଦେଖ ସୁଲବଦିପା	ସୂର୍ଯ୍ୟ
ପରମାନନ୍ଦ ସତ୍ତ୍ଵ, ବାଲପୁରୀ	ଟ ୧୯
ଦିବସାଚ୍ଛା ମନ୍ତ୍ର କରୁଶାଶ୍ଵରୁ	ଟ ୧୯
ବାନ୍ଦବାନ୍ଦ ଦରା କରୁତା ଭରତା	ଟ ୧୯
ଭଗିନୀର ସରଜଥି କରୁଶାଶ୍ଵର ଶାଶ୍ଵର ଭିତ୍ତି	ଟ ୧୯
ମିଶ୍ର ସରତ୍ତୁ ଦେବ, କୁତୁ କଲପର	ଟ ୧୯
ଶ୍ରୀରାଜପାତ୍ରା ମହାତ୍ମା, ବାଦିଶ୍ଵର	ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଦିନେବର ମିଶ୍ର, କରୁଶାଶ୍ଵର	ଟ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ

ଭାବୀ ବିପଦର ଲକ୍ଷଣ

ବସ୍ତୁ କିମ୍ବା କିନ୍ତୁ ଅନେକବେ
ପ୍ରକାଶରୁ ଟେଲ ପଦ୍ଧାର୍ତ୍ତ ।

କାଣ—ଦୟତର ମୋଟିଏ ଜିହଣ୍ଡକ ।
ଦୁଇଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏହା ଗୋଟିଏ ତିଳ ।
ସମୟ ଥାଇଁ ଅଧିକ କାନ୍ଦା ସକଳ କରିବାକୁ
ସମ୍ମ ହେବେ ବୋଲି ଏହା ଅଧିକ ସଂକଳନ
କରିବାକ ।

SCOTT'S EMULSION.

ସୁର ରମ୍ଯସଳ ।

ମନ୍ଦିର ଶାଖାରେ ବିଷୟ ଜଳକ ଅଭିନ୍ନ
ମୋତଳ ହରଥାଏ ।

ଏହା ଦୂରାଳ ପୁସ୍ତକଙ୍କ
ସବଳ କରେ ଏହା କାହା
କିମ୍ବା ?

ଦୟକାର ଶ୍ରୀ ମୁଖେ

ସମ୍ବନ୍ଧ ଲିଖାଲୟରେ

三

Always get the Esso
Union with this mark—the
Fisherman—the mark of
the Scott "SCHOOL".

ଧୀବର ଗୁଣ୍ଡିପୁରୁ ସୁନ୍ଦରମଲ୍ଲକର୍ତ୍ତ୍ତ କଥା
ପରିବେ ।

ସୁର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାଞ୍ଚିନୀ ଲିମେଟେଡ୍
ମେଲ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ର୍ସ୍ ପ୍ରେସ୍‌ର୍ବ୍ୟୁକ୍‌ଲ୍ୟୁସ୍, ଲୀଙ୍ଗର୍

୧୭ କୁଣା ସବ । କନ୍ଦବାଳେ ଓ ବଲିକତା ପଞ୍ଚରେ
କାହାଜିରେ ଯାତାଯାତ ପରିବା ଶାହି ବଜେ
୩୧,୫୮ ଓ ୪୦,୮୭ ଲକ୍ଷ । କନ୍ଦବର ଅସ୍ତ୍ର
ଟ ୬୫୭୮୮ ୯ କା ଅଥବା ଗତ ବନ୍ଦୀରୁ
୩୪,୫୭୯୯ କା ଅଧିକ ଲକ୍ଷ । ମାତ୍ର ବନ୍ଦୀ
ଅସ୍ତ୍ରାରୁ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ଦୁଇଲ ପର୍ଷାଣରେ ପ୍ରକାଶ ଗେ ଅମ୍ବାଳା
ବାର ଗୋଟାଏ ବାର ୨୫ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ
୩୦୦ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଅଳେବ ଗୋମେଷାଦ ବଧ-
ଦିଦି ମହା ଦୟା ଲାଭ କରୁଥିଲା । ସେ ବାର
ବାରଙ୍ଗଳତ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୁ ୧୦୧୮ ଫୋଇ ଜଳନରେ
ବିଭବଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଚକ୍ରର ଥିଲ
ସେ ବାରବ ବାବକ ଘାଇଲେ ସେ ଅଳେ
ଛାତ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଥିଲ ଯାଇଥିଲା । ତାହାକୁ
ବିଧିନ୍ଦିକା ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ତୌରେ ଟିକାଇ
ସମ୍ମାନରେ ହାତା ପଢ଼ିଲ ନାହିଁ । ସମ୍ବଲପୁରର
ଡେସଟ ମାଟେଞ୍ଚେଟ କେବେଥାର ଖେଳାରେ
କିମ୍ବା ଟାକାର ସମ୍ମାନ କାହାକୁ କରିବିଲୁ ଧନୀଙ୍କ
ବାବର ପାଇଁ ହେଉ ଅବଶିଁ ।

ପଟାମୁଣ୍ଡେଇବୁ ଜଣେ ଯଥ ପ୍ରେରଣ
କୈଅଛନ୍ତି ସେ ମାହାମନବାବୀ ବୁଝାବଳ
ବିଶ୍ଵ ପାଇୟାଇ ପ୍ରକଳ ଲୁଗା ଉଦ୍‌ବନ୍ଧୁପେ
ହୁଣ୍ଡାପାଇଛି । ସେଠାର ବକ୍ତ୍ଵାତମାଳେ ଭାବାନ
ପେଟିବ ଜନ୍ମ ଆଖି ଫେର ଅନ୍ତର ବନ୍ଧୁ
ହୁଅନ୍ତା । ହୋମ୍ୟ ବଦ୍ଧଲେବଲୁର ଏ କିମ୍ବଦୂର
ଭାଷାତ ଦେବା ଭାବ । ମାତି ପେକେ
ବଶ୍ରୀର ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧବାର ପଳା ଅଛି ସେ
ଏ ଜଗରର ମୋହାତକକୁ ସମର କିନ୍ତୁ ଭାରା
ବାଗାରୁ ଅଧିକେ ୩୫୦୭ ତନ୍ତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ପିଲେକ ଏକ ଶୁଭାଚିବ ବଳ ସହଜରେ ସେତୁ
ପାଇ ପାଇବ । ହାର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତ୍ର ଦିବା ବନ୍ଧୁରେ
କିମ୍ବ ଶାସନ ବରଂ ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ବଳେ ଯାହା
ମୁଲ୍ଲ ପାଇବ କହିଲୁ ବିଶା କରିବ କିମ୍ବ କହି
କହାଇ ପାଇବ ।

ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରଦେଶର ଗାଁତର୍ଫୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଦିନର ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ପ୍ରତାଙ୍ଗ ଯେ ମତ ପ୍ରଦାନ
କି ୧,୬୩,୫୦୫ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଜନବର୍ଷ ଟ ୨୦,
୨୬,୨୦୨ ଟଙ୍କା ଅତ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଦିନ,
ଲହୋର, ମାହାତମ ଏହି ନଳମଧ୍ୟରୀତାରେ
ଅକ୍ଷ୍ୟ କୁମୁଦ-ହେବା ଯୋଗୁ ଏ ବୃକ୍ଷ ବଢ଼ିଲା
ହୋଇଥିବାର କାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ।
ଅଥ୍ୟ କୁ ଲାଖ ହେବା ଯୋଗୁ ଦୂର୍ଜ୍ଞାନୋତ୍ୟ-
ମାନେ ଅଧିକ ଚକ୍ର ଲାଗ ଦିଲେ । ସବୁରେ

ଖେଳାକବୀ ଶେଷି ସୁହ ଦେବାକୁ ପଞ୍ଚ ଗହଂରେ
ମହାଜନମାତ୍ରେ ଲବକାଳ୍ ହେଲେ ଓ ସବୁ
ଦୀର୍ଘବିର ଅୟ ରୁଚି ହେଲା । ଏଣୁ ଲୋକଦର
ଦୂର୍ବିଶାରେ ସବକାରକ ର କ୍ଷତି ଓ କୋଯି
ଲବ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବିଚାର କିମ୍ବା କି ?

ପରତାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହିମାର ଘୋଷଣ କରି
ନୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦିଇବା ପାରିବ ତେବେଳିତାରେ
ଯେଉଁ ପରତାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ଵର୍ଗ ଧାରା
ବଲେଇବେ ପରିଶ୍ରବ ଦୋଷଅଛି । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଜୀବତରମ୍ଭମେତେ ସଙ୍କଳି ଆବେଦନ
ଦେଇଥିବାରୁ ଏ ଖେତାରେ ଦେବତ ଯାହାଙ୍କୁ
ଧର୍ମରେ ପିତା ଦିଅନ୍ତିକ ଏ ହେଉଥିବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ
ଦେଖାଇବାର ଯେଉଁ ଶୈଳୀକ ସେତୋରେ
ଅଛି ତାଙ୍କ କୃତିନିକ । କରେଇବେ ଜୀବ
ଶୈଳୀର ନିଷାଳ କର୍ତ୍ତରବସ୍ତା ସଥା ବୈକ୍ଷଣ ଏ
ଦୂରକ୍ଷିପଦର କାନ୍ତିମାନେ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାର
ତେବେକ ରେତର ପ୍ରକାର ଚନ୍ଦ୍ରମର୍ଗରେ
ଶିକ୍ଷାର ବିଦୋଷସ୍ଥ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା
ମାତ୍ରେ ଅପରାଧ ଦିବେବତା ମନେ ଦସନେ ।

ମାସକୁ ଟ ୨୭ କା ଓ ତହିଁକୁ ଉପରେ
ଦେବତାର ସରତାର ପରିମଳ୍ୟମାନେ ଏବଂ
ଟବା ଶଲାକାରେ ଖରକ ମହାର୍ଵବ ମହିଳାର
ପାଦବାର ଏମ୍ବାଧୁକବ ଗବର୍ଣ୍�ମେତେ ମନ୍ତ୍ରର କରୁ
ଅଛିବୁ । ସଙ୍ଗକି ଗବର୍ଣ୍�ମେତେ ଦୟା ପୃଷ୍ଠା
ଅଫେର ଦେଇଅଛୁଟି ଓ ଟ ୧୭ କାରୁ
ଅଧିକ ଟ ୩୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରତାର ଶୁଭବ
ମାତ୍ରେ ଖରକ ଟ ୫ କାରୁ ସେ ୧୦ ରକ୍ତ
ଅଧିକ କ ହେଲେ ଟ ୮ କା ଏବଂ ସେ ୧୫
କିମ୍ବା ଅଧିକ କ ହେଲେ ଟ ୨୦ କା ରେଖାରେ
ମହାର୍ଵବରୁ ପାରବେ । ବାପୁବରେ ଆଜି-
ଥାର ସମୟରେ ୫୦୫୦ ଟବା ଦେବନାର
ପମଳର ପଚ ଲକ୍ଷାହ ୧୦୨୫ ଟବାର ଅମଳା-
ମାକୁ ଲିଲା କମ୍ପୁଲାର ନିହେ । ଗବର୍ଣ୍�ମେତେ
ମାନକୁ ପୁର ପୁରୁଷର ଓ ଦୟା ତର
ଅଧେର ଧର୍ଯ୍ୟକାହର ପାଇ ହୋଇଅଛିବୁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର, କିଶୋରକାଳୀଙ୍କ ପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ତରେ
ଏ ହୋଟ ବିଲାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପଦକୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଦେଉଥିବୁ ଏହା
ଗର୍ଭବ ମୁଦ୍ରା କମ୍ପେ ବରିବାରେ ଅଛି ।
ବିଲାକ୍ଷ୍ୟ ହୋଟ ବିଧ ଅମେରିକାରେ ଆଜି ପାଇଁ
ଯଥ ଉପରାକ ମନେ ଦେବୁ । ମାତ୍ର ବିଲାକ୍ଷ୍ୟ
ଦୁଇ ମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତିମାନେ ବେଳେ ହୋଟ
ମୁଦ୍ରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଅମେରିକାରେ
ବିନ୍ଦୁ ବର ଦେଉଥିବା ମୁଦ୍ରା ଲାଭ ପହଞ୍ଚି
ଗଲାଯିବା ହେଉଥିବୁ । ଅନ୍ତରେ ଅମେରିକାରେ

ମୁଖ୍ୟମାନ କଶ୍ମରଙ୍ଗ ଏ କଥା ହୁଣି ପାଇଁ ଜାତି
ଦୂରେ ଓ ପାଇବା ବି ଅଳ୍ପ କଷର ବୋଲିଛୁ
କାହାର ବିଲାପିଲୁଗରେ ଖୋଟ ନିଯମିତ
ମୋହରର କେବଳାକେ ସତସତର ଦର୍ଶନ ।
କେବେ ଲାଖରୁଷ ଦେବତା ଲାଗିଲାଗି
ଦେଖି ବିଲାପିଲୁଗର ମାୟା ହୁଣି ଘଟ
ନାହାନ୍ତି । ଏହା ସାମାଜିକ ଫୋର୍ମ୍ ମଧ୍ୟ ଏବଂ
ବିଚାରକୁଳା ପରି ଦେଖି କୁମା ଅନ୍ଧକାଳ
ଦୟାରୀ ପଞ୍ଚରେ ଏହା କେତେବେଳେ ପ୍ରଧାନ ଥିଲା
ଅଛି ।

କଥ କୁରୁର ଲେଖାପ୍ରଗା ଧିତାରୁ ଏ
ଦଶରତ କରୋଷୟା ମେରିଣ୍ଣା କେବ
ନୃଥବଜାର ଗେଶାକାରେ ସାହୁବରେ
ଗୋପେକା ବୃଦ୍ଧ ପ୍ରତିପାତିତ ହେଲେନ୍ଦ୍ର
ଏହ ରହୁ ପାର ଦୂରତ୍ତ ସେଠାରେ ପରିଚାର
ପର ଯାଇ ହୋଇଥିଲା । ମାରକାନ୍ତାବଳୀ
ଏଥୁବେ ଯନ୍ତ୍ରିତ ଦସାବ ଦେଖାଗଲା । ଦେଖାବ
ହାଲୁ ପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରାଚରେ ଅଛେତେ ହୋ
ବାବ ଦସାବ ବିଶ୍ଵଳ ଏହ ଦେବେ ସାରୀର୍ଦ୍ଦି
ପ୍ରଗାହ ଏହରୁ ହୋଇ ଦସାବାର ଜୀବିତ
ଦେଇଥିଲେ । କିମ୍ବା ମଧ୍ୟତତ୍ତ୍ଵରେ ଆହୁ
ଉତ୍ସବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଗା ଉତ୍ସବରେ ଏହ ଏହାର
କୁତର ପ୍ରମାଣ ସବୁପାଇଁ ହେଲାକାହାର ଜାଗ
ଅଶେଷ ଅନ୍ୟକାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏହାରେ
ଦେବୁସ ବୈଷଣିକ ହୋଇଥିଲା ମୋହନ୍ତିରେ
ପ୍ରତି ସବୁର କିମ୍ବା ସହ ଦେବେ ଅମେରାଜନେ
ଅଭିନ୍ନ ହୋଇ ଏହ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ସାଧାରଣ ସାହାରୀ ଓ ସକାନୁହୃଦ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦେବୁଙ୍କୁ ।

କିମ୍ବା ତିନି ଗୋଟିଏକୁ "ଏହି ହାତ ଶେଷ
ଗୋଲାକୁହାର ପଦାରାଜ ହେବା ହେଁ ଏ
ଦେଖିଯୁ କେବଳ ଏ ଅବସରହାର୍ଥି ହେଲା
ସେ କଥା ଉଠିଥିଲୁ କିହାର ପୁରିବାର କୁଣ୍ଡ
ବିଲାବରୁ ପୂରିଗାଇଥୋକି କଣ୍ଠାଙ୍ଗ ଲାଗେଥି
ଏହି ବଢ଼ ତିନି କଣ୍ଠବିଦ୍ୟାରୀ ସମିତି ଏହି ଚାହିଁ
ସମ୍ବାଦ ପଠାଇ ଆହୁତି ଏହି ଚାହା ଲୁଣକଳ
ଏହି ସମ୍ବାଦ ପଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା
କିହାର ମନ ଏହି କି ଅଜି ଛାଇଷ୍ଟି ପଦାରାଜ
ତିନରେ ସେପ୍ତିକାର ପଢାର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତାରାଜ
ହୃଥର । ମାତ୍ର ଭାବରୁ କିନ୍ତୁ ଯେହି ଏହି
ଅଧେ ଚାହା ତେବେ ପରିଧାର ନହିଁ ଯାହା
ଚାହା ଉଛି କିମ୍ବା ପ୍ରଶାରୀୟ ପଦାର୍ଥରୀର ଯାହା
କି ହୋଇ ଥାଏ ହୋଇଲାରେ ସନ୍ତା ହୃଥା
ଏହିଏ ଧାରାମାରେ ହେଲିଛେ ସେ ଅନୁଭବ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ବାଦର ଦୃଶ୍ୟାନ୍ତ ଥିବାର ଉନ୍ନତି

ପାଇ ମଧ୍ୟରୁ ବିଜ୍ଞାପନଦେଶରୁ ୫ ଟଙ୍କା
ବମେଇଲାଟି ଟା ଏହି ମାନ୍ଦୁଳର ୮ ଟଙ୍କା
ମଧ୍ୟରୁ ୨ ଟା ପାଇ ୧୯ ଟା ଲାଲର ଅସ୍ତ୍ର
ସେହି ସମସ୍ତ କାଳ ନିରୀଣରେ ବନ୍ଦ୍ୟ ହୋଇ
ଅବା ଦୂର ଧନର ସବଳୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ଏ ସମସ୍ତ
କାଳମାନଦିନରେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ବୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଳ
ଧନ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବି ଚର୍ଛିର ସ୍ଵର
ଶତବିଦୀ ଟ ୩୫ ଟା ବିଜ୍ଞାପନଦେଶରେ ଶତବିଦୀ
ଟ ୬୫ ଏବି ବମେଇଲାଟି ମାନ୍ଦୁଳର ଶତବିଦୀ
ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା ରୁ ଅଧିକ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଥାଏ ।
ସତବାହି ବର୍ଷରେ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହାତେ
ଥିଲା ଏବି କାଳ ନିରୀଣ ସମୟରେ ମୋଟ
ପ୍ରାୟ ୧୦ ବୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ପ୍ରାଗର
ବନ୍ଦ୍ୟ କେ ଏହି ହାତ ଅବିଶ୍ଵିତ ୮ ଟା ଲାଲର
ଅସ୍ତ୍ରହାରା ପୂର୍ବ ହୋଇ କଟ ଲାଇ ଅବଳବ
ଟ ୨୨୫ ବୋଟିରୁ । ଏହି ଦୂର ବର୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଲାଲ ଶତବିଦୀ ଟ୍ୟାଙ୍କ ଥିଲା । ଧାରାକପ୍ରତ୍ୟେକର
କାଳମାନ ସର୍ବଧେଶୀ ଅଧିକ ଅସ୍ତ୍ରହାର ସହିରେ
କଣ୍ଠବିଦୀର ଟ ୨୩ । ଲାଲ ହୋଇଥିଲା ।
ତହିଁ ତଳେ ମାନ୍ଦୁଳରେ ଟ ୨୫ ଟା ଉତ୍ତର
ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଟ ୨୩ ଟା ଲାଲ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟ
ଲାଲ ୨ ବୋଟି ଟ ୨୫ ଲକ୍ଷରୁ ୨ ବୋଟି ଟ ୨୩ ଲକ୍ଷରୁ
କଣ୍ଠବିଦୀ । ଏ ଦୂର ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଟନକ ଅନେ
ଏବି ଅଛି କେବେ ଏବେ ଅଧିକ ହୋଇ ନ
ଥିଲା ।

ବାଲେଖରରେ ସ୍ମୃତିକାଳୀ କାମକ ଜଣେ
ଗାଁବିବାହ ୧୦୯୯ ଟା କୁରାକଳ ଥିଏ ଛାତ୍ର
ପୂର୍ବକୋର ଏହି ଥିଲା ସମୁଦ୍ରିନା ପ୍ରଭାତ
ହିରାରୁଥିଲ ଗାହ ଦେବ ପରିବରରେ ବରଦମାର
କି ଦେବକାଳୀ କୁରାପଦ୍ମ ବଳକଗାଲୁ ପଠାଇ
ଥିଲା । ଦୟାବଦାହରା ଏ ସମ୍ବଲରେ ଲେଖିଥି
ଦେଇ ବି ସେ କୁରାର ମୁଖ୍ୟ ଭଲଙ୍ଗ କୁମାତାର
ଅଧିକ ଦେବାତ୍ମେରୁ ଅଥବା ଶ୍ରୀମାତ୍ର
ଲେଖେ ସହେଲୀ ପଦାର୍ଥ ଲାଦକାରର ପରି
ଧାର କି ଦେବାତ୍ମେରୁ ସେଇର ଦିକ୍ଷାରୁ ।
ଆମେମାକେ ମନେ କରୁ ଯେ ଅଧିକା ମଲାଙ୍କ
ତେଜବିଦ୍ଵା ଦେବର ମୌରିତ ଅରେ କେନାଳ
ବିଲଙ୍ଗକୁରାର ଉପର ଉଚ୍ଚରରେ ଏପରି ମୋହର
ଦେବାତ୍ମକରୁ ଯେ ହାତା ପାଶେଲ ପାତୁ
ମାହାତ୍ମୀ । ନହୁରା ଯାହାରୁ ସମ୍ମର ସେ ଦହର
ଯେ କରଇ କୁମାତାରୁ ଦେଖିଲାଗା ତାଙ୍କ ଏବଂ
ଅନେକଦିନ ବିଦହାର କ୍ରିବ । ସୁତ୍ରଂ ତହର
ଦର କହୁ ଅଧିକ ଦେବେଦିନେ ପ୍ରେସରେ
ଲବଦର । ଆହ ଅଧିକଦର ନା କେବେଳ
ଶ୍ରୀବଦତ୍ତ କୁରା ଅଧିକାରୀ କୋରାହକ । ସୁଦେଶ
ବିଦୟାପୁର କୁରାକ ନମକ୍ରୁ ଏହା ସାମାଜି

କଥା । ସୁଅ ବାମେନରୟର ମୋହାଏ ପ୍ରାକ
ସହିରେ ତ ଅକେତ ଧଳାଇପଦ୍ମ ପୁଣିତିର
ଏହି ଦେଖାଦୂସରୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ବାପ ସେଠାରେ
୧୦୨୭ ଖା ବନ୍ଦୁର ଉତ୍ସବ ଲୁହାଜ ଶର୍ପହାର
ଘରୁ ବାହାରୁ କଢ଼ ଆହୁର୍ମ କଥା ଅଛେ । ଏ
ବନ୍ଦୁରେ ବହିରୁ ଅଥବା ବନ୍ଦୁ ମୁଲୁଅଛି ଓ
ବହିରେ ହୁଣାହେବା ଲିଗା ବାହାରିବାମାତ୍ରେ
ଅଛିବନ୍ଦୁବା ତେଣୁକ ଆଉ କରଂ ଲିଖିବ
ଦେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ପ୍ରାମୟ ଅଗ୍ରଣୀ
ମାନେ ବନ୍ଦୁପରିକର ହୋଇ ଭୁଷାବ ଦେବରେ
ଜିବାଧାରଙ୍ଗ ଶୌତ୍ର ବହିରୁ ଅକୁରିବେ
କରିବେ ।

କଞ୍ଚାମର ସେହଳ ଅଢାଳକର ଅନେବେ-
ମାନକର ତଙ୍ଗ ଓ ଅସୁବିଧାର ଦେବେଳକ
ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରକାଶକୁ ହୋଇଥାଏ । ଅନେବେ-
ମାନେ ଯିବା ଅଧିକାର ଜୀବ ପାଇଁ ପାହଁ,
ଏବଂ ମୋତକମାର ବିଶ୍ଵାସ କେବେ ଛାଇ
ଥେବେଳ ବୁଦ୍ଧିକାର ଖୁବା ଶ୍ରଲେ ୨୦୧୫୯
ଜଣ ବଳକ ବୁଅଛି ସେମାନେ କରେଇଲେ
ଅଧେଷ୍ଟା ତର ବନ୍ଦିକାର ପ୍ରାକପାଇଁ ୧୦୦୨୦୦
ସେଠାରେ କହି ବା ଛାପା ହୋଇ ବାବ
କରାନ୍ତି ରକ୍ଷଣା । ସହଯୋଗୀ ଯଥାର୍ଥ କହି
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନେବେଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନିରନ୍ତ୍ରେ ବନ୍ଦ
ଲୋକମାତ୍ରକୁ ଦେବି ଧର ଆଶିଲେହେଁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସମାବଦିର ନ କରିବା ଦୂରିତ ନୁହେ । ଏହି
ବିଷେଷ କିମ୍ବରେ ୨୫ ଅନେବେଳମାନକରର
ଦୂର୍ବେ ଏହିପର କଞ୍ଜି ଓ ହିଗାଦର ଖୁଲୁ
ମାତି ବର୍ଣ୍ଣାଧର ଦେଲା ଗସ୍ତ ଓ କରା ଝଳିତ
ଦସ୍ତା ଦିକାର କିମ୍ବା ଦେବାରୁ ସେ ସମ୍ମୁଖୀ
ଯାଇଥାଏ । ଅନେବେଳମାନକୁ ସେ ପାହାର
ଦେଖିବି ଅବସ୍ଥା । ଏ ସମ୍ମାନ ଉତ୍ସୁକରେ
ଦେଲ ଧାରିବ ବା ମାତି ଦିକା ଏହି ଦେଇବ
ପାହାରବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସା ଅକର ପାଇବାର
କିମ୍ବା ହୋଇଗାନ୍ତ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵକୁ ଧାର
ଅଛନ୍ତି । ସହଯୋଗିକ ଲୋକାବୁ ଜାଣାଯାଏ
କଞ୍ଚାମ ତଳରେ ସେହି ନିମ୍ନମ ପ୍ରତକର ନାହିଁ ।
ବଜ୍ରୀୟମକ୍ରମେଷ୍ଟର କିମ୍ବା ମାନ୍ଦାଳ ଅଛଇ-
ରେ ସେହଳ ଅଢାଳକରେ ତଳାଇବା କାରଣ
କଞ୍ଚାମ ବାପିମାନର ମାନ୍ଦାଳ ନବର୍ମିମେଷ୍ଟକୁ
ଆବେଦନ ପଠାଇଲେ କାହା ଅବସ୍ଥା କୁଳପତ
ଦେବ ଏହି ଅବସ୍ଥା ଦେବାର କିମ୍ବା ଦେବେ
ଅଦାଳର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପ୍ରଦେଶକର ଅଭିନନ୍ଦ
ଅନେବେଳ ଲେଖକରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେବେଳ-
ମାନକର ମଧ୍ୟ ଅମୁଖକୁ କିମ୍ବାରର ଦେବ ।
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଏବଂ ମୋତକମାରେ ଦୂରିତ
ଅନେବେଳ ମୁଖ୍ୟମ ପ୍ରକାଶ କଞ୍ଚାମରେ ଲୁହା

ଅସେବର ଲେତା ହେବା ମଧ୍ୟ ଅଳାବନ୍ଦୁକ
ହାତରୁ ଶବ୍ଦୀ ପଢ଼ିଲେ ଗବ୍ରୀମେଘ ସବୁ
ଦିଷ୍ୟୁରେ କରିବଣା କରିବେ । ସୁତକାଳ
ସେବନ ଜଳମାନେ ସାବଧାନ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବେ ।

କୁଟୁମ୍ବ ପିଲାଗୋରତ୍ନ

ନବ ହୃଦୟକାର ଏଠା ଜିଲ୍ଲାବୋରତ୍ତର ଗ୍ରାମୀନ
ଚେଅରମାନ ନିଜାତକ କରିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
ଦିପେଶ ଅଧିକେନ୍ଦ୍ରନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜୟଶ୍ରୀ
ମେନ୍ଦର ମଧ୍ୟରୁ କି ୬୭ ଗ୍ରାମୀନ ଉପରୁତ୍ତ
ସ୍ଥଳେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମନ୍ଦରେ ସବୁ ଶର୍ମେଶ୍ଵର
ପଦ୍ମବିହାର ଛାଇଷତ୍ରେ ଅଭିନାନ ପଦରେ
ଯୁଦ୍ଧମାର ଲିପିତ୍ର ଦେଲେ । ବ୍ୟାପ୍ତି ବାହାରୁ
ନାହିଁ କି ୧୯୫୨ ଖାତେ ହେଲା ଯୁଦ୍ଧର ଏହି ପଦ
ପାଇ ଅସୁରକ୍ଷିତ । ଏହିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଲେ
ଲୋକ ବାହାର ବିରାମ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଶାସକ
ବାହୀର ଶିଖି ଦେଲା ଯେତେବେଳେ ଆସୁ-
ଶାସକ ପ୍ରଗାଢ଼ିର , ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ହେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବାହୀମୟ କଲେବେ
ଦେଇ । ମାତ୍ର ସେ କାଳୀ ଉତ୍ତରମଧ୍ୟରେ
ବାହୀର ରକାର ଅସୁରକ୍ଷିତ ସେ ସେବା କଲେ
ବାହୀର ଏହି କରିବାକୁ ନହା ଦିଲେ ତେବେଳେ
ବାହୀର ବିହାସୁ ଦେବା ଦ୍ୟାୟ ଓ ଦୌତ୍ତୁ
ପାଇ କହିଛୁ ବୋଲି କିଶୋଯାବ । ଦିଲେଖପାତା
ସେପରି ବିଧିରୁ ବିହାସୁ ଦେବା କାରଣ ସେହି
ଯତ ଦା ବିଚୋଧକ ଯୋଗ୍ୟ ବିଧି ଜୋଜ
ବାହୀର କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । କେମନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ
କେବଳ ବାହି ଦେବାର ଦ୍ୟାୟ କି ୨ ସବରାହ
୨୮୩୮୩୬ ବା ସବରାହ ଯତ ଉପରିଲକ୍ଷରେ ମେ-
ନ୍ଦର ହୋଇଥିବା କାଳୀକୁ ପତି ହାତ । ସେନା-
ବାହୀର ଗୋଟାଗା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ଦେହ କାହିଁ ଏବଂ
ଯୁଦ୍ଧମାର ପ୍ରାଣୀ ଦେବିବାର କାଳୀବିହାସ
ପାଇଁ ଚାଲାଇବ । ଅଭିଷ୍ଟାସୁନେ ହୋଇଥିଲୁ
ପ୍ରେମାତେ ମନେ କହିଁ କି ଦେବରକାଳୀ
ମମ୍ମିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେଇମାତେ ବୋଲି
କି ଅଧିକ ୧୦୦ ଅଧିକେନ୍ଦ୍ରରେ ଉପରୁତ୍ତ
ଅଛି, କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଲଜ୍ଜାଧାରକାର
କି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଏବଂ କେବଳତର ଅଧିକ ରହନ୍ତି ପରିଚି
ମେନ୍ଦର ଦେବାର ସହ ପୂଜାର ବାହୀର ନିଜିମାନ
କିମ୍ବା ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର
ଅନ୍ତରେ କାହିଁ । କେବଳ ବିହାର ଓ କୁତୁମାନ
ପାଇଁ ମେନ୍ଦର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର
ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର
ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର ଦେବାର

ଦେଲେ ତାମ ମାଜୁଷ୍ଟେତାକେ ପରାମିତ
ଗୋପନ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ହାତ ଥିଲେ କଣ୍ଠକୁ କୁଳେ
ମେମେର ବରିଦିଅଛୁ । କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସେଇ
ମାକେ ମେମେର ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାତର
ନିଧରେ ପାତି ଯୃଦ ସାହେବ ଏବଂ ଶୀଘ୍ରକ
ମ ସଦିକ ଦାତ ଓ, ଆମ, ଉକ୍ତ ନ ଦେଖି
ଅମେମାକେ ବାହୁବରେ ହୁଣିର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏ ଦୂରେ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟକଳ ବ୍ୟକ୍ତି, ବିଶେ-
ଷଷ୍ଠ ଶିଶ୍ରା କମିଟିରେ ପାଦ ଯୃଦ ସାହେବ
ଜଣେ ସବ୍ୟ ଥାଇ ଅଛି ବିଚରଣଶା ଓ ସହୃ-
ଦ୍ଧତ ସହିତର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ମଧ୍ୟ-
କାହିଁର ପ୍ରତିଧ୍ୟ ହେବା ଅମାବଶ୍ୟକ ।
ବୀମାକେ ନିରାପେକ୍ଷ ସକଳେ ମତ ଦେଇ
ଥୁବେ ଦୋଲ ନା ଗାସ୍ତି ବଲେ ବୋଲି ଅଧ-
ିଶ୍ଵର ଦେଲେ ଅମେମାକେ ଠିକ୍ ବହ ନ
ଥାରୁ । ବୌଦ୍ଧମିଶ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର
ଦେବା କଲ ଦୋର ନାହିଁ ।

✓ ପଞ୍ଚାଏତ ବନୋଦ୍ଧୟ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ସାଇପୁର ଥାଳା ଏଲକାର
ଧ୍ୟାଏକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଉପରେ ଗଢ଼ ପୃଷ୍ଠା
ସ୍ଥାବରେ ସାଇପୁର ଆହାଠରେ ଭୂଷା
ସମାବେଳ ହୋଇଥିବା । ସେ ଏଲକାର ସମସ୍ତ
ନିଜନିସ୍ତତ୍ତ୍ଵର ମନୋକାଳ ହାତୀଏକ ସେଠାରେ
ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କର ଅଦେଶମତେ ଉପରୁଚି
ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସାଇପୁର ପରି ଲୋକ
ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ । ସବୁ ଅତେବଳେ ଲୋକ
ମେଳା ହୋଇଥିଲା । ଧ୍ୟାଏକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେସି-
ରେଟ୍ ଏକଟିକା କା ଉଦ୍‌ଦିଲ ଧ୍ୟାଏକ
ପ୍ରଥାନ ଏବଂ ଏହି ଦୂରସବ ସକାଣେ ଅନେକ
ଲୋକ ଜୀବାଯିତି ଥିବାରୁ କେତେଷୁଲେ
ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷେରିବା ହୋଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ମାଜି-
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେଠାରେ ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଗ୍ରି-
ଖରାବରେ ଭୂଷା ନିଷ୍ଠା କରିବାର ସେମାନେ
ଆଶା ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେ-
ତରକୁ ନ ଯାଇ ପ୍ରକାର ପ୍ରାମୟ ଅବସରାଦତର
ଧନତେଣ୍ଡ ଓ ହେସଟିଯାରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ
ବୋଲି କୋର କାହିଁ କେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ଦେଖି ନୟକୁ କରେ ଏବଂ ଅବସାଦକର
ହାଟ ମାଝ ତୁଳାଶରତ ସାର ହେଲା । ଅକୁ
ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସରସ୍ତୁ ଦାର୍ଢୀ ରେଣ ହୋଇବାଲା
ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରେଣ୍ଟାର୍, ବିହାୟ ହୋଇବାରେ ସଞ୍ଚାର
ଦାତା ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏକହରରେ ଧ୍ୟା-
ଏକ ନିଷେଷତଃ ପ୍ରେଟ୍ରେ ଓ ତତ୍ତ୍ଵିଳନାର
ହେବାପାଇଁ ଲୋକଙ୍କର ଏବେ ଅକୁଳ ଦେଖି
ଯାଇ ଯେ ସଙ୍ଗକିପ୍ପି ବନ୍ଦର୍ମାନେ ଗାନ୍ଧି ଥାଇ-
ବାରେ ଯୁଦ୍ଧର ଲୋକ ଜନ୍ମସର୍ବେ ଅବଶ୍ୟକ

ଶାର୍ଥୁଳେ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ଦିଲ୍ଲରେ ସେମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ସବ୍ୟବହାର ଓ ବାର୍ଷିକ ନୟସଙ୍ଗର ଧର୍ମ-
ଜଳ । ପଞ୍ଚାବୀ ପ୍ରଶାସୀର ମୂଳ ନାର ଯାହା
ଆମେମାତ୍ରେ ହିଣ୍ଡାହୁଁ ଓ ସେମାତ୍ରେ ଲୋକଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ନିରାପଦ ହେବେ ଓ ସୁଧାର ସହିତ
କଳା ମାଛଫୁଟ ସାହେବ ସେମାତ୍ରକୁ ବସନ୍ତ
କରିବେ ସେବେ ଭାଗୁଁଠିକୁ କୁଏ ହେବେ
ଏହି ନିର୍ମୟ ପ୍ରଶାସୀ ସ୍ଵର୍ଗ କାହାର ଜାଗ ଯାହି
ନାହିଁ । ଅବେଳୀ ଥାଳାକୁ ଡିହାର ସେତାରେ
ନିର୍ମୟ କରିବାକୁର ଘୁମାନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଥିବାର
କାହିଁ ଅବେଳକ ମନରେ ଉତ୍ସୁକ ଦୋହା
ଅଛି । ଦୂରେ ପ୍ରେତିତେଜ ହେବା ଯୋଗୀ ଦୁଇ
ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୂରବାଟ ଯାତାଯୁଦ୍ଧରେ ହୋଇଥି
ଦୂରବାଟ ଓ କଷ୍ଟ ଦେବା ଦୂରବାର ବହିହୁଁକ
ଏହି କଷ୍ଟ । ସହ୍ୟି କ ସେମାତ୍ରେ ଯାଏଇ
ଦୂରବାର ହେବେବେ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦେଇ
ଶାର୍ଥୁଳେ ମାତ୍ର ସବଜରେ ଖନ୍ଦମାର କରଣୀଏ
ଏହି ଉପରେଥ ଅନୁରୋଧରେ ପଢିବା ବାଲ୍ମୀକି
ଏହା ମେ କଷ୍ଟ ଶୀହାର କରିଥିଲେ । ଅନ୍ତରେ
ସୁମାରରେ ନିର୍ମୟ ହୋଇଥିଲେ ସେତେ
ନିର୍ମୟକ ଲୋକର ମନ ପ୍ରାୟ ଦୁଇନ୍ଦ୍ର
ଅଭ୍ୟଂକ ହେବେ ଶ୍ରାପ ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବେ ।
ନିର୍ମାନକୁର ଏକ ଗ୍ରାମର ହାଟ ବା ଅଭ୍ୟଂ
ପ୍ରକାଶି ପ୍ରାଚରର ଲୋକଙ୍କର ନଭାନର ହିଂସ
ପ୍ରେସିଟେଜ କାହିଁ କେବାର କଥା । ମାଲିଙ୍ଗେ
ପାହେକ ଗ୍ରାମ ବୁଲି ଦେଖିଥିଲେ ବାର୍ଯ୍ୟପ୍ରାର୍ଥୀ
ଓ ପ୍ରଦାନାର ଅବସ୍ଥା ଭଲଭୁଲେ ଜାରି
ପାଇଥାନେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସନ୍ଦର ହୋଇ
ଆନ୍ତା । ପୂର୍ବେ ଜିଲ୍ଲା ହିଂଦୁମାନେ ଗ୍ରାମ ବୁଲି
ଦେଖି ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଜାପ ସରଗ୍ନ କରୁ
ଥିବାରୁ ସେତେ ଅଛିକା ଲାଇ କରୁଥିଲେ
କର୍ତ୍ତମାତ ତାହା ହେଉ ନାହିଁ ଏହି ହେବେ
ପରିବହି ସବାନ ବୁଲି ଓ ମନଭାର ଅଭିନ ଦେଖି
ଅଛି । ଏହି ପଞ୍ଚାବିତତଳ ସୁନୟମରେ ଲାଗେ
ଏହି କୁଳକ ହେବେ ଅବେଳ ଉପରେଥିଲେ
ଆଶା ହେଉଥାଇ । ମାତ୍ର ଯେ ପ୍ରଶାସୀରେ
ଏତାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର ଦେଖାଗଲି ଗାହ
ହେବଳ କୋଣିମରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ବେଷ କରିବ
ଭଲ ସାଥୀ ମନରେ ବହିର ଗୁରୁର ରଜାର
ମହ ହେବ ନାହିଁ ।

ବୁଦ୍ଧ ଓ ମୁସଲମାନ ।

ଗର ତାଙ୍କ ସମ୍ମେ ନାହିଁ କେବେ ପ୍ରଥମ
ବାହିକ ଦିନର ବଲିବା ଏବଂ ସମ୍ମେ ବଳିବେ
ଯେହି ପ୍ରତିଧାନର ଭୋଲଥିଲ ଗର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ବ୍ୟୋପରେ ନାହିଁ ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ

ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟାପାର ଏହି କି ସମ୍ବନ୍ଧ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଅଛେବେ ପରେଇଲାକ ଦିଶି ପ୍ରତାପାଥ ରାଜରେ
କଞ୍ଚକେତରେ ହୁଏ ପ୍ରତାପ ଦିଗ୍ଭୂତରେ । ମାତ୍ର
ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣଙ୍କିତ ମୁସଲମାନ (ଆଖିକାଳୀ ଅଥାତ୍)
ମୁସଲମାନ କରି ବରା ବେଦକୁ ମୁସଲମାନ ଉଦ୍ଦରି
ଉଦ୍ଦରି ମାର୍ଗ ମନ୍ତର କରି ଆଜିକ ପ୍ରତାପ
ଦିଗ୍ଭୂତରେ । ବନ୍ଧୁର କୁଆଳ ସେ ରାଜାର
ନବାବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଫେରିଲାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ମାକ କୋଇଥିଲା । ବନ୍ଧୁ ସେହି କରାକ ବନ୍ଧର
ଅବ୍ୟାପ ଘୋରମାତ୍ରେ ପ୍ରଥମ ଲିଖିବ ସବୁରେ
ଗୋବାକ ହୃଦୟକ କଞ୍ଚକେତରୁ କୁଣ୍ଡଳ ଓ
ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣର ଭାରଣ ଦେଖି କହିଥିଲେ । ବନ୍ଧୁ
ଦେଖାଯାଏ ସେ କଞ୍ଚକେତରେ ହଜାର ପ୍ରଥମ
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେହି ବନ୍ଧେବର ଅପରା
ପ୍ରଥମରୁ ଜାବ ହୋଇଥିଲା ଗାହା ଅବ୍ୟା
କୁଣ୍ଡଳ କାହିଁ । ସୁରକ୍ଷାଯୁ ଦିଶିତ ଓ ଦକ୍ଷା
ଦଶୀ ମୁସଲମାନ ସମ୍ବନ୍ଧମୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ କ୍ୟାନ୍
ମାତ୍ରେ କଞ୍ଚକ ବନ୍ଧୁର ପ୍ରତାପ ଦିଗ୍ଭୂତରେ ଉଦ୍ଦରି
ଉଦ୍ଦରି ସେ ମନ୍ତର ବ୍ୟାପକ କରିଥିଲେ ଏହିବେଳେ
ଗାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ
ବନ୍ଧୁ ତେହି ମନ୍ତର କାହାରଙ୍କ ପ୍ରତାପରେ
ସୁନ୍ଦରିତାର ସେ ଦିଲର ଦଲିତଗାଲ ଦିଗ୍ଭୂତର
ସବୁପଥ ନିଜ ବନ୍ଧୁଗାରେ ଯେପରି ହୃଦୟ
ଦେଇଅଛି ମୁସଲମାନଙ୍କର ମନୋବ୍ୟାଗ
ସୁନ୍ଦର କହିର ବନ୍ଧୁର ବନ୍ଧବା ଉପର
ପ୍ରଥମର ସେ ବନ୍ଧୁଗା ପ୍ରାଣିଧି ଏଠାରେ
ପ୍ରତାପ ଦଳୁ । ସବୁପଥ ମୌଳିକ ମଧ୍ୟରେ
ରସ୍ତାକାଳ କାହାର କାହାର ହାତରେହାନ୍ତର
ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦରି ଏହି ସେ ପରାର
ଜଣେ ଶୈଖୁ ଓ ପାତା ବାନ୍ଧି ଗାହାକର
ବସୁଧ ପାନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ଏହି ସେ “ ସେବାରେ
ମହାତ୍ମାତ ଅତ୍ୟାମ୍ବିଦ୍ୟତ ” ନାମକ ମୁସଲମାନ
ପରି ସବୁପଥ ଅଛନ୍ତି । ଅତିବନ୍ଧେ ସେ ବନ୍ଧୁ
ପ୍ରଦେଶର ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ଓ ତାର ମୁସଲମାନ
ସମାଜର ଜଣେ ଦେଖା । ଗାହାର ନାମ ସେ
ମୁଲକାନ୍ତ କହିବେ କିନ୍ତୁ କାହିଁ । ସେ
କହିଲେ ତ ମୁସଲମାନ ସବୁର ସବୁପଥ ସବୁପ
ଏଠାରେ କହି କହୁ କାହିଁ । ସବେଶିଯକର
ହୃଦୟରେ ଗସ୍ତିନ ସହାନୁକୁଳ ଓ ହୃଦୟର
ମନରେ ଦେବାରୁ ଗାହା ପ୍ରତାପ କିନ୍ତୁ ଅଛି ।
ମୁଁ ଗାହେ ସେ ହଜାର ଓ ମୁସଲମାନ କିଣି
ବନ୍ଧାକ ଦେଖି ଗମନ । ହୁଣ୍ଡେ ଏବହେଶରେ
ଜଳ ହୋଇଥିଲୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ ଏବହେ
ବାହି କହିବେ । ଏବହାକ ଧର୍ମ ଛନ୍ଦା ଅତି
ଦୌର୍ଯ୍ୟର ଦିଗ୍ବୟାରେ ପ୍ରଦେଶ କାହିଁ । ମାତ୍ର
ତୁମେର ସେବା କହିବା ହୃଦୟର ପରିବନ୍ଧ ଏବି
ଏହି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁରକ୍ଷାର ଜାଗା । କୁଣ୍ଡଳ ବାନ୍ଧିଲୁ

କ୍ୟାବସାୟ ଲଭ୍ୟାଦ କିନ୍ତୁରେ ପ୍ରଦେହ ଚାହଁ ।
ସମ୍ପ୍ରେ ସରବାର ଏକ ଅଳ୍ପକ ଓ ମାତ୍ରର
ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଶତର ଓ ସ୍ଵାର୍ଗର ଭୁବନର
କିମ୍ବେ ଧରାର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଷ୍ଠାନ
ପାପେଣ । ଉଦୟର ଧର୍ମ ଜନ ହେଲେହେଁ
ଏକାକୀବାସହାର ହିନ୍ଦୁ ମୁଖମାନର ଦେବତାକୁ
ଦିଲୀ ଏହି ମୃଷତମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁର ଦେବଗାତ୍ର
ହେଲେ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ହେତୁ
ମାକେ ଦେବଗାତ୍ର ଶୋଷଣ କର ଅସ୍ଵାର୍ଥ
ପ୍ରତିପ୍ର ଦେବାର ବାଟ କୋଳିଛୁ ସେମାନେ
ବାସୁଦେବରେ ଦୂମାକ ଓ ସେହି କୃପାବସ୍ଥା
ବଞ୍ଚିମାନେ ପ୍ରଭୃତ ହିନ୍ଦୁ ପାଇଛି ନାହିଁ ।
ଅଧିକାଂଶ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁଖମାତ୍ର ତୃତି ଏହି ଶିଳ୍ପାଦ
ବିବିଧାୟଙ୍କାର ଅନ୍ତର୍ଭେଦ । ସରକାରକୁ ନିକଟରେ
ସେମାନଙ୍କ ସମାଜ ଅଧିକାର, ତିନ୍ତ ଉଚିତର
ବିଶେଷ ଚାହଁ । ସାଧାରଣ ଶାଶ୍ଵତ ଓ ସରକାର
ଦିଲୀ କରିବା ବନ୍ଦିମେଣ୍ଡର ମାର ହେଉଥିଲା ।
ବହୁରେ ଦେବେ କିମ୍ବୁ ବହି ପାଇଁ ମାତ୍ର
ଗାହା ଅକ୍ଷ ବାଲରେ ଅନୁଭବ ହୁଅଇ । ଗେବେ
ଦେହ କେଉଁଠାରେ ? ମୁଁ ହେଲେ କେ କର୍ତ୍ତା
ମାନର ପିଣ୍ଡ ଏହି ଦେବର କାରଣ ଥିଲେ ।
କାରଣ ଦିଲୀ ସରକାର କୁଳର ଅଧିକ
ଅକ୍ଷ ଦୂର ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟମ ଦେବାରୁ ଅଧିକ
ସରକାରୀ କୁଳର ପାଦାଧିନ୍ଦ୍ରିୟ ଏବି ମୁଖମାତ୍ର
କୁଳମାନେ ଶିଳ୍ପାଦର ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞାନରେ
ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ଦେହ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପଡ଼ୁ
ବିହିଅନ୍ତର୍ଭେଦ । ରାଜ୍ୟର ଦିଲୀ ନିମିନ୍ଦ୍ରାସରକାର
ମୁଖମାନ ଶିଳ୍ପର କେତକ ଜଣା ଦରରେ
ଦେବାର କେତକ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ଅଧିକ
ଜ୍ଞାନ ଦେବା ପ୍ରକଳ୍ପ କରି ଉପରେବା
କ ଦେବା ଅମ୍ବାନାନବିର କୋଷ ଥିଲେ ।
ସରକାରଙ୍କର ଅନୁପ୍ରତି ଲେଖିବା କର ଉପରେ
ନୁହେ । କେତେବାଳ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ
ଦେବେ ? ଅସାମୀ ମୋଡ଼ିଲ୍ ଛିତା ହେବାର
ଦେଖୁ ଦର ହିନ୍ଦୁକୁ ପର ବନାନ ପିଣ୍ଡ ଲାଭ
କରେ ଅଗ୍ରହୀରେ ଧୂତ୍ସ ମନ୍ଦିର ଏହି
ବିକାଫର କାରଣ କିନ୍ତୁ ବିହିବ ଚାହଁ । ହେଉଁ
ମାତ୍ର ମନେ କରିଛୁ ଓ ପୂର୍ବବଳ୍ପ କିମ୍ବାରରେ
ପୂର୍ବବଳ୍ପ ସରକାର ସାମାଜିକ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ
ସେମାନେ ଅଧିକ ମୁଦ୍ଦା ପାଇବେ ଦେଖିବାର
ତୁମିବାର ଭାବର ଯେ ଅମଲ ଦୂରାନ୍ତର ସବୁ
କିମ୍ବାରେ କେତେବୁଝି ପ୍ରବନ୍ଧ ଜୀବା ଆହୁ
ତିନ୍ତ ଅଧିକ ଦେବତବ ନୁହେ । ଜୀବନ ମସି
ମାନମାନେ ସହା ସଥେଷ୍ଟ ମନେ ଦର ପାଇବୁ
ମାତ୍ର ଏଥରେ ବୈତିଏ ଜୀବାର ଅତି ଅକ୍ଷ
ଲେଖ ଧେବା କେତେବେ ଏହି ବିରକ୍ତାର ମେ

ସବଜାର କୁଣ୍ଡଳ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ପରି ଏଥରଙ୍ଗ
ଦେବେ ଏମନ୍ତ ଅଶ୍ଵ କରିବା କୃଥା । ପରନ୍ତୁ
ତଥାର ଗୋଟିଏ ଦୂରତ୍ବ ସଞ୍ଚିତାୟ ନିମ୍ନଲିଖ
ଦୋଷ ପାଇବ କାହିଁ । ସବଜାର ଅମ୍ବା
ପ୍ରହଳି ରକରିତାରୁ ଜୀବିକା ନିଧାରିତ ଅଳ୍ପ
ବଳ ଉପାୟ ଖୁବାର ହିନ୍ଦ ମୁକେ କ୍ରିୟାଗୁଡ଼େ
ଦୂରି ରହିବ ଯହ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡା । ମୁସଲମାନଙ୍କର
ଏହା ବୁଝିବାରେ ବାଜିଷେଷ କରିବା କୃତିତ
କି ? ସେବେ ମୁସଲମାନମାନେ ଦେବଜ ଫା-
ରେଷ ଦୟାକ ପ୍ରାର୍ଥୀ । କେବା ଦିଲ ମନେକରି
ଦେବେ ତାହା କରନ୍ତୁ ଏହା ଗହିଁରେ ନିଜକୁ
ଅରଦିଶ ଶିଖ କରିବା କିମ୍ବା ଆର୍ଦ୍ର ପାଇ ଦେବ
କାହିଁ । ମାତ୍ର ମେବେ ମନୁଷ୍ୟାଚିକ ଦୟାରେ
ଛିନ୍ତା ଦେବାରୁ ଯାହା ବେଳୁ କେବେ ହିନ୍ଦ
ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଭିନନ୍ଦ ଯୋଗ ଦେବାରୁ
ପ୍ରହଳି ଦେଉଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଶହ
ଏ କଥା ଦେବେ ମନେ କରିବା । ହିନ୍ଦ ମୁସଲମାନଙ୍କ
ବାଜି ଦେବାର ଜୀବ କରିବ, ବର୍ଷମାତ୍ର
ପୂର୍ବକଙ୍ଗାର କୁଣ୍ଡଳ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ତହିଁର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ପ୍ରମାଣ ଦେଉଥାଏ ।

ସାହୁର୍ମିଳ ସମାଦି ॥

କବିତା-ଗନେଶ ।

କୁଣ୍ଡଳେଖା ଦିବାରୀୟ ହିନ୍ଦୁର ମା ଅରା ତି ପ୍ରସର
ଶ୍ରୀମାତାର କିମ୍ବର ଓ ଶ୍ରୀରା ଲଜ୍ଜାଗ ମହାନଙ୍କ
ସ୍ଵପ୍ନରେ ଘବଳେ ଉପ୍ରେ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଲୁହାରୀ ଦିଲ୍ଲିଜିଟ୍ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ ନାହିଁ ।

କୁରୁତାର - ଭାଷାଭାବ
ମିଳନପ୍ରାଚୀ ପାତ୍ର

ପାଇସ୍ତରର ସହ ହେଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାହାର
କୁମାର ଦୋଷ କର ୧୯୫୫ ମସିହାରୁ ୬୦ ଅନୁକାଳସାମ୍ବା
ବଜଳା ସକାଳ ମେଦିନୀ ଦୂରକାଳ ଗ୍ରାମରେ ଥାଏବେ ।

ସୁରକ୍ଷା ଦୟା ସେହେଲିରୋଡ଼ିରେ ତନ୍ଦୁରିତ କଥା
ବ୍ୟାକୁମାନେ ସରୀପତରେ ତମ୍ଭୁ କେବଳ । ସମ୍ବା ।—

ସତ୍ର— କାନ୍ଦିଲର ଉମ୍ମେଶୀ କୁଟୁମ୍ବ, କାନ୍ଦିଲ
ପ୍ରକଳ୍ପରେଣ୍ଟ କାର, କାରୁ ଉପରେ କାମ କାହାରୁଷ, କାରୁ
ମ ସତ୍ର ଦାସ, କାରୁ କୁଟୁମ୍ବ କାନ୍ଦିଲ, କୁଟୁମ୍ବ
କୁଟୁମ୍ବ କାର, କାରୁ କୁଟୁମ୍ବ କାନ୍ଦିଲର ନିର୍ମାଣ,
କାରୁ କୁଟୁମ୍ବ କାନ୍ଦିଲର

**ବୋଲିମ—୨୯୩ ରେ ଅଚାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଣି, କାହୁ ରାଜୀ
ବାବୁ ମହାତ୍ମା, କାହୁ ଦିଗ୍ବେଳୀ ମାସିମ, କାହୁ ଉଦ୍‌ଘାତକ
ପାଇ, କାହୁ ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ରମାତ୍ର, କାହୁ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ରାଜୀ
କାହୁ କୁରୁମୁଖଜଳ ପାତ୍ରମାତ୍ର, କାହୁ ପାତ୍ରମାତ୍ର, କହନେବୀ
କାହୁ ପାତ୍ରମାତ୍ର ପାଇ, କାହୁ ଉତ୍ତାପନେ କାହୁତାପାୟ, କାହୁ
ଉତ୍ତାପନେବ ମହାତ୍ମା, କନ୍ଧରେ କନ୍ଧରେ ମହାତ୍ମା !**

ଶ୍ରୀମାତ୍ର ସମୀକ୍ଷା ।

ଏ ସ୍ମୃତିରେ କାହାର ନମକ ଏହି ଶୀଘର ଅଳ୍ପରୁ
ଛୋଇଲୁଛି । ସାମାଜିକ ନୂରଗୋଟିଏ ଛାତୀ ଏ ନଳ୍ଲିରୁ
ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ମାରି ।

ଅପ୍ରତ୍ଯା କୁରବାର ବାଜିକୂର୍ମୀ ପ୍ରତ ସମୟରେ
ପରିଚନ ଶୁଣିଥାର ପାଇବା ବା ବାଜିବାର ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ
କ୍ଷେତ୍ରପର ମନେଷ କୁଖଦେବରଙ୍କେ ପର କୋଣାରକ
ହୋଇ ପକାଇ ସମ୍ବନ୍ଧକ କଣ୍ଠରଙ୍ଗରୁ । କରିଲାର
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଜଳିର ବଢାର ଲେଖାନ୍ତି ।

ଏହୁବେଳ ଦେଉସମ୍ବନ୍ଧ ଗାଁ ରହିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନ୍ତରାଳ
ରେ ଯାଏ ଓ କରିମ ମା ଓ ବାବ ଓ ଗୋଟିଏ ବାମଳ ଦିନରେ
ବସିଥିଲେ ଯାଏ କାହାପରି ମନେଣ୍ଟା ବାହୁଦର୍ଶକ ଦୂରରେ
ଆଇବାରୁଣ୍ୟ ।

ଏଠା ଦେବାନନ୍ଦଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ ଲଙ୍ଘନାରୀ ବନ୍ଦର
କେ ବେଳେବେଳେ ସଙ୍ଗେ ଯେଉ ସୁଅଧେନ୍ଦ୍ରମହାତ୍ମା
କି ୫୮ ଶତାବ୍ଦୀ ହୋଇ ପ୍ରଦେଶ କାହା ଥାଏଇବେ
ବେ କେବଳ ମୋହନମା ବନ୍ଦର ହେଉଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତିର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର ବେଳେ ଏ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ହେଲେ
ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ତୌରେପାରକା
ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ହେଲେ କିମ୍ବା କୋରୁମାତ୍ର ବୋଲିଛା ସହାଯେ
ଦେଖିଥିଲେ ହୁଅଗର ଦିଇଅଛୁ । ଯାହାରୀ ଜୁମାର ହେଲେ
ତାହାରେ ହେଲେ ।

କରାଇ ର ବାଣିଜେତ୍ରାଙ୍କ ଉପରେ ଦିନା କର
ହେବସବେ ବାଟିଲୁ କ ୨୦ ଛ ଧରି ଯେହ ଅସୁଖକା
ନିରାକାର କରି ଶବ୍ଦରେତ୍ରୁ । ମୋହମ୍ମା କରିବାକାହିଁ
ଅଛି ।

ମାଲ୍‌ଯୁକ୍ତ-ସମ୍ବନ୍ଧ

ଦଳ ଦେବପୁର ଭାରତୀୟ ସାହାରଣ କାନ୍ଦୁକର ଜୀବ ତା ୧୭ ବର୍ଷରେ ଏଠାର ହେଲେ କିମ୍ବାରେବ ହେଠାର ଅନ୍ତରେ ତ ହେଲୁ କଳାହାର କାନ୍ଦୁକର ଏବେ । ଏଠାର ସାହାରଣ ତୁମ୍ଭୀ ୩୫୯ ବେଳାହାରୁ ମନ ଅବଳମ୍ବନ କି ବନ୍ଦାର ହାଟ ତ ବନ୍ଦାର ମୟୋଗୀ ୩୦୧ ମାତ୍ର କିମ୍ବାର ସାହାରଣ ଅନ୍ତରେ ହେଲୁ କଳାହାର ଏହି । ଦେଶୀୟ ତୁମ୍ଭର ଦୟାବନିତା ତ କିମ୍ବାର କାନ୍ଦୁକର ନିକଳିଥାର ଅନ୍ତରେ ଯେଉଁଳୁ ସାହାରଣ କେବଳ କିମ୍ବାର କୁଏ ବେଶ୍ୱର ତତ୍ତ୍ଵକାରୀ ଯେଉଁଳୁ ସାହାରଣ କେବଳ କିମ୍ବାର କୁଏ ।

ଅଛି କାହାର ଜଳ ଦେଇଥା ଦେଖାଏ ଅବସାନ ହୋଇପାରିଲା
ଯେବେ ପୁରୁଷ ଲେଖିଲେ କଥକାରୀ ତୁମିର ଧାରିଲେ
ମାନବର କଳ ପ୍ରେସରିଅଛ ବୀର କଳ କଥକାର
ହେଲେ ଆହ କୋ ହାତ କର ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତିମାନିରେ
ହେଲାଇ ଅଛ ତୁ ପ୍ରମାଣାବେ କଥକର ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ଆହ
ହେମାର କଥକର ସେଠିଥିଲ ପ୍ରକାଶମୂଳକାର
ଶୋଭାର୍ଥୀର ସଂମାନ କାହିଁର ପ୍ରାଣିକା କିମ୍ବା
ସମ୍ମାନ କଳ ପାଇ କାହାପାଇ ଏ ଆଜିକଳ ଦେଖି ଶାନ୍ତିମାନ
କଥକ ଚନ୍ଦିଲ ଅଛ ତୁସି ସକଳ ପ୍ରମାଣାବେ ଚନ୍ଦିଲର
ଅନୁବଦ କରିଲୁଛନ୍ତି । ଦେଖିଲା କଥକର କଥକର ଏହି
ପ୍ରମାଣାବେ କୁମାର ସୁରାମ ସୁରାମ ପରି ପରି ପରି
ପରି କଥକ ହେଲେ ଗପିଲା ପ୍ରମାଣାବେ ସୁରାମ ପରି ପରି

ଦୋଳକୁମ ପ୍ରଥମ କେନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀ ମୌଳିକତା
କେନ୍ଦ୍ରର ଗୋଟିଏ ହୀଠ ପରିଚୟ ଦିଲା ଯାଏ ଫର୍ମାଇଲା
ଆମା ପରିବ କେନ୍ଦ୍ରରେବେ ମୋଦକମା ବ୍ୟାପ ସାହୁରେ
ନେଇଥିଲା ବରଦୁକୁ । ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ଦ୍ୱାରରେ ପଡ଼େଲାଯାଇଲା ଓ ଆମା
ଜାମା ଦ କିମ୍ବାକିମ୍ବା ହେବାଯାଇଛା । କପରିବ ହେଲାଯାଇଲା ଦୁଇପଦ
ନୂହିବ ଏ ଦୟ ଅପାର୍ଯ୍ୟ ଦୂର ଦୋଷଦେଖି ହେବା ।

ଏହି କାହାର ସ୍ଵରୂପ ନମେଶ୍ୱର ଦେଖାଇଲାକି ଅଧିକ
ବାହୁ ମନ୍ତ୍ର ଏହି ବାହୀର ମୃଦୁଳ ପୁରୁଷ । କିମ୍ବା ଅଧିକତମ
ମୁଖର ଯାଇ କଥ ହେଉଥିବା ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ହୋଇଥିବା
ପ୍ରକଳ୍ପ ମେହର ବୋଲି ଦିଲାଇଲା ଅସମାଧିରେ ଧୂରୁତ
କୁରୁରେ କରିମାର ବାବୁକୁଠର ଘାହିର ଆଜିବଢ଼ ।

ପବ୍ଲିମେଣ୍ଟ୍ସ ସମ୍ପଦ ।

ପ୍ରକାଶମାତା ଜୀବନପଦକ ବ୍ୟାକାମମରଣ ଇଲ୍ଲାହେବ
ସବୁ ହେବାରୁ କଥାପଥଳ କା ଆଖା କିମ୍ବାମିମ୍ବା କିମ୍ବା କଥି-
ଅଛି ମାତ୍ର ନଇଲାର କୁମ ଇଂଗିତରେ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏହା ପ୍ରୟୋଗବଳୀ ବ୍ୟାକାମ ମନ୍ୟକାଷାଧ ଦୋଷ ବାହାଦୁରମ
ଦେଖିବା କିମ୍ବାକି କୁଗାପରା ତଥା ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତା ଦେବ
କୋଟି ପ୍ରୟୋଗ । କରୁଣାମ ସୁମୋରାଖ ମାହେଚିନ ବାହୁମ
ସୁଦେଶବର ପାଳେୟ, ଦେବ ପାଠ ପମ୍ପକାଳ ଅମେବ
ଅମ୍ବାତ ଅକାରିତାର ଦୃଢ଼ ମାତ୍ର ଦୃଢ଼ କର୍ତ୍ତା ହେଉ
ମାତ୍ର କରଇ ଏହା ଅବର୍ଣ୍ଣାପାତ୍ୟ ।

କେବଳ ଜାତ୍ରାର ସାହେବ ଶାକୟ କାନ୍ଦୁଲାଙ୍ଗ ପଦବିରେ
କଥି ଜାତ୍ରାର କାନ୍ଦୁ ଶାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ହାଇଲାମାରେ ଅଛନ୍ତି ।
ତଥାରେ ଜାତ୍ରାର କାନ୍ଦୁ କଣେ କବିତାରେ ମେଣ୍ଡିବ୍ୟ
ଅଛି ଏହାକି ପତୋଳର ହୋଇ ବହୁକାଳ ଶାଶୀ ଦାଖିଲାବୀ ।
ଏହି ପଦକି କି ଘୋଷ କରଇ ତାପର୍ବତୀରେ ଫିଟିଛି ।

ଲେଖକ ପ୍ରସାଦ ।

ଶାକସ୍ର ଉଚିତାର ବାହୁ ଦିବ୍ୟ ୧୨ ସାହ ମହାଶ୍ୟ
ଅନ୍ତର ମାତ୍ର ତା ଏ ଜଳ ଶୁଣିବାର ବଳ ଉତ୍ସାମ ପଦିତାକ
ବଳ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କେ ଅବୀ ବୋଲି ଦୟା ସଥା ବନ୍ଧୁରେ
ଦେଇ ଦୋଷପରିଜନିତି । ଏ ମହାଶ୍ୟର ମର୍ମିବ ଏ
ଅନ୍ତରକେ ଉତ୍ସାମ ଲେଇ ଦେଖ ।

କଥକ ପିଲାର ହେଉଥିବା ଜଣେତା ମା ପା ୧୪ ଲିଖେ
ଅଛି ପାତ୍ରଦେଶ ୫ ଯୁଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଆମକ
ପରିବାସ ନ ଦୂରୀ ପା ୧୫ ଲିଖିଲେ ସମ୍ବଲପ୍ରଦେଶର ଏହି
କଥକରେ କଥିଥିଲେ ।

ଦେବ ରାଜୁ, ୧୨ ମାତ୍ର ୩ ଟଙ୍କରେ ରାହି ଥାଏ
ଏ ମୁଖ୍ୟମାନ ଶୀତୋଷ୍ଣପରାଯାନେ କଟକ ମୁଦର
ଦେବ ସାରଦାକୁ ଏହାର ସହିତ କେତେବେ କଣ୍ଠରେ
ପୃଷ୍ଠା ଚାଲଇ ତଣର ନିରାକାରତା ନ ଦେଖା ଦେବ ଶୀତୋଷ୍ଣ-
ମାତ୍ରାକୁ ମାତ୍ର ୩୫୦ ମାତ୍ରାକୁ ମାତ୍ରା କପର
ନିରାକାର ମାତ୍ର ୨୫୫ ମାତ୍ର କେତେବେ ରାହିବାକି

କେମିର ଦେବତାଙ୍କରେ ଏ ପାହନ୍ତର ଜୀବନ ଶାଖା
ନାହାରେ କୋଣାର୍କ ପ୍ରକୃତ କୌଣସି ଉତ୍ସବରେ
କୋଣାର୍କ ଗାଁରେଣ୍ଟର କରିବା ଦିନକରିଲେ ପାହନ୍ତର
ଶାଖା କୁଳ କେମେବନ୍ଧୁମାତ୍ର ନାହିଁବାକୁ କୁଥିଲେ ଓ ଆହୁର
କେମେବନ୍ଧୁ ଶାଖାରୁ କରିଯେବାକୁ ବାବ କରିଯେବା ଶାହନ୍ତରର
କୁଥିଲେ ଥାରିରେ କୁଥିଲେ ମୁଖମାତ୍ରର ଅନ୍ଧାରେ
ଓ ମାତ୍ର ଶାଖାରୁ ହେଲାମା

ପ୍ରେସ୍ ପତ୍ର ।

ପଢ଼ୁଣ୍ଠେରକଳ ନଗାମଳ କିମ୍ବାକେ ଅମେ
ଜାବେ ଦାବୀ ହୋଇ ।

ମନ୍ୟକର ଶଳ ଶୟତ୍ର “ଦୂରଜୀବିତୀ”
ଧାରାଦିପ ମଦାରଷ୍ଟ୍ର ମାତ୍ରକରେଣ୍ଟ
ପରିଚାର ।

ମୁକୁତରେ ସେଟିଲମେଉ ହାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର
କର ଶୁଣୁ ଦେଖାଇ କାହିଁ ମୋହନ
ମୋହନ ଧର ଏହି କି, ଏହି ନିରୋଧପୂର୍ବ
ଚାକଧାରରେ ସୁନ୍ଦରୁମହେ ପରିଶୀଳନ
ଦେଇଥିଲେବେ ହରିବନ୍ଦିବ ପଢି ଧରୁଣ୍ଡ
ଦୃଷ୍ଟି କରିବା ଓ କେହି ହରିବନ୍ଦିବ କି ପ୍ରବାଳ
ହାର୍ଯ୍ୟର ଅଳ୍ପକା ଲାଗ କରିଥିଲୁ ତାହା
ମୃଦୁଳ କରିବା ଓ ଯଥାତ୍ମର୍ଥ ତୋରି ସିନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଖୋଲିଲେ (ଛରି ବିବେଚନାରେ)
ନୟଲଥିବା ହରିବନ୍ଦି ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କେହି
କେନ୍ତି ହାର୍ଯ୍ୟ କଲ ଲାବାର ଜୀବନକୁ । କିମ୍
କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ପ୍ରକ୍ରିୟ ଦେବଦାର ଆଏ

ତେବେ ଗାନ୍ଧୁ ଭକ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ ତାକ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଥକାଲେବ ଶ୍ୟାମ ଦରବା ସେଠି
ଲମେହ ଦରବର ପ୍ରବୃତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣଗିରିଜୀବ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ମାତ୍ର କର୍ମଶଳିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ
କି ସମିନିତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ମାନ ଅଭିଜ୍ଞାନ
ଲାଭ ଦରଥିଲୁ ସେମାନଙ୍କ ଭକ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ, ନ
ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଭକ୍ତ ପଥ ଅବଶେଷ ଦର
ଦେଉଥାବେ କି ଅଶିନିତ ଏବଂ ବାର୍ଯ୍ୟକଳୀଏ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ନିୟମ କରୁଣ୍ଟ ସେମାନେ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମ ଦେବା ବିଷୟ ନୟାସକ୍ରିୟ
ହେଲୁ ବୋଲି କିଏଇ ମନେ କରିବୁ । କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟ ଆଜିଦେଲେ ଉପ୍ୟୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣଗିରମାନେ
ଆବେଦକ ଦରବାରୁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ଆଇଥାରୁ
ନାହାନ୍ତି । କୌଣସି ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ କି ଶାର
ଚାହାଜର ଆବେଦନ ବ୍ୟାକ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରର
ହେଲୁ ପର ଭକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପି କାର୍ଯ୍ୟରେ
ସୋଜ ଦେଇଥିଲୁ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ବାର୍ଯ୍ୟ
ଆଜି ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ସହ ନିୟମ ହୁବା
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲାଭପାଇ ରାମେନନ୍ଦ କବେ ସଜ୍ଜା
ପାଇଥାରୁ ନ ହୁବାରୁ କଥା ନିୟମ ହୋଇ ଦେଇ
ମାରବାରେ ପଢ଼ିବା ଅଛନ୍ତି । ବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କିମତ ।

ସାହାଦେର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଅଣିଷର ମନୋ-
କୃତ୍ୟାନେ ଏ ଅନୁକରଣ ଥିଲୁ ନ କରିବା
ଓ ଗ୍ରହକ ଉତ୍ସମାଧିକ ଜୀବତ ପଥାବିବୋ-
ଖଦ ତୁଳାହୁତ ହେବା ବିଶ୍ୱରେ କିଞ୍ଚିପରିଜଳ
ଜୀବନ୍ତି ନିଷେଷ ହେବା ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ତରେଖ
ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ।

ମୟୁରଗନ୍ଧ ସେଲମେଣ୍ଡ
ପ୍ରିପାର୍ଟ୍‌ମେଣ୍ଡ } କଷମଦ
ଶା ବୃକ୍ଷଦିଖ ମହାନ୍ତି
ଲନାନ୍ତେହିତର

ପୁଲାଖାଟି ।
ତାର ଲୟାଗମ ସ୍ଵର୍ଗ ଅକଳିଲ ୧୯
ଦଶାଳ ପାତ୍ର ତୋହା କଟିଲ ୨୦
ଧ୍ୟାନବ୍ୟକ୍ତି ପୁଷ୍ଟି ୨୧

୧	ବିନ୍ଦୁଧୀର ସମ୍ପଦ୍ୟ	
	ଦଳକେତୁ	୩ ୧
୨	ବୃଦ୍ଧାକାଳ କର ହେଉ ଯାଏ	
	ବାଲିଷ୍ଠ	୩ ୨
୩	ଭଗକାଳ ଘରୁଳାମୂଳକ ହେଲା	
	ନମ୍ବୁଦ୍ଧର	୩ ୩
୪	ସମ୍ବଲାଟ ଖର୍ତ୍ତ ଦର୍ଶାବାଟ ପରି	
	ପେଟେକେଟେଜୁ କିମ୍ବା ସମ୍ବଲନ	୩
୫	ବୋନ୍ଦୁପୁର	୩ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ

Wanted immediately for the M. E. School, Boad, a Head Master. Native of the province who has passed the F. A. Examination of the Calcutta University will be preferred. Pay attached to the post is Rs. 35.

Boad Raj office } Jagannath Rao
16-10-1966. } Dewan of Boad!

ବିଜ୍ଞାନ

ପ୍ରକାଶ

ଅଗାମୀ ନବମର ମାସ ତା ୧୫ ଜିମ୍ବରେ
ଦେଇ କଲୁଛି ମାନେଜରଙ୍କ ବରେଷଣରେ
କେଇ ଖେଳ ପ୍ଲେ ଟର ସବେଳ ଯାଏ ସଂଗ୍ରହ ତଥି
ପଢ଼ି ପଢ଼ି ବା ଅନୁମତିପାଇଁ ବିକ୍ରୟ କେବଳ
ସତ୍ତା ମାନେ ପଢ଼ି ନେବାକୁ ଲାଗୁ ବରଦେ
ମାରେ କେଜ୍ଜଲ ନାଗପୁର ବେଳବାର,
ପଞ୍ଚାଶ ପୋଷ୍ଟ ବାଟେ ବକେଇଗଡ଼ିର
ଦେବତାଙ୍କ ବିକଟକୁ ଲେ ତଥରେ ମେନେ
ହା ହେଉଛି ଯଠାରବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସମ୍ଭବ
ହା ନାହିଁବାକୁ ବହୁକେ ତହିଁ ଧାର ଅବେ
ଲ ଏହି ପଠାଇବକ ।

ବୁଦ୍ଧର ପଠକ ବାଲୁକଳାର ମଠକଳାର
ଗ୍ରହେନିଧି ଗଣେଶର ଜ୍ଞାନ ପୋଥାଇଁ ଜଳଇ
ଏହି ଗତ ଜ୍ଞାନର ମାଧ୍ୟ ତା ଏହି ରିକ୍ଷେ ପରି
ଶୈଖ ମମକ ବନ୍ଦିବାବୁ ଜ୍ଞାନ ମଠର ମରି
କିମ୍ବା ଦେବକୋତ୍ତର ଅହ ସ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରକଳର ଅସ୍ତ୍ରାବର
ସଙ୍ଗର ସମକେ ସେହି ଅନ୍ଦୋଳନ ଉତ୍ସିଥିଲା
ତାହା ସମସ୍ତ ଭର୍ତ୍ତର ହୋଇ ଭକ୍ତ ମଠର ସମସ୍ତ
ସଂଭବିମାନଙ୍କରେ ତାକର ତେଜି ଓ କଟ୍ଟେ
ନିଧି ହରିକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀବିଜ୍ଞାନ ଗୋପାଇଁ ଖେଳିବ
ଦୁଇ ମାର୍ଗର ଓ ସର୍ବାଧିକାରୀ ହୋଇ ସମସ୍ତ
ସଂଭବିମାନଙ୍କରେ ବନ୍ଦିବାର ହୋଇଥାଏନ୍ତି ତେଣୁ
ଭକ୍ତ ମଠ ଯତ୍ନେଶ୍ଵର ସମରେତାର କୁରୁ ତଥେ
ନିଧି ଗଣେଶର ଶ୍ରୀବିଜ୍ଞାନ ଗୋପାଇଁଙ୍କ ସହି
ତାକର ଅମନ୍ତରାବ ଗୋପବନ୍ଧୁ ମହାକୃତହାର
ରୂପବେଳେ ତେଜି ଚିପ୍ରେତିକିରଣକୁ ବାଜନ
ଗୋପାଇଁ ଓ ତାକି ଚିଲ ବଧୋନିଧି ପଦ୍ମତାର
ଶ୍ରୀବିଜ୍ଞାନ ଗୋପାଇଁ ତମେରକୁ ବକୁଳେ ସେହି
ପରିଚିତତାର ପ୍ରେବିଦମା ଜ୍ଞାନିଥିଲା ତାହା ସଂଭବ
ଧାରଣମାତ୍ରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଭକ୍ତ ମୋକ୍ଷ-
ଦିମାରେ ମହାମାତ୍ର ହାତବୋଟ ଅଦ୍ଦାରିତରେ
ଅଭ୍ୟକ ଅପାଇ ଆଗର ତେବାବୁ ପଳକମାନ
ଗୁପ୍ତ ରଜ୍ଜି ପ୍ରୋପମାର ବିବନ୍ଦରେ ଦଳପେଣ
ବାର ପ୍ରଥମେ ଜୀର୍ଣ୍ଣକଷ୍ଟ ଅନୁକର ତ ହେବା
ଶ୍ରୀକରଣର ଯେହି ଧାର୍ମିକା ତାମନ୍ଦ ସୁର୍ଯ୍ୟ-
ଦତ୍ତ ହୋଇଥୁଲା ତାହା ବହ ଭର୍ତ୍ତର କର-
ପକାର ଦୁଇମ ସାଦର ହୋଇ ଜଳର ଜଳପ୍ରାୟ
ଅସକୁ ମେଜେଶୁର ସାହେବଙ୍କାରକ ହଜୁରାରୁ
ଦୁଇମ ପତୀପିନାର ଅ ବେଶ ତୋରିଥାଏ ଓ
ଅବ୍ୟକ ଦପାର ମୋକକମାରେ ଘରେ ଦୁଇମ
ସାଦର ହେବାର ବିଭାବୁ ହୋଇଥିବାବୁ ସଂଭବ
ମାଧ୍ୟମରେ ପାଇଁ ପରି ପରିପାଇଁ ।

୧୯୮୦୦୭ }
ମାସିଦାର ବଲୋକ }
ସକ୍ଷର କଟେବ } ଶ୍ରୀ ଗୁମଜନ, ପଦିଆ
ସମବ୍ୟାପକ ତାତ୍ତ୍ଵବିଦୀ

ଅତିରକ୍ତ ଦଳଙ୍ଗପିତା । ତା ୨୨ ଲଙ୍ଘ ଥକୁ ବବ୍ଦ ସନ ୧୯୦୭ ମସିଥା ।

କବିତା ବାଢିଲିଗର ନମେ ମେଳାହୁଦ୍ଵାସୀ
ଅନେକବୃତ୍ତର ଗୋଟିଏ କଷ ପୂର୍ବ ମାତ୍ରପରାଯନ
ଅପ୍ରକଳ୍ପିତ ମାତ୍ର ସ ସଫଟ୍ ପ୍ରେନ ଭାରାବର ପାତ୍ରବାଜ
ପରି ତ ଦିଲା ।

ଅଶ୍ରୁମାଳେ ଓ ସାରେ କୀତମଧ୍ୟରେ ସେଇ ଦଶାତାରକ
ପାତ୍ର ବିନ ଲଜ୍ଜାରୁ ବନ୍ଦକାବତ୍ର ହେଉଥିଲା ତାହା
ଗୋପନୀୟରେ କବତ୍ର ଯ ଏକବୀରୁ କଳ ବିପ୍ରମାତର
ନିଧିର ଲାଭ ସୁଧାର ହୋଇ ଏଣିବ ଗୋପାଳ ହେବେ
ମହା ଦଶ ନାଥରେ ବାପି ମୁକୁତବୀର ଟିକୋର୍କ ବାହାର
ଅଛି।

ପାଇଁ କିମ୍ବା ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କାହାର ଦୋଷର
କଣ୍ଠରେ ତଥା ଲକ୍ଷ୍ୟବାବୁ ଜୀ ୧୦୦ ଶ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନବୀ
ପଞ୍ଚଶିଳ ପ୍ରମାଣ । ଗୋ ୩୦ ଟ ମୂଲ୍ୟରେ କାହାରେଇବା
ଏ ଦୁଃଖକା ଜାଗର କରି କରିବାରେ ବସ୍ତୁଷଙ୍କାଳ ଅନେକ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରିବାରେ କରିବାକୁ କାହାର କାହାର
କରିବାକୁ ।

ଦେବକ ନିର୍ବଳେ ହାତବାର କମଳ ଗୋଟିଏ
ସହାଜ ପେନ ଓ ମଦିଳ ଦେଖିଲ ହୋଇ ଯାଇଥିବୁ
ପର୍ମ୍ସିତ ହୀଠ ନିଅ ଲେଖି ଚୋତି ଥାଇଥାର ସବ କି
ନିର୍ବଳ ଅନେକ ଲେଖି ଏ ଦୂର୍ଧାତା ଦେଖି ଯାଇଛିଲୁ
ମେଦ୍ଦିଲୁ କେନ୍ଦ୍ରର ଉତ୍ତମରେ । ଶତମାନରେ ଏ ଦୂର୍ଧା
ହେ ମୁ ମନ୍ଦିନରେ ପଠିବ ହୋଇଥାର କହିଲ ଥି ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ମହାବି ଦୟାତର ସରସନକ ବଜାଳ,
“ ସତ୍ୟାର୍ଥ ପ୍ରଦାତା ” ମାମକ ପତାଖା ପ୍ରଦ୍ରୁ
ଆୟ ନିକଟରେ ବିକ୍ଷୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଏହା
ପଢ଼ିଲେ ବେଳ ଏବଂ ୫୮ ସମ୍ବଳରେ ବିଶ୍ଵଦ
ଜଳ ଜଳିବ ଦେବ । ପ୍ରତିଙ୍ଗୁର ଦୂର ଚ ୫ ଟି
ପଞ୍ଚଶିଲରୁ ଜାତ ମାସୁଳ ଚ ୧୦ । ଲାଗିବ
ଏ ସମସ୍ତରେ ଯେଉଁ ନିଃୟ

ଗୁଦସୀର କ୍ଷତି
ବୋଲାଚିର ବିନ୍ଦୁ

ଦେବ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ହେଠାତ୍ ଜୀବନକାଳ ଥଣ୍ଡ, ମନ
ଦୟ, ପାତା, ପଠା, କର୍ମ, ସବୁରେ ଏବଂ ବାଗ, ଚନ୍ଦ୍ରମା
ତୁମେହି, ଆହୁ ପ୍ରତ୍ୟତିଶୀଳ କରିବେମ ସହିତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୋଷ
ଅବେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଲେଖିଲେ ଜୀବନ ଓ ବନ୍ଦହୀତ ପଠାଇବା!

888

କେବଳ ଯାଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଅପ୍ରମା ଜ୍ୟାଗର ମହୋଷିଧୁ ।

ମଦ ଭଞ୍ଜନ ଗଢ଼ିକା ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦାର୍ଥର ମହିଳାଙ୍କ ସେବକ ମାତ୍ରରେ କରା
ବିଷୟରେ ଅଟିଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଶିଳ୍ପ ଅଣ୍ଟମର ଅବଳମ୍ବନ
କିମ୍ବା ହାତରେ ଚାହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଚୀକରଣ ସବୁ ଉଚ୍ଛଵରୀ କରି
ଦିଏ । ସହାଯାକ ପଦାର୍ଥର କେବଳ ଅଣ୍ଟମ ଯଦୁଅନ୍ତରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ଗର୍ଭରୁ ଅଣ୍ଟମ ସେବକଙ୍କାରିଙ୍କ
ଆଶ୍ରମର ଦେଖାଯାଇବା ପ୍ରାଚୀକରଣ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପରିବର୍ତ୍ତନ
କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ମାତ୍ରା ଦେଖିବା ସବୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର
ବିଷୟ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ମାତ୍ରା ଦେଖିବା ।

ବିଦ୍ୟାଲୟ ଶ୍ରୀ କନକତୁମେହ ସୁପ୍ରେସନ୍, କିଂଗ୍ ସିର
ଅମ୍ବାର ଲେଖ ଉତ୍ସବା ।

ଭାରତୀୟ ମାନ୍ୟନୀ

ମାନ୍ଦିକୁ ବିଲନ୍ସୂଳାରୀ ଜଳବାୟୁ ଯେବୁ
ଆହେବ ବ୍ୟାୟ ସହିତ ସତ୍ତାର କରିବାକ ହୁଏ ।

ଶ୍ଵାରର ପ୍ରାଦୟରେ ମାଂସପଦେଶ ଓ ଅଛୁର
କିଳ୍ପି ନିର୍ଦ୍ଦିତ ସତାପେ ପେମାଦକୁ ମୋହିବ
କଲଦାରଙ୍କ ଏବଂ ଦଲକର୍ମଚାରୀ ଜାଗଧ
ଅଭ୍ୟାସକ ହୁଏ ।

SCOTT'S EMULSION.

(ସୁରେ ଲମାଳଥଳ) ରେ ଶ୍ରୀ ନିକଟ
ଅଛି ଜଳନ୍ଦିର୍ମୀରାଜା ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ପରିବାରରେ ବିପ୍ରମାଣ ଆଛି ।

ଏହା ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ଜୀବନ । ଏହାର
ମଧ୍ୟେ ୧୯୨୫ ମେସାହିତେ ୧୦୦୦୦୦

କାନ୍ତିର ପାଦମୁଖ ହୁଏ ।

ପ୍ରମ୍ବ ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରିତାକ

ପିଲାମେର ଏତ୍ତା କିମ୍ବା

Always set the Envelope with the mark—the signature—the mark of **କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମିଳେ**

୪୯ ୧୦ ବାର୍ଷିକ ଲିଟରେ

ପ୍ରେସ୍, ମେଲାନଦୀ, କୋଡ଼ିଆ ଜିଲ୍ଲା, ଓଡ଼ିଶା

ଶୀଘ୍ର କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଟେମ ସେବକ ଦର
ପାଉବେ ନାହିଁ । ଅଧିକିଳାଙ୍କୁ କ ୧୦ ଟଙ୍କ
ସମୟ ତେବା କଲ ହୋଇଥାଏ । ତଥାପି
ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଏପ୍ରକାର କୁରୁତିମାନ ଦେଖିବୁ
କୁରିବ ହୁଏ ତେବେ ଦର । ଜୀବତବାହି-
ମାତେ ଅଟେମ ସେବକ ବଚୁବିବେ ନଜିପରିବର
ହେବେ କି କଳନ୍ତା ନାହିଁ ମାତ୍ରମାନ୍ତିକୁ କିଏ ?

ଅମୁମାନହର ଲେଖଣକଷାପବନ୍ଧୀର ମାନଶ
କର ସର ଏଣ୍ଠିରୁ [ଯେଉଁର ଧୀରୁ ଉତ୍ସୁଳା
ଦେଇ ଝଲିଯିବାର ତଥା କଙ୍ଗାର ଅନେକ
ସମାଦିଧିରେ ପ୍ରବାସିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାକି
ଧରିରେ ମାନଶକର ଦେଇର ସାହେବ ନିଯନ୍ତ୍ର
ହେବେ ବୋଲି ମଞ୍ଚ [ବେହୁ] ରହିଲା କରି
ଥିଲା । ମାତ୍ର ହିଲୁ ପ୍ରେସିଥି ବିଅସ୍ତୁ ଦେ
ଅବଶେଷ ହୋଇଥିଲା କି ଏହି ଜନରବର
ବୌଣି, ମଇ ନାହିଁ । ମାନଶକର ମହୋଦୟ
ଉତ୍ସୁଳା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ । ସମୟ ପୂର୍ବକୁ
ବାର୍ଷିକ କଥାର କଥା କର ଆଗାମି ।

ଆମ୍ବାକର ଖେଳ ସେହିତେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ
ଯାଇଁ ମାନଙ୍କ ପରି ସେଇ ମନ୍ଦିରୀରୁ ନିଷେଧାଜ୍ଞ
(quarantine) ଭାବର କେଇଅଛନ୍ତି !
ଏଥରେ ଦଳ କରିବାରୁ ଯାଉଥିବା ଯାହିଁ
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ସୁଧିଧା ଦୋଇଅଛି । ଏହି
ନିଷେଧାଜ୍ଞ ଯୋଗେ ଯାଣିମାନକ ବୋଲ୍ପାର
ଠରେ ଚାହିଁବଳ ରହି ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ପାଇ-
ଥିବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଖେଳ ସେହିତେଥି
ମହୋଦୟ ଏହା ଅରଳ ବରୁଳି ଥିବାର ଦେ-
ଆଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହେବାଳ ସେ ଆଜ
କେହି ଅରଳ ଓହନ୍ତର ଦେଖିବେ କାହିଁ
କିଛି ଅର୍ଥାତ୍ ବାରୀ ।

ପତ ଧନିତାରଠାକୁ ମଙ୍ଗଳ ବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହିତକ ପଦକ ଏହିତ ଏହି ଏହି ଅଚେତନ ଦୁଃଖ
ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଏହି ବଜ୍ରସାଧାରଣର
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ ହୋଇ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଦିନକୁ
ଗଢିବର କଳିଘାପାଇକଳ ଏହି ଗୋପାଳପର
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ରଳୁକୁ ବାହାରଥି ଭାବିଲା ।
ଏଥରେ ମନ୍ତ୍ରିତର ଭାବିଷ୍ୟତ ମେତେକାଣପର
ଏ ଓଡ଼ିଆ ଶିଳ୍ପବିଦ୍ୟା ଦୂରୀପଦ୍ଧତରେ ଦୁଃଖ
ହୋଇଥିଲା ଏହି ଦୁଃଖ ବିଭିନ୍ନମାତ୍ର ଦର୍ଶକର ଏ
ଗୋପାଳପରରେ ଅଧିକ ହୁଲ ଏବନନ୍ଦାର
ହୋଇଥିଲାରେ ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ ହେବାର କଣ
ଯାଇ କାହାର ।

ମଗୋରମା ଲେଖିଥିଲୁଛି କି ମୟୁରବଙ୍କର
ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଅଳ୍ପାଳି ସମ୍ମାନପଦ୍ଧତି-
ରେ ପ୍ରତାପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ରାମୀଯ ପରିବାରେ
ପ୍ରଦାନ ହେବାରଙ୍ଗ ମହାପତ୍ର ଅବେଳା
ଦେଇଥିଲୁଛି । ମାତ୍ର ବିଭାଗୀୟ କର୍ତ୍ତା'ମାତ୍ର
ବେଳେ, ତାହା ପାଇନରେ ହିଁ କରୁଥିଲୁଛି ।
ତହିଁ ର ଛାତାବରଣ ସ୍ଵରୂପ ଏଇ ଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ
ମୁଖରେ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚମେଳନ ଉଦ୍‌
ଅଳ୍ପିଲୁଛି । ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଅଧିକର୍ତ୍ତ୍ବ ଏହା ମହା-
ବଜାରୀ'ରୁକ୍ଷେ' ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦରବା । 'ଦୂର ଦେଇ
ସୁର ପାଏ ଆପ ଲେବ ବାହନ କି ପାଏ' ଏ
ବିଥାରୀ କର ଦୁଇବେ । ବିଜ୍ଞାପନ ସମ୍ବାଦ ମାଲା
ଦେବାକୁ ଦୁଇ । ତାହା ସାର୍ଥିତ କରିବାକାରଙ୍ଗ
ଥୁଣି ଅକାଶ୍ୟ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ପାହାପାହ ପ୍ରିର
କରିବା ପାଇବ ।

ସମବ୍ୟୁର ହିତେବିଶୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
ବାମଗ୍ରାର ଜେଳାଗାରେ ଦେଖିଥିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
କିନ୍ତୁଥୁ ସୃଜାବିଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଏଥିଥିଲୁକେ
ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି କଲାରେ
ମୁରଣିବାଦୀ ପାତଳୁଗା ପରି ଜୁଡ଼ିମ ପାତଳୁଗା
ଦୀଶା ଦେଉଥିଲୁ ଏବଂ କମ୍ପର ଲୁଗା ଦୁଇବାର
ଧୀର୍ଘ ଅବସ୍ଥ ଦେବ କୋରି ଶୁଣା ଯାଇଥିଲୁ
ଏହା ଅବସ୍ଥ ଅବଳିକର ସୁନ୍ଦରା ଅଟେ ।
ଜେଳାଗାର ସପାଳା ବିଜ୍ଞାର ଚନ୍ଦ୍ରମାନେ
ଦେଖିଥିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଲୁଗା ଦୁଇବାରେ ପ୍ରଦୂରି
ଦୋଷଥିଲୁ ଏବଂ ସେହି ଲୁଗା କପରିମାଣ
ଭିପ୍ରଦାତ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା ଏବଂ ବିଲାଙ୍ଗ
ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର କେତେ ଜୀବା ଦୋଷଥିଲୁ ଏ
ମମସ୍ତ ସମ୍ବାଦ ସହଯୋଗୀ ପ୍ରତାଶ କଲେ
ଆହୁର ଅବଳର ଅଭ୍ୟବ ଦେବ ।

ଜ୍ଞାନୀର୍ତ୍ତ ଅକ୍ଷି ନିଧାପକ ଦଶାର ଏକ
ପ୍ରକାଳ ସଂସାଧୁକର ଚର୍ଚୀ ପ୍ରତ୍ୟେତ କରିଥିଲୁଛି ।
ହୃଦୟରେ ମୁମ୍ବିନ କଳରେ ସେହି ଚର୍ଚୀ ପ୍ରକାଳ
ଭଗ୍ନ କାବ । ସେହି କଳର ନାମ 'ଜ୍ଞାନ' ଜ୍ଞାନ' ଦିଅ
ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳତ ଅକ୍ଷିରେ ତେବେଟା
'ଜ୍ଞାନ' ନିଶ୍ଚେଷ କଲେ ଗଣ୍ଡାହ ନିଯାନିରଜ
କାବ । ହଙ୍ଗିଦିମାରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ତଳିତବାର
ଦଶ ପଡ଼ିଯାରେ ଏହାର ସଂଶୋଧ କୋରିଥିଲା
ଦଶାର କଣେ କର୍ମବ୍ସ୍ତ୍ର ମୋରାଏ ସକେ
ହୋଇ, ରେତା ତାମଳ ଉତ୍ସାଦ ଦରକାର କରି
ନାହିଁ ଲଗାଇ ହେବଳ ଏବଂ ଅକ୍ଷିନାମରେ
ଅପେକ୍ଷା କିମ୍ବାପିକ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ହେ ବରତ
ହୋଇ ଉତ୍ସାଦ ସମସ୍ତ ପୋକିଯାଇଥିଲା ।
ଏହାରେ ତେବେ ଫଳୀବାଳ ହେବେ ଅଧି

ଅଜ୍ୟ ପରାମାରେ ଅଳ୍ପତକୁ ମନ ମାଛିଥିଲୁ ।
ଯେବେ ଏହା ପ୍ରକୃତ ଫଳପୂର୍ବ ହେବ ଗେବେ
ଅବେଳ ଉପକାର ହେବ ।

ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶର କୃଷି ଉନ୍ନତି ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଗଣବିଦ୍ୟର ଶାଖା ଧ୍ୟାନ ପ୍ରଥମ ରାଜ୍ୟର
ପ୍ରତାଙ୍ଗ ବରାଅଳକୁ । ଏହି ବର୍ଷ ୨୯୫୩ ମସିର
ଲୋକ ମାନ୍ୟମିଶ୍ରେ ଏହି ଧ୍ୟାନର ହୋଇଥିଲୁ
ଏବର୍ତ୍ତ ଗହିଁରୁ ଏକାଙ୍ଗ ମାର୍ଗ ଜୀବା ଅବଶ୍ୟକ
ହୋଇଥିଲୁ । ଜୀବା ପଡ଼ିବାର କାରଣ କିଛି
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଲୋକର୍ଷ ଶବ୍ଦରେ
ଏଥାହି ଆମ ଧ୍ୟାନର ହୋଇଥିଲୁ ଏବର୍ତ୍ତ
ଶବ୍ଦରେ ଏଥାହା ଆମର ଏହେବ । "ସମୟର
ସାବେ ବନ୍ଧୁ ନ ହେବା ଏବଂ ତୁମକୁବିନ୍ଦେ
କଷି ହେବା ହେଲୁ ଆମାଦେଇଶା ହୋଇଥିଲୁ ।
ଏହା କଷିପ୍ରଦେଶର ଜୀବ ହାତ୍ର ଅଛି ଅଛି
ମାତ୍ର ସମ୍ବଲପୁର ଓ ବାନ୍ଦରେ ୨୭ ପତ୍ର, ଡାକ
ବଜାରେ ଏବଂ ଏକ ମୁରକ୍ଷିତାବାଦ ଓ ନୋଟ
ଜପବ୍ୟାକରଣେ ଏ ପତ୍ର ଧ୍ୟାନ ହେବାର ଅବଶ୍ୟକ
ଅଛି । ଡିଜେବଳ ମହୋଦୟବ୍ୟାକରଣ ଅଳକାନ୍ଦମ
ଟିକ ଦେବାର ପ୍ରକାଶ ହେବ ମାତ୍ର ।

ଜର ହିତମୁରମାର ଶେଷପ୍ରକାରେ ଧାରାନ୍ତି
ଠାକେ ଦେୟଗାନାର ମୌଳ ଗୋଲମୁଖ
ଥୋ ୫୭ ଟି ଦେୟଗାନାର ଅବେଳା ଏଥୁ ଏଥୁ
ଦେୟଗାନ ଦେୟଥୁବେ ଏବଂ ଦେୟମାନଙ୍କ ମନ୍ଦରେ
ଜାଣିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଥିଲା । ସେ କହିଲା କି
କରିବ ସେ ପୁରାଣର ଧାରାର କଥା କହିଲା
କିମ୍ବା କହାଣ ଏ ଏଣ୍ ଧା ଦେୟଗାନାରରେ
ରହିବାର ହୁଇ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର କିମ୍ବା
ଏବେ ଅସବିବାଳ ଅକାଶମାର୍ଗରେ ରହି ଧାରା
ରେ ଥାଇ । ଅବେଳେ ପ୍ରାକୁର ସଳି ମନ୍ଦର
ସମୁଦ୍ରରେ ଅନନ୍ତରେ ହେବେ । ତୁମର
ଯଂବକିଛି ସୁତ ଲାଗେ ଏ ଅବେଳା ଏ ଏ
ଧାର ଦୋଷ ଯଂକଣ୍ଟାକୁ ମନେ । ଧାରର
ନାମକ ମାର୍କିନ ଦେଖିଯୁ ଜଣେ ଅବେଳା
ବହୁତ ଅର୍ଥାର ଯଂକଣ୍ଟର ସ୍ଵର୍ଗଧୟାର ଧାର
ଦୂର ପ୍ରକଟି କରଇଲେ ପଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ
ମେହି କିମ୍ବା କର ପୁରାଣର ଧାରଥରକୁ
ମାତ୍ର ଅକାଶମାର୍ଗରେ ଏବାକର ପ୍ରକଟିତାର
ଧାର ଏ ମାତ୍ର ଥିଲା । ଦେୟଗାନକହାର
ଦେୟଗାନ ଦେୟଗାନ ଦେୟଗାନରେ ଧାରାନ୍ତି
ଏଥୁ ଦୂର କିମ୍ବା ।

—*—
ପାରବନ୍ତ ଦେଇ ଅସମୀକ ଗୋଟିଏ ସୁଧାର
ମୁଖମାଳ ବୁଲି । ପାରବନ୍ତ ବଜା ବା କାହା
ଥାହା କିଛି କିଛି ନିଜର ପ୍ରକାଶରେ ଥିଲା

ଶ୍ରୀପାତ୍ରକ ପ୍ରଶାସ୍ତି ପ୍ରଦାନ ହରିବାର ପାଠ୍ୟମାତ୍ରି
ଚାଲାନ୍ତି । ପ୍ରଶାସ୍ତିକେ ଜ ୧୯୭୫ ଶ ପ୍ରକଳିଷ
ତବାବାର କରିବେ । ଏମାନେ ସରରେ
କିମ୍ବା ଶ୍ରୀପାତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟରେ ବାତସାହାକ, କନ୍ଦିଙ୍ଗପାଇଁ
ବାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଏହି ଶୁଣ ବିଧାତ ଅଛି
କିମ୍ବା ବେଳେ ପ୍ରକଳିଷ ହୋଇ ସରର ଜଗତ-
ରେ ବାତସାହାକର ଗୋଟିବ ବିଜାଇଅଛି ।
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସମାବ ଆଶାନ୍ତି କେ ଯାଏଇ
ଏହି ବୁଝ ମନ୍ତି ପାରିବାକୁ ନ ମୋଟି ଟଙ୍କ,
ବୁଝାକ ବରୁଦ୍ଧକ୍ରିୟା । ପାରିବାକ ଉତ୍ତରରେ
କୁଟ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯାଏଇ ବିଜାନ ବିଜାନ । ଏହି
ଦୂର ପ୍ରକଳିଷ ସମ୍ବାଦକ ମଧ୍ୟରେ ଅମେଳ ଶ୍ରୀପା-
ତ୍ରକ ପାରିବ ଏହିପରିବାର ନିଷ୍ଠ କୁ ଥିଲେ ।
ଏବେଳେ ବେମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦୁତ୍
ଶ୍ରୀପାତ୍ରକ ହେଲା ଏବଂ ଉଦୟୁକ୍ତ ବିଜରରେ ବିଜ
ପ୍ରତି ହୋଇ ପାରିବାର ଚିନ୍ତା ବିତିବ । ବିରାପ୍ତ
ଅବସ୍ଥା ଦେବ ଦେବ । ଅପା କୁଆର ନୃତ୍ୟ ସବୁ
ତୀର୍ତ୍ତ କରି ପରିପୋଷି ବନ୍ଦବାର ବିହିତ ହନ୍ତେ
କଷ୍ଟ ଦେଖିବେ ।

ଏହି ଦୁର୍ଗାଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ କଲିପନମୂଳେ
ଜିନିଯ ଯେତି ମେଟେନ୍ଟପୁର ଦକ୍ଷ ବଜାଇର
ଦୋହାନଦାର ମାନେ କାହିଁ ଧାର୍ଣ୍ଣଲାଲ ଘୋଷ
ସହିତ ହେବେବକ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃଢ଼-
ଚଳନକୁ ମରପିଛ ଓ ତଙ୍କା ବରବା ଅର୍ଥ-
ଦୟାମରେ ପରିଚାରା ମୋତିବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ପରିବ୍ରତୀ ଦ୍ରିଷ୍ଟିର ଦୋଷାଖାର ସଠିମାକର୍ତ୍ତା
ଜାଗାରୁଣ୍ଡି । ଅବଳ ସହିତ ଅବଶବ ହେବୁ
ତମ ପ୍ରାଦୟୁତିକର ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀ ବେ, ବି, ଦର୍ଶକର
ପ୍ରମୁଦାରେ ଅଧୋଦିରେ ମାମଳ ଲାଜି ଯାଇ-
ଥିଲା । ଦୋହାନଦାରଙ୍କର ପ୍ରଧାର ବ୍ୟକ୍ତିମାତ୍ରେ
ପ୍ରେମ୍ମ ନିଷ୍ଠୁର ଦେବକାର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଣବାହି
ଓ ଶରୀର ନିଜ ଗରେ ତଳମୋହି କରା ପ୍ରାର୍ଥନା
କରେ ଏବଂ କୌଣସି ପାତ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବ୍ୟବ୍ସ
ଦେବୀ ଦାରଗ ଅର୍ଥବଦ୍ୟ ସବୁଧ କରେ ଏବଂ
ସବୁଧ ଦେବୀ ପ୍ରଦାନ କରେ । ବେହିଟକା କହା
ପାଇଲ ଦ୍ଵାଦଶ ମହାପ୍ରୟକ୍ଷ ତିବିତ୍ତେ ଜମ
ଦିଲୁ ଏବଂ ଦୁର୍ଦୟପ୍ରତ୍ୟେ ଅଧିକା ମୋତିବାରେ
କରୁଛନ୍ତିଦାର ଦାରେ କର ନିଶ୍ଚି ଦୁଇମ ଶୁଣ
ଦରେଶ୍ଵର ପ୍ରପ୍ରାକ କରେ । ସେ ସମୟରେ
ପରିଷରେ ଛନ୍ଦ ନକବା ଦୋଷାଖାର ଏବଂ
କରେନ୍ଦ୍ରମେ ଖୁଲିରେ ତୁର୍ବଜ ବିକଟିର
ଦୋଷାଖାର । ରାତ୍ରିକାର ଭବ୍ୟପତନ ମହତ୍ତର
ପରିପର୍ଦ୍ଦ ଦେଇ ଧର୍ମକାଦର ଧାରୀ ଦୋହା-
ନଦି ।

ବାମଗ୍ରାର ଗଜା ଭାଇଙ୍କ ସିନ୍ଧିଲାଇ ସଞ୍ଚାପିତ
ଦେବାକୁ ପୁଣୀ ଅବଶ୍ୟ ଦେବା ମୂଳରେ
ମମ ଲଷ୍ଟର ହିଟେଣୀରେ ଦେଖାଅଛି ଏ
କେବଳ ଅବସର କି ଘଟିବାକୁ ସେ ଆବଶ୍ୟ
ଦେବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ନଚେତ୍ତ ସହା
ନହୁଣ ଓ ଯୋଗଦାନ ଲାଇବାକୁ ନୁହେ
କାମ୍ପବରେ ବାମଗ୍ରା ବଜା ସୁଦେଶରେ କୃତ
ଶିଖ ଓ ବାନିଜକ ଫ୍ରାର ଓ ଭାବୁର ପଶରେ
ସେଇ ମନୋଯୋଗୀ ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ
ଅଟେ ଏବ ତଥ୍ବୀରେ ଦେହ ବହି ନାହିଁ
ଯେ ସମ୍ମିଳନର ଭାବେଣ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାହାର
ଶକ୍ତି ଓ ସର୍ବ କାହିଁ । କରି ତାହାର ସେପର
ଭାବାଦ ଓ ଶାଖକ ଦେବା କାହାକୁ ବିଜ୍ଞାନ-
ବାସିମାନେ ସ ଭାବର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟ ମନେ
କର ପୁଣୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥାଏନ୍ତି । ସେ
ଅବଶ୍ୟ କଣ୍ଠ କରିବା ମୋଟିଏ କୁରୁତର
କାହିଁ ଏବ ତହିଁଥାଏ ଅବସର କର ବାପାରବା
ଆପରି ପୁଣି ସଙ୍ଗର ନୁହେ । ଅକ୍ଷୟ ତାର୍ଯ୍ୟରୁ
ପକ୍ଷକୁ ପକାଇ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ
ଦେବା କୁତର, କିରଣ ବାମଗ୍ରାଖ୍ୟ ଅବସର
ଦୁଇପାଇନ୍ତି । ନିଜର ଶିର ଅସିଧା ଓ କଷ୍ଟ
ଦୀତାର କି କଲେ ସାଧାରଣ ତାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ
ଆପଣା । ଏହେ କଷି ତାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଦେବ,
ସରଗ ପରିହାନ କାହିଁ ହୋଇକରୁ । ଏ କିମ୍ବା
ସେ ସୁନ୍ଦର କାହିଁ କରନ୍ତି ତାହିଁ ।

କହୁଥିଲ ହେଲ ଏ ନଗରର ବଜାରୀ
ମଶ୍ରମାଳ ଏକମେଳ ଦୋଳ ସୁରୁଚୁଣେ
ହାର୍ଯ୍ୟ ତଳାର ଅଧିକର କହୁ ମିଛନୀସଥାଳୀ
ତର ଗବ କମେଶକ ତଳାକେ ଉପଲବ୍ଧତେ
ମହନ୍ତ ଓ ଅଧିକାଶକ ମଧ୍ୟରେ ମୀଳାନ୍ତର ହୋଇ
କୁକୁ ମଶ୍ରମାଳ ହି ବୁଝରେ ବିଦ୍ଵତ୍ତ ହୋଇ
ଥିଲ । ବାରୁ ଧ୍ୟାନ ମୋହନ ଦର୍ଶ ମଧ୍ୟରୁଚୁଣେ
ଜୁହୁଘର୍ଷକ ଦେନି ଜିଜି ଶନାର ବାହିରେ
ଗ୍ରାମପାଦକହାଶୁଙ୍କିଜୁକ ମନ୍ଦରରେ ଏକ ସର୍ଜ
ପରଥିଲେ । ଉଠି ଅଧିକେଶନରେ ମଶ୍ରମର
ମହନ୍ତ ବାଜାରାମ୍ଭ ପଢ଼ିବ ଓ ଅଧିକାଶ
ଗୋର ସାନ୍ତୁ ସହି ଅବ୍ୟାଧି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଶ୍ରମର
ଅଧିକାରିଗାଲେ ଓ ବାରୁ ଶୁଦ୍ଧଦେବବନ୍, ଦମ-
ମାଳା ତୋଧିଲୁ ପ୍ରଭାତ ଦୁଲ୍ଲେଖମାନେ ଉପ-
ବ୍ରିତ ଆର ଉଭୟପରଙ୍କୁ ନିଶାର ଦେଲେ ।
ମିଛନୀସଥାଳ କରିବାର ଦୁଃଖର ସମ୍ଭବରେ
ଯେଉଁ କିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଦୁଃଖର ଉପସ୍ଥି
ତରେ । ମଶ୍ରମର କଳୟମାଳେ ଥିବା
କଳ୍ପନା ବାନ୍ଧୁମାଳଙ୍କୁ କମେଶକର ହେବା
ଯୋଗବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମୁଗାରୁଗ କହାର ଅଧି-
ଶାସନକରେ । କାମି କଲେ କିମାତର

ଗୋଟିଏ ଦେବୁ ଦେବ ତାହିଁ । ସରଦାରମାକ-
କର ବିଶ୍ଵମରଙ୍ଗୁ ହୃଦୟ ସେମାନଙ୍କର ମରରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉପର । ନିଜର ଦେବ ରଖି
ବାଲୁ ଅର୍ଥା ତେଣୁଆ କରିବା ମହିନର ଲକ୍ଷଣ
ନହେ ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ଟି ଥରରେ ଏବଂ ଗାରମାଳା
ପ୍ରତିକାଙ୍କ୍ଷ ହୋଇଥାଏ ବି ଅଳମିର ଲକ୍ଷଣ ସ୍ଵର୍ଗର
ଦୃଦ୍ଧ ବି ଯାହା ମୋଟିଏ ପ୍ରଧାଳ ଜାର୍ଦ୍ଦୁନ୍ତ
ଥଟେ । କ'ରେ ଦଳ ଯଥ୍ୟତ ବଢ଼ି ଯୋବା
ପଢ଼ିଲେପର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କୁମୀରର ବସା
ହୋଇଥାଏ । ଏହିରେ ଧ୍ୱାନ ବରକାର ଥିଲେବ
ପଢ଼ିଯାଏ ଅତ୍ର ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟ ଶାରୀ-
ଯାର କୁମୀରର ରହିବାର ସ୍ଥାନ ହୋଇଥାଏ
ପଞ୍ଚମାନେ ଠେକ୍କାଇଯାଇ ଜଣି ଯାହିମାଜଳ
ସବ ହସନ୍ତି । ପଞ୍ଚମାନଙ୍କର ବୈଜ୍ଞାନି
ଅଳ୍ପକବ ଥିଲେବେଳେ ଦାଟୀସବୁ ନିମନ୍ତ୍ରେ କହିଆ
ଓ ମାମଲାରେ ଖରତ କର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତାନ
ଦିଅଛୁ । ଗର୍ଥର ମରତ ସବାଣେ ପରିବ
ଖରତ କରକାର ସେମାନଙ୍କର ବଳ ନାହିଁ ।
ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା ୩ ଦେଇବରୁ ଜଣା ନୁହେ ।
୩୮ ଶରବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଅଳ୍ପକଲାଯ ଟବ୍‌ରେ ବ୍ୟାକ
କର ବଜା ନଇଦରି ସଂତୋଷ ଏହି ଦୃଦଳ ସଂଖ୍ୟାର
କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାର ସଂଖ୍ୟାର
ନିମନ୍ତ୍ରେ ଚେଷ୍ଟା ହେଉଥାଏ । ସବୁ ବାହାଦୁର
ଶ୍ୟାମସ୍ବର ଲାଜ ସି, ଆଜ, ଯଜ୍ଞ ସହିତେ
ମୋଟିଏ କମିଶୀ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । ସଂଖ୍ୟାର
ରେ ଦୁଇଲଙ୍ଘ ଟଙ୍କା ବନ୍ଦୁ ହେବାର ଅଳ୍ପମାତର
ହୋଇଥାଏ । ବନିଶୀ ଥାଣକରିଛନ୍ତି ବି ସରକାର
ଏଥର ଏକ ଚାଲୁଯାଃଶ ଦେବେ ଏବଂ ବାଜା
ଟଙ୍କା ରଜପୂରାନା ଓ ମାଲକାର ରଜନିଶବ୍ଦର
ଓ ଧନ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ଦେବାହାର ସଂଗ୍ରହର
ଦେବ । ଗର୍ଥର କୁମୀରମାଜଳୁ ରବା ହିନ୍ଦ
ଧର୍ମରଜ୍ଞର ନୁହେ ଦେବାର ସେମାନଙ୍କୁ ଅର
ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ଅଥବା ନିବରସ ଦୃଢ଼ ବସା ମଞ୍ଜା
ପ୍ରଭୁତବେ ଉତ୍ତଦେବାରୁ ଦେବ । କୁମୀର
ବନ୍ଧୁଙ୍କା ଦୁଇଶବ୍ଦକୁ ଜଣା ନହେ ।

ପୁରୁଷକୁ ଜଣେ କହୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ମାତ୍ର
ତା ୨୪ ଉପର ପ୍ରକାଶର ଲେ “ ପ୍ରକାଶ
କଳେଚିଲେଇ ବଜାଳୀ ପ୍ରାଧାରୀ ” ଶାର୍ଦ୍ଦ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ଲାଭିବ ହୋଇଥାଏ, ପ୍ରବଳ
ଲେଖକ ମହାପ୍ରସ୍ତୁତ କେବଳ ବଜାଳୀମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ସେତେବାର ନୟକରେ ଶୁଣ କହାଏ
କିଷେଯ କରିବାକୁ ଏବଂ ସ୍ଵାମୟ ଉତ୍ତଲାପୁ
କନେକ କ୍ଷମାମନ ସହ ଶୁଣୁବ ଭୌର୍ଯ୍ୟଧର

ଧରେ ତଣ୍ଡି ହୋଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଗଜାଳ-
ମାନେ ଉଚ୍ଛଳୀୟ ଶବ୍ଦମାକଳ୍ପ ବୃକ୍ଷାଦୟରେ
ଦେଖିଥିବା ଲଭ୍ୟାଦି ଦେବବୈକୁଞ୍ଜର ବନ୍ଦୁକ୍ରି-
ଯଙ୍ଗ ବିଶ୍ଵମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଥ୍ୟେବ ହରିବାର
ଦେଖି ବାସୁଦିତ ଅମେମାନେ ଦୂଃଖିତ ହୋଇ
ଥିଲୁ ।

ପ୍ରମାଣ ଉଚ୍ଛଳୀୟ ଏକ ସମ୍ମାନ ଉତ୍ସଳକ
ସହ ଲିଙ୍ଗର ଲବ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଧ୍ୟୁନ
ଦେଖି । ପ୍ରାୟ ୧୯୮୩ ମୁଖ୍ୟ ସହାଯ୍ୟାଙ୍କୁ
ଅଧିକାରୀଙ୍କରୁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାରେ
ଦେଖାଯିବାରୁ ସ୍ଵଲ୍ଲଭ ହେଉଥାନ୍ତରଙ୍କ ଗଢ଼
କୁବେ ସେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ ନେଇଥିବାର ସ୍ଥାବାର
ଦିଲେ । ଯରେ ହୋଇ ମାହ ତାହାକୁ ବକ୍ଷପାଦ
ସଂପର୍କ ଓ ବକ୍ଷକା ଅର୍ଥଦର୍ଶ ବିଜଳ ଦିଲେ
ପ୍ରକୃତ ବିଧା ଏବିବା । ଏଥରେ ବଙ୍ଗାଲୀ ପିଲା
ବାବକିରି କୁମ୍ଭରା କିଛି କୁହା ଯାଇ ମାତ୍ର
ଅର ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା କୁହି ଅବଗତ ଦେଖି ଉଚ୍ଛଳ
କୁଲର ସେହି ଶ୍ରେଣୀର ବଜୀୟ ଓ ଉଚ୍ଛଳୀୟ
ଜୀମ୍ବାଳକ ମଧ୍ୟରେ ଏଥୁପୁଣେ ଶର୍ଣ୍ଣମୂଳକ
ବିରୋଧ ଦେବେ ଦାଟି ଗାହି ଦେବେ ସାମାଜି
ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗାଳିତାତ ଉପରେ ଝର
ଦୟ ଦେବାର ଧାରାରଣ ସମ୍ମାନିତ ଦ୍ଵାରା ଏଥର
କୁର ଓ ଅବଧି ଭାବରେ କୁଥା ଗାଲିଦେଇ
ହିଂସାନୂଳକ ବିଦେଶ ବଜି ଦେଖରେ ବଙ୍ଗାଲୀ
କରିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ତର ପରିମୂୟତ ।

ବଜ୍ରର ଦେବତା କିମ୍ବା ଅସାମ ମଙ୍ଗରେ
ଦିବି ପ୍ରଦ କଙ୍ଗ ଓ ଆସାମ ନାମରେ ଶୈଟଳେ
ଆଖନ ପ୍ରଦେଶ ହେବାରୁ ଅସାମ ପ୍ରଦେଶର
ବିଦୁ ଚନ୍ଦନର ଶୈଟଳଙ୍ଗ ପଦ ପାଇବେ ଏବଂ
ବାହାର ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ
ଦିକିଲାଦ୍ୟାମାନେ ଦେବନ୍ୟୋବାରତ୍ତ ସେହିରସା
ପିଷଟନିଷ୍ଠର ଲଦ୍ଧୋକୁର ନେକରଙ୍ଗ ପ୍ରତିବି
ବବନିମୀର ନାମାପଦକୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବତାରେ
ଭୟକି ଧାରବାରୁ ଗୀତ ଭନିଷକର ସହିତ
କ ୨୦ ଏ ଦିଲାଖବଜ୍ର ମାଧ୍ୟମ ଦେବତା
ଯାହା ତ ସତ ୧୫୦୯ ସାଲର ଥିଲୋବର
ମାତ୍ର କା ୧୯ ରାଖରେ ମୋଟରେ ଟ ଟଙ୍କା,୨୦୦୯
ଦା ଥିଲ ବହୁ ଅଭିଭବ ଅର୍ଦ୍ଧାତ୍ ଧେହୁ
ଅମୋଦର ମାତ୍ର କା ୨୭ ରଖିଥାରୁ ଟଙ୍କା,୮୮୯
କାରୁ ବରିଲେ । ପ୍ରତୋଷ ବନ୍ଦର୍ଗିର ଦେବତା
ଦୁକ୍ତିର ପାଇବା ବିଲବତାର ସମ୍ମାନିକ ପ୍ରତାପ
କର ଦେଖିଥିଲୁ କ ଏହ କ ୨୦ ଏବଂ
ପରେ କଙ୍ଗ ବିଲାରେ ମାଧ୍ୟମ ଟ ୧୫,୨୫୫
ଅଥବା ବାର୍ଷିକ ୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଟେକ୍ନି
କ୍ୟାମ ଦର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବଜ ବିଲାରେ

ପଇଲିଥୁମାକରର ଏତେ ଉଦ୍‌ଦିନ ବୋଲି
ଥିବା ସ୍ଥଳେ ହେମାଜେ ଚହିଁର ଘୋଷତା
କରିବା ବିଚିତ୍ର ଦୂରେ । ବାସ୍ତ୍ଵବରେ ଏହି
ଶୈଖିର ବର୍ଣ୍ଣା କି ଯେଉଁ ମାନେ ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତେ ଯଜ୍ଞବେଗୀୟ ପେମାନଦର କିମ୍ବେ
ଉଠିବାର ହୋଇଥିଲା । ସହଯୋଗୀ ଅନ୍ତର
ବିହିଅଛନ୍ତି କି ପୃଷ୍ଠା ବଜା ମାଲେଇଯା କୁର
ଏକ ଅସାମ ଡାଙ୍କୁରହୁର ଜାରଜାର ଦେବତା
ଥିଲୁ ଚହିଁର ପ୍ରବହାର ନିମନ୍ତେ ଜର୍ମିମେଥର
ଅର୍ଥାତ୍ ଅଥବା ତେବେଳା ପଳକର୍ମଧୂର
ପଲ୍ଲରେ ଅଳ୍ପାସରେ କାହିଁକି ଦୂରକଥ ରହିବା
କିମ୍ବା, ଏଥୁ ଉପରେ ଆସନ ହୁଏକାନ୍ତି ବ୍ୟୟ
ଅର୍ଥ ଦେବତା ବର୍ଷିଥିଲୁ ଚହିଁର ଗାଲିତା
ସହଯୋଗୀ ଏ ପଛେ ପ୍ରହାପ କରିବେ ।

ଗର୍ବ୍ରସେଷ ପ୍ରଦାନିତ ସକ ୧୫୦୯ ମାଲକ
ହଲାର ରେଜଞ୍ଚଲ ମହିଳାମାଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବର
ଏବୁ ଜଣାଯାଏ ସେ ହଲାର ରେଜଞ୍ଚଲ ସଙ୍ଗ୍ୟ
ସକ୍ଷେତ୍ର ସାଲାର ୨,୮୦,୨୨୨ ଠାରୁ ୨,୬୫,୨
୨୦୯ କ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଶରକରୁ ଦେବତ ୨,୭ କଣ୍ଠ-
ଥିଲା । ମାତ୍ର ଆୟ ସକ ୧୫୦୯ ମାଲରେ ୧୦
ଲକ୍ଷ ୬୩ କଲାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ପ୍ରକା
ସକ ୧୫୦୯ ମାଲରେ ତହୁଁ କୁଟ୍ଟଖରୋ ଜାରୀ
ଅଥବା ପ୍ରମୃଦ୍ରିତ ମାଲ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟଦିନରେ
ମହିଳା ଅଭିନ୍ଦ ସକ ୧୫୦୯ ମାଲରେ * ଲକ୍ଷ
୨୨ କଲାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ପ୍ରକା
ସତ ୧୫୦୯ ମାଲରେ * ଲକ୍ଷ ୨୫
କଲାର ଗାର୍ଜନ ଟଙ୍କା ଅଥବା ପ୍ରାୟ ୨ ଏତ
ଟଙ୍କା ଜାରୀ ପଢ଼ିଥିଲା । ଅଭେଦ ଛୁଟ୍ଟୁ କର୍ତ୍ତର
କାର୍ଯ୍ୟ ଏବୁ ଆୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ପ୍ରକାର ଏକାକ
ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ତହୁଁ ହୋଇଲାରେ ଏହା
ବିଶେଷ କିମ୍ବରେ ରେଜଞ୍ଚଲ ହୋଇଥିଲା । ହଲାର
ସଙ୍ଗ୍ୟ ସାମାଜିକ ଅନ୍ତାକୁ ଅବକାଶ ଏବଂ ଲୋକାଦେ
ଜାରୀ ପଢ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର କିମ୍ବା ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣରେ ଅଧିକ ଉ
ତହୁଁରେ ସୁଧାରେ ଉତ୍ସବ ଅର୍ଥାତ୍ ଶରକରୁ
୧୦ ଲୋକାଦେ ବଢ଼ିଥିଲା । ଏହା ବୁଦ୍ଧିର
ଦର୍ଶିତ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରଦେଶକ ହୋଇଥିଲୁ ଯଥା;—
୧—ଯଦେ ଦାକ ୫ ଟଙ୍କା ସକ ୧୫୦୯ ମାଲରେ
ଆୟ ଲକ୍ଷ ଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକଥିଲା ଏବଂ ଜାରୀ
ପରିବହନ ବିକଳାମାନଙ୍କ ରେଜଞ୍ଚଲ ହୋଇଥିଲା
ନିର୍ମାନ ଅବଧିକୁ ହୋଇ ବିଧାତ ଦେବାର ଅନ୍ତରୀ

ତହୁଁର ପ୍ରଦେଶକ କିମ୍ବରେ ରେଜଞ୍ଚଲ
ହୋଇଥିଲା ଏକାକି । ତହୁଁର ଆୟର ପ୍ରକାର
ଦିନର ଲୋକାଦେ ଯଥା;

କର୍ମଚାରୀ	ବିଦେଶୀ ପତ୍ରାଧିକାରୀ	ଅନ୍ୟ
କଟକ	୩୫,୫୭୯	୩୫,୫୮୮
କାଲିଙ୍ଗପୁର	୧୨,୫୮୮	୧୨,୫୮୯

ପୁରୁଷ	୫୮,୭୬୪	ଟ ୯୩,୦୨୭
ଅନ୍ଦରୁକୁ	୩୮	ଟ ୪୦
ସମ୍ବାଧୀତ	୨୭୭	ଟ ୨,୨୬୪
ଦେବତା ଅନ୍ତରୁକୁରେ ଆସୁ	ଟ ୪୦୯	ଛାଇ
ଅରତ ଟ ୫୯୯ ଟା ମାତ୍ର ଅଭ୍ୟବନ୍ୟୁ କଲାନେ		
ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାତି ଅର୍କାଂଶ ଅରତ ଦେଆଗାଏ ।		

69/851

ବୋ ଗୋରିଣୀ ହଜୁର ମୋଖାଳାର ନବ
ଦିନରେ ଶାପୁକୁ ନଥ୍ରୁଦିଲ ଦାସ ସି, ଅଲ୍ଲ
ତ, ଯେଉଁ ଏ କୃତ୍ତିମ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ସବରେ ଉତ୍ସବ
ମର୍ମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

ମୁକ୍ତ ଗୋଟାଇବର ରଖି ନିମିତ୍ତ ଏମଙ୍କ
ପ୍ରତିକୋଦସ୍ତ ଦେଖି ବଡ଼ ଅଳକାର ହେଲା ।
ଗର୍ବ ହୁବୁକରେ ଅମ୍ବମାତକର ମାତା ହବୁଥା
ମାତକର ଯେତେ ପ୍ରତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅଳ୍ପ
ହର ହୁବୁକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଯୁଣି ଦେବେ
ଯେକ ହୁବୁମାତ ପାଇ କରି ଜୀବକ ଧାରଣ
କରନ୍ତି । ତୁ ନିଜେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଳ୍ପେ ବିଛି
ଆହାର ସର୍ବଦର୍ଶରେ କେବଳ ହୁମ୍ବ ଉପରେ
କର୍ତ୍ତର କର ବିହାରୀ । ସବଳ ଧର୍ମରେ ପ୍ରାଣୀ
ପ୍ରତି ଦସ୍ତା ବିଧାକ କଲିନା ଉପରେଇ ଦିଅ
ହୁଏ । ଧନଙ୍କ ଏମଙ୍କ ତୌରେ ଧର୍ମ ଗାହ
ଯହିଁ ରେ କ ଜୀବତକ୍ଷେ କରି ହୁବର ଧୂ
କେବଳାର ବ୍ୟକ୍ତ୍ୟା ଅଛି । ମୁ ନିଜେ ଶ୍ରୀକୃ-
ତ୍ତାର ଦେଦେହେ, ମୋ ଆବେ ଗୋମାତ୍ର
କହାନି ପ୍ରଦେଶ କରି ମାହୁ ବ୍ୟା । ମୋର
କୁଳର ସଙ୍ଗ ସେବେ ସେ ମାତ୍ର ଜୀବକାରୀ
ପାଇ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀକୃପାଳ ଦେଶ ହିଲ୍ଲକରେ
ଗୋରୁମାତକର ଯେ ପ୍ରତାଙ୍କ ସେବା ଶୁଭ୍ରୂତୀ
ହୁଏ । ତାହା ଅମ୍ବମାତକ ଦେଶର ମନୁଷ୍ୟ
ମନଙ୍କର ହୁଏ କ ତା ପରେ । ମେଲମାତ
ମାତେ ମୁଖ ଗୋରୁମାତକର ଲାଜିତ ପାଇବ
ପ୍ରତି ସହ କରନ୍ତି । ଗୋରୁ କଳନ ଅମ୍ବମାତକ
କରୁଥେ କେତେ ପ୍ରକାର ଉପକାର କରେ
ତାହା ଗୋଲକା ବାହୁଦିଲ୍ଲା । ଅଜୀବତ କଳନ
ବରହାର୍ଥ କରେ; କ ଜର କ ବର୍ଣ୍ଣ ସବଳ
ହମୟରେ ଅମ୍ବମାତକ ହରାର୍ଥେ, ଅମ୍ବମାତକ
ଲୋଦ୍ଦେ ଗୋଲେଇବା ଚିତ୍ର ଅଭାବର ଭବରେ
ହାର୍ଥ ହୁଏ । ତାନ୍ତ୍ର ଅଭାବର୍ଥ ହୋଇଗଲେ
ଅମ୍ବମାତେ ତାହାର ଦସ୍ତାକୁ ବିକୟ କର
ଦେଇ । ଏହା କେତେବୁର ହୁବଦୁରା ।
କେବ୍ରମାତେକ ଶକ୍ତି କୁହାର ଦିଲେ ପେନ୍ଦୁର
ଜାଇଅଛନ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର କଳନ ଏବେ ଦସ୍ତା ସହ
ଏବେ କର୍ତ୍ତାକ ପରମାମ ଦର ଫେରରେ ହଜ
ାଏ ଦେଉଥାଣେ । ମୁହଁ ଉତ୍ତରେ ଯକ୍ଷା
ଗୋରୁ ମନୋର ଉପକାର ହରେ । ତାହାର
ଦୁଇ ଅଛି, ଦିଲେରେ ନାହାନ ପରାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୁଏ । ତାହାର ଚର୍ମ ଅବ୍ୟେ କରିବ ଦରେ
ଏବେ ପ୍ରତା ତାଜକୁ ବିହିତ ହୁଏ ତାଜା
କରିବାରେମାତେ ଗୋରୁ ତମକାର ଘଟା ଦେଇ
ପାର । କୋ ଦେଇ ନିର୍ମିତ ବନ୍ଧୁ । ଏ
ବାର ବ୍ୟକ୍ତା ବିଦ୍ୟାପରିମାର୍ଗର୍ଥ ବୋଧ

ଦେଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଉତ୍ତଳ ପ୍ରଦେଶରେ କହି ଯହ ହୋଇ ଚଥିବା
ଉତ୍ତଳୀୟମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର ଲଜ୍ଜାକୁ କଷ୍ଟ୍ୟ ଥିଲା ।
ମାରବାତି ଲଜ୍ଜାକେ ଉତ୍ତଳ କାଷ୍ଟ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ର
କରି ଅମ୍ବମାଳକୁ ଧରିଗଲା, ପାହି ହୋଇ
ଅଛିଲା । ଗୋଟିଏ ଶୁଣି ତୁମ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ
ପ୍ରଗଳନ ଚଥିଲା । କେବଳ ଦୋଳପଞ୍ଜୀଆ
କିମ୍ବା ଗୋଟିମାଳକୁ ହେବା ଶୁଣ୍ଟୁଥା ହେବାର
ପ୍ରଥା ଥିଲା । ବେହଦିନ ଗୋଟିଲାରେ ଏହିକୁଷ
ହେଲେ ଉତ୍ତମ କୁଷକୁ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣରେ
ଗୋଟିଲା ଶ୍ରାପିତ କରି ସମ୍ମାନ ହେଲେ ହେବ
ପାହି । ଏ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତଳ ଶ୍ରାପରେ ଗୋ-
ଟିଲା ପାପର ଉତ୍ତମ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ବେମାକେ ଅଶାତରୁ ଏହି ବହୁଗା ଏକ
ମାରବାନ୍ତଙ୍କର ବାର୍ଯ୍ୟକୁ ଉଛଳୀୟମାନେ ସ୍ଥିରା
ରିବ ଦିଇବେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ।

ବଜୀସ୍ତ କ୍ଷବସ୍ତ୍ରାପକ ସଙ୍ଗ ସହାଯେ ଏଥର
ଶ୍ରୋତର ଲାଗେ ସଦସ୍ୟ ମନୋମାତ୍ର ହେବାର
ପାଇ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ବିଦ୍ୟୁତ ଦୁଆଇ । ଏ
କଷୟର ସରକାର ବିଜ୍ଞାପନ ବାହାର ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ବାଲେଖର ନିର୍ମିଷ୍ଟପାଇଁର ପ୍ରତ୍ୟେ
ତେବେମାତ୍ର ଉଚିତିର ବାହୁ ଲାଲଗୋହନ
ଦାବ, ଦିଦରଗର ଲୋକର ବୋରଡର
ଛାତ୍ରକେଥାରମାନ ଉଚିତିର ଉଚିତିର ବାହୁ
ଭାଗବକସ୍ତ୍ରାହ ମହାୟ ୫, ବାଲେଖର ସଦର
ଲୋକେଲ କୋରତର ପ୍ରାଣ ସରେଥାମାତ୍ର ନ
ନିର୍ମିଷ୍ଟପାଇଁ କମିଶନର ବାହୁ ଲଳକରୋହନ
ସରକାର ଏବଂ କାହେଥିଲ ଜାଣ୍ଯ ସାହାର
ସଙ୍ଗାଦିତ ଏବଂ ଅଃ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟେଟ ବାହୁ
ଦ୍ୱାରାପରିଚିତ, ସରକାରକର ସାଧିତର
ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଲେଖାଥିଲୁ କି ଡେକ୍ଲାର ସଦସ୍ୟ
ନିଷାରନ ବିଷୟରେ ଶାନ୍ତ କବଣ୍ଟିମେହୁ
ଆଦେଶ କାହାରକ ଏକ ଏଥର ବାହୁ
ବିଧାତାଙ୍କ ଦାବ କିମ୍ବାତିର ତ କେବେ ଦିଲ
ହେବ । ଏଥିପୁଣ୍ୟ ଅନ୍ତର ସମାବେଶିତାଥ
କେ ବାହାହୁର ସରକାର କିମ୍ବାଗହୁର ଏବଂ
କୁଠଥର ଶାସନ୍ତ ମଧ୍ୟଦୂଦିନ ଦାବ ସାର୍କାରର
କାନ୍ଦିକାର ଶରୀରର ପ୍ରତିକିଧ ସବୁଯ ପ୍ରାତି
କାଳଶ୍ଵରେ । ବାହୁ ସାରିରଙ୍କ ଦାବ ଅନ୍ତର
ଗେ ଉଚ୍ଚୀୟ ସମ୍ବଲେତ ଏବଂ ବାହାହୁର
ସାରିକା, ସାଧିକା, ସାହୁଦ, କହାନ୍ତର,
ମାରନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଉତ୍ସାହ
ବାହାରକ ଅବଧତ ନାହିଁ । ଅକେବକ ବାହାହୁ
ଜୀବନରେ ଆକାଶ କରିବ ଏହି ସେ

କୋଟିସ ।

ଏବେବୁଗ୍ର ସହିସ ଧ୍ୟାନକୁ ଅବଶଳ କରଇ ଦିଅମ୍ବାତ୍ମପୁର ମଞ୍ଚେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ କରନ୍ତିଥିଲା ଅଗାମି କରିବିଥିର ମାତ୍ର ତା ୨ ଦିନ ମଙ୍ଗଳବିଶ୍ୱାସ ଏହାର ପଠିବ କୌରବେ ଶୁଣା ପରିମା ମେଟୁଳକୁ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ଆ ସମୟେ ପ୍ରତାପାଂଶୁ ଭାବରେ କିମ୍ବାମ କରାଯିବ । ଯେଉଁ ବାହୁମାତ୍ରର କିମ୍ବା ଦରିଦ୍ରାର ମହା ଶ୍ଵର ସେମାନେ କରୁଛିବ ଦିଦିଶ କିମ୍ବା ସମୟରେ ଦ୍ଵାରା ଉପରି ମେନେଇଥି ଅଣିଷ୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କିମ୍ବା କାକକର ଘରବେ । ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱାସର ନିମ୍ନମରେ ଭାବ ସଥେଇ ହେବ । ତାହା ଉଚିତ କିମ୍ବା ହେଲେ ତାଙ୍କୁଠାରୁ ଦ୍ଵାରା ଜରସନ କବାର କରୁଣାଂଶୁ କରି କୃପାକ୍ଷୀ ସୁମେ ନିଅୟିବ । କରୁଷର ଶ୍ୟାମକୁ ତଣ୍ଡି ଦିନ ଜରସାଦେବ ବାହାରୁ ସେହି ମୂଳ୍ୟ ଉପର ଉଚିତ ମା ପରି କିମ୍ବାମ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ସେହି ଉଚିତ ସମ୍ମଦିର କବାଲ ରେନେଇୟାଥି କରିବ କିମ୍ବାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜରସନକ ବାହୁଦ୍ଵାରା ବାହସନ୍ଧି କବା କମବ ନିଅୟିବ । ଉଚ୍ଚରେ ଉପାଳିଟ ଭାବରୁ ଉପାଳିଟ ଭାବ ସାହେବ ପ୍ରଶାନ୍ତିତ ମଞ୍ଜୁର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସେହିପରି ଉପାଳିଟ ଭାବରେ ଏହାଜିଟ ଭାବରସନ୍ଧିବା ଏହାଜିଟ ଭାବରସନ୍ଧିବା ଏହାଜିଟ କୁର୍ଯ୍ୟାଂଶୁ ଟବା କିମ୍ବା ସୁଧରେ ଉପାଳିଟ ଭାବରୁ ଉପାଳିଟ ଭାବ ସାହେବ ପ୍ରଶାନ୍ତିତ ମଞ୍ଜୁର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସେହିପରି ଉପାଳିଟ ଭାବରେ ଏହାଜିଟ ଭାବରସନ୍ଧିବା ଏହାଜିଟ ଭାବରସନ୍ଧିବା ଏହାଜିଟ କୁର୍ଯ୍ୟାଂଶୁ ଟବା ।

ପାଇଁ ୧୮ | ୧୦ | ୧୯୦୭ ମସିହା

ପେଟିଲ ବରସ ସନ୍ତି ।

H. N. Row

Common Manages

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 10th November 1906.

ଅଗ୍ରିମ .୧୯

୧୮୯୩

କାର୍ତ୍ତିକ ଦିନ ପଞ୍ଚମ ଶାହ ଅନିବାର

ପ୍ରାଚୀପୁ ଟ ୯

ପ୍ରଦୂର କିଟକ କରିବାକିଛି ଯ ଶୁଣିବିଲାଜ ଉନିଚେଇଲା ପଦାଳରେ ମୁହଁତ ଓ ଉପରିତ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ ଦଳିଛନ୍ତି ପାଞ୍ଚମାର - ଶରୀ
ପାଞ୍ଚମାର ଦୂରେ ଆର୍ଥି ହୋଇଥିଲା, ଯଥା,—
ପ୍ରଥମମାର ସବାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଅର୍ଥରୁ କିମ୍ବା
ଦୂରେ ଦୂରେ ପ୍ରଥମମାର ମାତ୍ର ଦେଖିଯେ ବଜାପକ ଯେବେଳେ ହେଉ,
ଫେଲେବେଳେ ରହିର କାହା କାହା କାହା କାହା
କାହା ଏ ଦେଖିଯେ ସବାରେ ଶରୀ ପ୍ରଥମ ଅରିବ ଦେଖା ତ
ପ୍ରଥମ ଯଥାନିମେ ହେବ । ଅଧିକ ତଥା ସବାରେ ସତର
ଦେଖାବୁଦ୍ଧି ହୋଇଯାଏବ । ବଜାପକ ମୁଣ୍ଡ ବଜାପକର
ମୁଣ୍ଡ ଯଥାନିମେ ହେବ ।

NOTICE.

Wanted the following staff for the Settlement of Parikud and Jagir Mahal in Puri. [Applications with testimonials will be received up to end of November.

1	Head Clerk	@ 40
1	Assistant Clerk	@ 20
1	Drafts man	@ 30
1	Record Keeper	@ 25
1	Drafty	@ 6
1	Peskar	@ 25
10	Peons	@ 6 each
1	Inspector	@ 35
2	Inspectors	@ 30 each
2	Inspectors	25 "

H. K. Mahanty,

Puri, the 5th November 1906.

WANTED

WANTED an experienced Draftsman on Rs: 25 for Angul Settlement office. Preference will be given to a candidate having knowledge of issuing Pentagraph &c. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till the 16th proximo.

Dated Camp
Purnagar
20-10-06.

Narayan Ch. Naik
Settlement officer
of Angul.

WANTED a reliable Contractor to undertake all the Public works of this State including buildings, Roads, Bundhs and Irrigation channels. The cost of works amounts to Rs. 30000 per annum. Applications with testimonials will be received till 30th November 1906.

6-11-06 } G. S. Mahanti
Navaigarh } Government Agent.

NOTICE.

District Board, Cuttack

Tenders are hereby invited for the execution of the undermentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer. The tenders are for rates only without regard to quantity.

	Name of work	Quantity
1	Collection of metal on the metalled roads	
1	Taldanda Loop road	4000 est
2	Jobra Pilgrim road	7500 "
3	Cuttack Taldanda road	55000 "
4	Kandujpur Machgaon road	14720 "
5	Cuttack Chandbali road	18000 "
6	Cuttack Sonepur road	24500 "
7	Tanghi-Haripuri road	14000 "
8	Kendrapara Jajpur road	1000 "
9	Dharmasalla Kaema road	4000 "
10	Jajpur Pachikote road	5000 "
11	Chuttia Mahanga road	6000 "
12	Jenapuri Station approach road	3500 "
13	Cuttack main station approach road	1335 "
14	Taldanda cross road	2000 "
15	Dhanmandai station ap- proach road	6000 "
16	Barehatai Gangutri road	5000 "
17	Taldanda canal bank road	5000 "
18	Vyassorobar station road	15860 "

RULES.

1. All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0.1.0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.
 2. All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.
 3. Tenders will be received up to 20th November 1906.
 4. Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.
 5. The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

OUTSTANDING

N. N. MITRA
District Engineer

